

GRAFOBAL, akciová spoločnosť

**Konsolidovaná účtovná závierka zostavená podľa
Medzinárodných účtovných štandardov pre finančné
výkazníctvo (IFRS) platných v Európskej Únii**

k 31. decembru 2018

Obsah

SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA

KONSOLIDOVANÁ ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA

Konsolidovaný výkaz o finančnej situácii	1
Konsolidovaný výkaz ziskov a strát a ostatného súhrnného zisku	2
Konsolidovaný výkaz zmien vo vlastnom imaní	3
Konsolidovaný výkaz peňažných tokov	4

Poznámky ku konsolidovanej účtovnej závierke

1	Úvod	5
2	Významné účtovné postupy	6
3	Významné účtovné odhady a rozhodnutia o spôsobe účtovania	17
4	Uplatnenie nových účtovných štandardov a Interpretácií	18
5	Zostatky a transakcie so spriaznenými stranami	22
6	Dlhodobý hmotný majetok	24
7	Investície do nehnuteľností	25
8	Dlhodobý nehmotný majetok	26
9	Investície v spoločnom podniku a pridružených podnikoch	28
10	Finančné investície	27
11	Zásoby	31
12	Pohľadávky z obchodného styku a iné pohľadávky	31
13	Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	34
14	Základné imanie	35
15	Kapitálové fondy a ostatné fondy	35
16	Úvery	36
17	Závazky z finančného lízingu	38
18	Dotácie	38
19	Závazky z obchodného styku a iné záväzky	39
20	Ostatné krátkodobé záväzky	39
21	Analýza výnosov podľa kategórie	40
22	Výnosy z prenájmu	40
23	Spotrebované nákupy a služby	40
24	Personálne a súvisiace náklady	41
25	Ostatné prevádzkové výnosy a náklady	41
26	Ostatné náklady	42
27	Daň z príjmu	42
28	Významné nepeňažné transakcie z finančnej činnosti	44
29	Podmienené záväzky a prísľuby	44
30	Menšinové podiely	45
31	Významné dcérske spoločnosti a spoločný podnik	46
32	Riadenie finančných rizík	46
33	Riadenie kapitálu	51
34	Odhad reálnej hodnoty	51
35	Vykazovanie finančných nástrojov podľa kategórie oceňovania	54
36	Udalosti po súvahovom dni	54
37	Významné účtovné postupy platné v predchádzajúcom období a zmenené aplikáciou nových štandardov	54

Správa nezávislého audítora

Akcionárom, dozornej rade a predstavenstvu spoločnosti GRAFOBAL, akciová spoločnosť:

Náš názor

Podľa nášho názoru vyjadruje konsolidovaná účtovná závierka objektívne vo všetkých významných súvislostiach konsolidovanú finančnú situáciu spoločnosti GRAFOBAL, akciová spoločnosť a jej dcérskych spoločností (ďalej spoločne uvádzaných ako „Skupina“) k 31. decembru 2018, konsolidovaný výsledok jej hospodárenia a konsolidované peňažné toky za rok, ktorý sa k uvedenému dátumu skončil, v súlade s Medzinárodnými štandardmi pre finančné výkazníctvo platnými v Európskej únii.

Čo sme auditovali

Konsolidovaná účtovná závierka Skupiny obsahuje:

- konsolidovaný výkaz o finančnej situácii k 31. decembru 2018,
- konsolidovaný výkaz ziskov a strát a ostatného súhrnného výsledku za rok, ktorý sa k uvedenému dátumu skončil,
- konsolidovaný výkaz zmien vo vlastnom imaní za rok, ktorý sa k uvedenému dátumu skončil,
- konsolidovaný výkaz peňažných tokov za rok, ktorý sa k uvedenému dátumu skončil a
- poznámky ku konsolidovanej účtovnej závierke, ktoré obsahujú významné účtovné postupy a ďalšie vysvetľujúce informácie.

Východisko pre náš názor

Audit sme vykonali v súlade s Medzinárodnými audítorskými štandardmi. Naša zodpovednosť vyplývajúca z týchto štandardov je ďalej opísaná v časti *Zodpovednosť audítora za audit konsolidovanej účtovnej závierky* našej správy.

Sme presvedčení, že audítorské dôkazy, ktoré sme získali, sú dostatočným a vhodným východiskom pre náš názor.

Nezávislosť

Od Skupiny sme nezávislí v zmysle Etického kódexu pre účtovných odborníkov, ktorý vydala Rada pre medzinárodné etické štandardy účtovníkov pri Medzinárodnej federácii účtovníkov (ďalej len „Etický kódex“), ako aj v zmysle iných požiadaviek slovenskej legislatívy, ktorá sa vzťahuje na náš audit konsolidovanej účtovnej závierky. Splnili sme aj ostatné povinnosti týkajúce sa etiky, ktoré na nás kladú tieto legislatívne požiadavky a Etický kódex.

Správa k ostatným informáciám uvedeným v konsolidovanej výročnej správe

Štatutárny orgán je zodpovedný za konsolidovanú výročnú správu vypracovanú v súlade so zákonom č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o účtovníctve“). Konsolidovaná výročná správa pozostáva z (a) konsolidovanej účtovnej závierky a (b) ostatných informácií.

Náš vyššie uvedený názor na konsolidovanú účtovnú závierku sa nevzťahuje na ostatné informácie.

V súvislosti s auditom konsolidovanej účtovnej závierky je našou zodpovednosťou oboznámiť sa s informáciami uvedenými v konsolidovanej výročnej správe a na základe toho posúdiť, či sú vo významnom nesúlade s konsolidovanou účtovnou závierkou alebo poznatkami, ktoré sme počas auditu získali, alebo či existuje iná indikácia, že sú významne nesprávne.

Pokiaľ ide o konsolidovanú výročnú správu, posúdili sme, či obsahuje zverejnenia, ktoré vyžaduje Zákon o účtovníctve.

Na základe prác vykonaných počas auditu sme dospeli k názoru, že:

- informácie uvedené v konsolidovanej výročnej správe za rok ukončený 31. decembra 2018 sú v súlade s konsolidovanou účtovnou závierkou za daný rok, a že
- konsolidovaná výročná správa bola vypracovaná v súlade so Zákonom o účtovníctve.

Navyše na základe našich poznatkov o Skupine a situácii v nej, ktoré sme počas auditu získali, sme povinní uviesť, či sme zistili významné nesprávnosti v konsolidovanej výročnej správe. V tejto súvislosti neexistujú zistenia, ktoré by sme mali uviesť.

Zodpovednosť štatutárneho orgánu za konsolidovanú účtovnú závierku

Štatutárny orgán je zodpovedný za zostavenie a objektívnu prezentáciu tejto konsolidovanej účtovnej závierky v súlade s Medzinárodnými štandardmi pre finančné výkazníctvo platnými v Európskej únii, a za internú kontrolu, ktorú štatutárny orgán považuje za potrebnú pre zostavenie konsolidovanej účtovnej závierky, ktorá neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby.

Pri zostavovaní konsolidovanej účtovnej závierky je štatutárny orgán zodpovedný za posúdenie toho, či je Skupina schopná nepretržite pokračovať vo svojej činnosti, za zverejnenie prípadných okolností súvisiacich s pokračovaním Skupiny v činnosti, ako aj za zostavenie konsolidovanej účtovnej závierky za použitia predpokladu pokračovania v činnosti v dohľadnej dobe, okrem situácie, keď štatutárny orgán má v úmysle Skupinu zlikvidovať alebo ukončiť jej činnosť, alebo tak bude musieť urobiť, pretože realisticky inú možnosť nemá.

Zodpovednosť audítora za audit konsolidovanej účtovnej závierky

Naším cieľom je získať primerané uistenie o tom, či konsolidovaná účtovná závierka ako celok neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, a vydať správu audítora, ktorá bude obsahovať náš názor. Primerané uistenie je uistenie vysokého stupňa, ale nie je zárukou toho, že audit vykonaný podľa Medzinárodných audítorských štandardov vždy odhalí významné nesprávnosti, aj keď existujú. Nesprávnosti môžu vzniknúť v dôsledku podvodu alebo chyby a za významné sa považujú vtedy, ak by sa dalo odôvodnene očakávať, že jednotlivito alebo v úhrne by mohli ovplyvniť ekonomické rozhodnutia používateľov, uskutočnené na základe konsolidovanej účtovnej závierky.

Počas celého priebehu auditu uplatňujeme odborný úsudok a zachovávame profesionálny skepticizmus ako súčasť auditu podľa Medzinárodných audítorských štandardov. Okrem toho:

- Identifikujeme a posudzujeme riziká výskytu významných nesprávností v konsolidovanej účtovnej závierke, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, navrhujeme a uskutočňujeme audítorské postupy, ktoré reagujú na tieto riziká, a získavame audítorské dôkazy, ktoré sú dostatočné a vhodné na to, aby tvorili východisko pre náš názor. Riziko neodhalenia významnej nesprávnosti, ktorá je výsledkom podvodu, je vyššie než v prípade nesprávnosti spôsobenej chybou, pretože podvod môže znamenať tajnú dohodu, falšovanie, úmyselné opomenutie, nepravdivé vyhlásenie alebo obídenie internej kontroly.
- Oboznamujeme sa s internými kontrolami relevantnými pre audit, aby sme mohli navrhnúť audítorské postupy, ktoré sú za daných okolností vhodné, ale nie za účelom vyjadrenia názoru na efektívnosť interných kontrol Skupiny.
- Hodnotíme vhodnosť použitých účtovných zásad a účtovných metód a primeranosť účtovných odhadov a s nimi súvisiacich zverejnených informácií zo strany štatutárneho orgánu.
- Vyhodnocujeme, či štatutárny orgán v účtovníctve vhodne používa predpoklad nepretržitého pokračovania v činnosti a na základe získaných audítorských dôkazov aj to, či existuje významná neistota v súvislosti s udalosťami alebo okolnosťami, ktoré by mohli významne spochybniť schopnosť Skupiny nepretržite pokračovať v činnosti. Ak dospejeme k záveru, že takáto významná neistota existuje, sme povinní upozorniť v správe audítora na súvisiace informácie uvedené v účtovnej závierke alebo, ak sú tieto informácie nedostatočné, sme povinní modifikovať náš názor. Naše závery vychádzajú z audítorských dôkazov získaných do dátumu vydania správy audítora. Budúce udalosti alebo okolnosti však môžu spôsobiť, že Skupina prestane pokračovať v nepretržitej činnosti.
- Hodnotíme celkovú prezentáciu, štruktúru a obsah konsolidovanej účtovnej závierky, vrátane informácií v nej uvedených, ako aj to, či konsolidovaná účtovná závierka zachytáva uskutočnené transakcie a udalosti spôsobom, ktorý vedie k ich vernému zobrazeniu.
- Získavame dostatočné a vhodné audítorské dôkazy ohľadne finančných informácií účtovných jednotiek a obchodných aktivít v rámci Skupiny, aby sme vyjadrili názor na konsolidovanú účtovnú závierku. Sme zodpovední za usmernenie, riadenie a výkon auditu Skupiny. Správa audítora je výhradne našou zodpovednosťou.

So štatutárnym orgánom komunikujeme okrem iného i plánovaný rozsah a časový harmonogram auditu, ako aj významné zistenia z auditu, vrátane významných nedostatkov v interných kontrolách, ktoré počas auditu identifikujeme.

PricewaterhouseCoopers Slovensko
PricewaterhouseCoopers Slovensko, s.r.o.
Licencia SKAU č. 161

Havald
Ing. Peter Havald, FCCA
Licencia UDVA č. 1071

Bratislava, 19. decembra 2019

GRAFOBAL, akciová spoločnosť
Konsolidovaný výkaz o finančnej situácii

v tisícoch EUR	Pozn.	31. decembra 2018	31. decembra 2017
AKTÍVA			
Stále aktíva			
Dlhodobý hmotný majetok	6	41 243	42 635
Investície do nehnuteľností	7	2 556	2 752
Dlhodobý nehmotný majetok	8	25	39
Odložená daňová pohľadávka	27	253	244
Finančné investície	10	54 123	29 062
Stále aktíva celkom		98 200	74 732
Obežné aktíva			
Zásoby	11	17 507	18 036
Pohľadávky z obchodného styku a iné pohľadávky	12	19 225	21 270
Splatná daň z príjmov - pohľadávka		603	226
Poskytnuté úvery	10	12 548	10 229
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	13	11 175	6 799
Obežné aktíva celkom		61 058	56 560
AKTÍVA CELKOM		159 258	131 292
VLASTNÉ IMANIE			
Základné imanie	14	10 506	10 506
Zákonný rezervný fond	15	2 190	2 190
Ostatné kapitálové fondy	15	49 365	47 847
Rezerva z prepočtu cudzej meny	15	-10 084	-7 170
Nerozdelený zisk	15	57 174	37 244
Vlastné imanie pripadajúce na vlastníkov Spoločnosti		109 151	90 617
Menšinové podiely	30	469	470
VLASTNÉ IMANIE CELKOM		109 620	91 087
ZÁVÄZKY			
Dlhodobé záväzky			
Úvery	16	1 364	3 745
Záväzky z finančného lízingu	17	1 743	2 263
Odložený daňový záväzok	27	5 608	503
Dlhodobé dotácie	18	1 961	2 153
Ostatné dlhodobé záväzky		94	98
Dlhodobé záväzky celkom		10 770	8 762
Krátkodobé záväzky			
Úvery	16	21 254	16 452
Záväzky z obchodného styku a iné záväzky	19	15 941	12 920
Záväzky z finančného lízingu	17	578	650
Splatná daň z príjmov – záväzok		2	259
Krátkodobé dotácie	18	369	428
Ostatné krátkodobé záväzky	20	724	734
Krátkodobé záväzky celkom		38 868	31 443
ZÁVÄZKY CELKOM		49 638	40 205
PASÍVA CELKOM		159 258	131 292

Schválené na zverejnenie a podpísané v mene predstavenstva dňa 28. novembra 2019.

Ing. Richard Kohút
Predseda predstavenstva

Ing. Tibor Hubík
Člen predstavenstva

GRAFOBAL, akciová spoločnosť
Konsolidovaný výkaz ziskov a strát a ostatného súhrnného výsledku

<i>v tisícoch EUR</i>	Pozn.	2018	2017
Výnosy zo zmlúv so zákazníkmi	21, 22	105 270	102 588
Spotrebované nákupy a služby	23	-68 363	-64 341
Personálne a súvisiace náklady	24	-23 196	-22 280
Spotreba energie		- 2 384	-2 264
Odpisy	6, 7, 8	-6 245	-6 274
Tvorba opravnej položky k dlhodobému hmotnému majetku	6	0	-373
Zrušenie opravnej položky k dlhodobému hmotnému majetku	6	0	2 988
Ostatné prevádzkové výnosy	25	2 664	1 788
Ostatné prevádzkové náklady	25	-3 478	-3 497
Ostatné náklady	26	-1 101	-169
Úrokové výnosy vypočítané efektívnou úrokovou mierou		483	661
Úrokové náklady		-416	-481
Zisk pred zdanením		3 234	8 326
Daň z príjmov	27	-1 585	-1 851
ZISK ZA ROK		1 649	6 475
Ostatný súhrnný zisk alebo strata:			
<i>Položky, ktoré môžu byť následne preradené do zisku alebo straty za rok:</i>			
Prepočet finančných informácií zahraničných spoločností na menu vykazovania		-2 914	-1 154
Ostatný súhrnný zisk / (strata) za rok		-2 914	-1 154
CELKOVÝ SÚHRNNÝ ZISK ALEBO STRATA ZA ROK		-1 265	5 321
Zisk pripadajúci na:			
- vlastníkov Spoločnosti		1 650	6 416
- menšinové podiely		-1	59
Zisk za rok		1 649	6 475
Celkový súhrnný zisk alebo strata pripadajúci na:			
- vlastníkov Spoločnosti		-1 264	5 262
- menšinové podiely		-1	59
Celkový súhrnný zisk alebo strata za rok		-1 265	5 321

GRAFOBAL, akciová spoločnosť
Konsolidovaný výkaz zmlen vo vlastnom imaní

v tisícoch EUR	Pozn.	Prípadajúce vlastníkom Spoločnosti					Celkom	Menš- nové podlely	Vlastné imanle celkom
		Základné imanle	Ostatné kapitálové fondy	Zákonný rezervný fond	Rezerva z prepočtu cudzej meny	Nerozde- lený zisk			
Stav k 1. januáru 2017		10 508	47 093	2 190	- 6 016	31 516	85 291	411	85 702
Zisk za rok		0	0	0	0	6 416	6 416	59	6 475
Ostatná súhmná strata		0	0	0	-1 154	0	-1 154	0	-1 154
Celkový súhmný zisk za rok 2017		0	0	0	-1 154	6 416	5 262	59	5 321
Prídel z nerozdeleného zisku	15	0	754	0	0	-754	0	0	0
Nadobudnutie vlastných akcií	14	-2	0	0	0	2	0	0	0
Ostatné		0	0	0	0	64	64	0	64
Stav k 31. decembru 2017		10 508	47 847	2 190	-7 170	37 244	90 617	470	91 087
Vplyv štandardu IFRS 9	4	0	0	0	0	19 798	19 798	0	19 798
Stav k 1. januáru 2018		10 508	47 847	2 190	-7 170	57 042	110 415	470	110 885
Zisk za rok		0	0	0	0	1 650	1 650	-1	1 649
Ostatná súhmná strata		0	0	0	-2 914	0	-2 914	0	-2 914
Celková súhmná strata za rok 2018		0	0	0	-2 914	1 650	-1 264	-1	-1 265
Prídel z nerozdeleného zisku	15	0	1 518	0	0	-1 518	0	0	0
Stav k 31. decembru 2018		10 508	49 365	2 190	-10 084	57 174	109 151	469	109 620

GRAFOBAL, akciová spoločnosť
Konsolidovaný výkaz peňažných tokov

<i>v tisícoch EUR</i>	Pozn.	2018	2017
Peňažné toky z prevádzkovej činnosti			
Zisk pred zdanením		3 234	8 328
Úpravy o:			
Odpisy a zníženie hodnoty dlhodobého hmotného majetku	6	6 026	3 056
Odpisy a zníženie hodnoty investícií do nehnuteľností	7	188	576
Odpisy a zníženie hodnoty nehmotného majetku	8	31	47
Zníženie hodnoty finančných investícií	10	972	0
Zníženie hodnoty pohľadávok z obchodného styku a iných pohľadávok, znížené o rozpustené opravné položky	25	-83	60
Zníženie hodnoty poskytnutých úverov - finančné nástroje	10, 25	410	175
Odpísané pohľadávky	25	2	6
(Zvýšenie) / zníženie hodnoty zásob, očistené o rozpustené opravné položky	25	-284	279
Rozpúšťanie štátnych dotácií do výnosov	18, 25	-375	-458
Strata / (zisk) z predaja dlhodobého hmotného majetku	25	-183	102
Výnosové úroky		-483	-661
Nákladové úroky		416	481
Kurzové rozdiely	25, 26	-1 947	-911
Prevádzkové peňažné toky pred zmenou pracovného kapitálu		7 924	11 078
Úbytok pohľadávok z obchodného styku a iných pohľadávok		1 748	4 239
Úbytok / (prírastok) zásob		328	-1 115
(Úbytok) / prírastok záväzkov z obchodného styku a iných záväzkov		2 611	-7 074
(Úbytok) / prírastok ostatných záväzkov		-14	-25
Zmena pracovného kapitálu		4 673	-3 921
Zaplatená daň z príjmov		-2 370	-1 428
Príjaté úroky		252	466
Zaplatené úroky		-416	-481
Čisté peňažné toky z prevádzkovej činnosti		10 083	5 714
Peňažné toky z investičnej činnosti			
Nákup dlhodobého hmotného majetku	6	-5 835	-777
Nákup nehmotného majetku	8	-12	-3
Príjmy z predaja dlhodobého hmotného majetku		255	0
Úvery poskytnuté spriazneným stranám	10	-3 125	-1 988
Splátky úverov prijaté od spriaznených strán	10	627	545
Nákup finančných investícií	10	-292	-1
Čisté peňažné toky použité v rámci investičnej činnosti		-6 382	-2 224
Peňažné toky z finančnej činnosti			
Príjmy z úverov	16	14 348	7 140
Splátky úverov	16	-11 773	-12 046
Splátky leštiny finančných lízingov	16	-650	-950
Nákup vlastných akcií	14	0	-1
Čisté peňažné toky použité v rámci finančnej činnosti		1 925	-5 857
Čisté prírastky peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov		3 606	-2 367
Kurzové rozdiely na peňažných prostriedkoch a peňažných ekvivalentoch		770	409
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty na začiatku roka	13	6 799	8 757
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty na konci roka	13	11 175	6 799

1 Úvod

Táto konsolidovaná účtovná závierka bola zostavená v súlade s Medzinárodnými účtovnými štandardmi pre finančné výkazníctvo platnými v Európskej únii za rok končiaci 31. decembra 2018 za spoločnosť GRAFOBAL, akciová spoločnosť ("Spoločnosť") a jej dcérske spoločnosti ("Skupina"), v súlade s paragrafom 22 Zákona č. 431/2002 o účtovníctve.

GRAFOBAL, akciová spoločnosť, IČO: 31 411 592, DIČ: 20 203 785 03, bola založená dňa 1. mája 1992 a sídli na Slovensku. Spoločnosť je akciovou spoločnosťou s ručením obmedzeným do výšky vkladu akcionára a bola založená v súlade so slovenskou legislatívou ako právny nástupca štátneho podniku GRAFOBAL, národný podnik.

Materskou spoločnosťou Spoločnosti je Grafobal Group akciová spoločnosť, ktorej kontrolujúcim vlastníkom je pán Ivan Kmotřík. Materská spoločnosť Skupiny zostavuje konsolidovanú účtovnú závierku, ktorá je verejne dostupná v jej sídle v Bratislave, Sasinkova 5.

Predmet činnosti. Hlavným predmetom činnosti Skupiny sú ballarenské a tlačiarenské činnosti na trhoch strednej a východnej Európy, so zameraním na nasledujúce produkty a služby:

- obaly z hladkej lepenky;
- obaly z vlnitej lepenky;
- etikety;
- grafické a iné návrhy.

Výrobné závody Skupiny sa v súčasnej dobe nachádzajú na Slovensku rovnako ako aj v Česku, Rusku, Litve a Bulharsku.

Sídlo a miesto podnikania. Spoločnosť sídli na adrese a zároveň hlavným miestom podnikania je: Mazúrova 2, 909 01 Skalica, Slovensko.

Členovia orgánov Spoločnosti.

Orgán	Funkcia	31.12.2018	31.12.2017
Predstavenstvo	Predseda	Ing. Richard Kohút	Ing. Richard Kohút
	Podpredseda	Ing. Albín Tuharský	Ing. Albín Tuharský
	Člen	Ing. Tibor Hubík	Ing. Tibor Hubík
	Člen	Ing. Igor Hanzalík	Ing. Igor Hanzalík
	Člen	Ing. Tomáš Pekár, MBA	Ing. Tomáš Pekár, MBA
	Člen	Ing. Ladislav Strasser	Ing. Ladislav Strasser
	Člen	Ing. Roman Fagan, MBA	Ing. Roman Fagan, MBA
	Člen	Egidijus Razmus	Egidijus Razmus
Dozorná rada	Predseda	doc. PhDr. Ivan Kmotřík, PhD	doc. PhDr. Ivan Kmotřík, PhD
	Členka	PhDr. Zora Hloušková	PhDr. Zora Hloušková
	Člen	Ing. Ladislav Haspel	Ing. Ladislav Haspel
	Členka	Terézia Stachalová	Terézia Stachalová
	Člen	Miroslav Veselý	Miroslav Veselý
	Člen	Ivan Kmotřík	Ivan Kmotřík

1 Úvod (pokračovanie)

Orgán	Funkcia	31.12.2018	31.12.2017
Výkonný manažment	generálny riaditeľ	Ing. Richard Kohút	Ing. Richard Kohút
	riaditeľ ekonomiky a RLZ	Ing. Tibor Hubík	Ing. Tibor Hubík
	výrobný riaditeľ	Ing. Zdeněk Podrazil	Ing. Zdeněk Podrazil
	obchodný riaditeľ	Ing. Igor Hanzalík	Ing. Igor Hanzalík
	riaditeľ marketingu a rozvoja obchodu	Ing. Tomáš Pekár, MBA	Ing. Tomáš Pekár, MBA
	technicko-investičný riaditeľ	Ing. Vladimír Blaha	Ing. Vladimír Blaha
	riaditeľ pre stratégiu a zákaznícke vzťahy	Ing. Roman Fagan, MBA	Ing. Roman Fagan, MBA

Mena vykazovania. Táto konsolidovaná účtovná závierka je zostavená v tisícoch Eur („EUR“), pokiaľ nie je uvedené inak.

2 Významné účtovné postupy

Východiská pre zostavenie. Táto konsolidovaná účtovná závierka bola zostavená v súlade s Medzinárodnými účtovnými štandardmi pre finančné výkazníctvo platnými v Európskej únii („IFRS platné v EÚ“) na základe princípu historických cien, s výnimkou finančných aktív oceňovaných pomocou reálnej hodnoty cez ostatný súhrnný výsledok („FVOCI“). Hlavné účtovné zásady použité pri zostavení tejto konsolidovanej účtovnej závierky sú uvedené nižšie. Tieto postupy účtovania, okrem zmien účtovných politík z dôvodu aplikácie IFRS 9 a IFRS 15, ktoré vstúpili do platnosti od 1. januára 2018, boli aplikované konzistentne na všetky prezentované obdobia (viď bod č. 4 poznámok).

Vedenie si vyhradzuje právo na zmenu tejto účtovnej závierky po jej schválení na vydanie. Podľa paragrafu 16, odsek 9 až 11 slovenského Zákona o účtovníctve (Zákon č. 431/ 2002 v znení neskorších predpisov), účtovné knihy účtovnej jednotky nemôžu byť znovu otvorené po tom, čo účtovná závierka bola zostavená a schválená. Ak po schválení účtovnej závierky vedenie zistí, že údaje za predchádzajúce účtovné obdobie nie sú konzistentné s údajmi v bežnom účtovnom období, Zákon o účtovníctve umožňuje účtovnej jednotke opraviť porovnateľné údaje v tom účtovnom období, v ktorom účtovná jednotka tieto skutočnosti identifikovala.

Zostavenie účtovnej závierky v súlade s IFRS platnými v EÚ si vyžaduje použitie určitých účtovných odhadov. Vyžaduje si to tiež uplatnenie úsudku vedenia v procese uplatňovania účtovných zásad. Oblasť, ktoré vyžadujú vyšší stupeň uplatňovania úsudku alebo sú zložitejšie, alebo oblasti, kde sú predpoklady a odhady významné pre konsolidovanú účtovnú závierku, sú uvedené v poznámke 3.

Konsolidovaná účtovná závierka. Dcéorskými spoločnosťami sú subjekty, vrátane spoločností na špeciálne účely, ktoré Skupina ovláda, pretože (i) má právomoc riadiť relevantné činnosti subjektov, ktoré významne ovplyvňujú ich výsledky, (ii) je vystavená rizikám, ale súčasne má právo na variabilné výnosy z jej účasti v týchto subjektoch, a (iii) má schopnosť použiť svoj vplyv nad subjektom na ovplyvnenie variabilných výnosov z tohto subjektu. Existencia a dopad podstatných práv, vrátane podstatných potenciálnych hlasovacích práv, sa zvažuje pri posúdení, či Skupina ovláda inú spoločnosť. Aby bolo právo považované za podstatné, jeho držiteľ musí byť prakticky schopný toto právo využiť v prípade, že je potrebné prijať rozhodnutia o smerovaní relevantných činností spoločností. Skupina môže mať kontrolu nad subjektom aj keď vlastní menej než väčšinu hlasovacích práv v subjekte. V takom prípade posudzuje Skupina veľkosť svojich hlasovacích práv vo vzťahu k veľkosti a rozptylu podielov ostatných vlastníkov hlasovacích práv, aby zistila, či má de-facto kontrolu nad subjektom. Ochranné práva ostatných investorov, ako napríklad tie, ktoré sa týkajú významných zmien v činnostiach subjektu alebo sa môžu aplikovať len vo výnimočných situáciách, nebránia Skupine ovládať daný subjekt. Dcérske spoločnosti sú konsolidované od dátumu, kedy je kontrola prevedená na Skupinu (dátum akvizície) a sú odkonsolidované odo dňa, keď Skupina stratí kontrolu.

Pri účtovaní akvizícií dcérskych spoločností, okrem akvizícií od subjektov pod spoločnou kontrolou, sa používa metóda akvizície. Nadobudnutý identifikovateľný majetok a záväzky a podmienené záväzky prevzaté v rámci podnikovej kombinácie sú oceňované reálnou hodnotou k dátumu akvizície, bez ohľadu na rozsah akéhokoľvek podielu menšinových vlastníkov.

2 Významné účtovné postupy (pokračovanie)

Skupina oceňuje podiel menšinových vlastníkov, ktorý predstavuje súčasný vlastnícky podiel a oprávňuje vlastníka k proporcionálnemu podielu na čistých aktívach v prípade likvidácie, pre každú transakciu samostatne, buď: (a) reálnou hodnotou, alebo (b) proporcionálnym podielom menšinových vlastníkov na čistých aktívach nadobúdaného subjektu. Menšinové podiely, ktoré nie sú súčasnými vlastníckymi podielmi, sú oceňované reálnou hodnotou.

Goodwill sa oceňuje odpočítaním reálnej hodnoty čistých identifikovateľných aktív nadobúdanej spoločnosti od súhrnu protihodnoty prevedenej za nadobúdanú spoločnosť, hodnoty menšinového podielu v nadobúdanej spoločnosti a reálnej hodnoty podielu v nadobúdanej spoločnosti vlastnenom bezprostredne pred dňom akvizície. Akákoľvek negatívna hodnota ("negatívny goodwill, zisk z výhodnej kúpy") je vykázaná v hospodárskom výsledku, po opätovnom prehodnotení vedenia, či boli identifikované všetky nadobudnuté aktíva a všetky záväzky a podmienené záväzky a zhodnotení správnosti ich ocenenia.

Protihodnota prevedená za nadobúdanú spoločnosť sa oceňuje reálnou hodnotou postúpených aktív, vydaných kapitálových nástrojov a vzniknutých alebo prevzatých záväzkov, vrátane reálnej hodnoty aktív alebo záväzkov z podmienených dohôd o protiplnení, ale nezahŕňa náklady súvisiace s obstaraním, akými sú napr. poradenstvo, právne, oceňovacie a podobné profesionálne služby. Transakčné náklady spojené s obstaraním a vzniknuté vydaním vlastných akcií sú odpočítané z vlastného imania; transakčné náklady vzniknuté v súvislosti s vydaním dlhu ako súčasti podnikovej kombinácie sú odpočítané od účtovnej hodnoty dlhu a všetky ostatné transakčné náklady spojené s obstaraním sa účtujú do nákladov v čase ich vzniku.

Transakcie medzi spoločnosťami v rámci Skupiny, zostatky a nerealizované zisky z transakcií medzi spoločnosťami Skupiny sú eliminované; nerealizované straty sú tiež eliminované s výnimkou situácií, kedy neexistuje návratnosť nákladov. Táto konsolidovaná účtovná závierka je zostavená za použitia jednotných účtovných zásad a metód pre podobné transakcie a iné udalosti za podobných okolností. Ak člen Skupiny používa iné účtovné zásady a metódy ako tie, ktoré boli prijaté v rámci tejto konsolidovanej účtovnej závierky, člen Skupiny vykoná primerané úpravy jeho účtovnej závierky pri príprave konsolidovanej účtovnej závierky Skupiny.

Menšinový podiel je tou časťou čistých výsledkov a vlastného imania dcérskej spoločnosti pripadajúcou na podiely, ktoré nie sú priamo alebo nepriamo vlastnené Spoločnosťou. Menšinový podiel predstavuje samostatnú zložku vlastného imania Skupiny.

Nákupy a predaje menšinových podielov. Pre účtovanie transakcií s vlastníkmi menšinového podielu Skupina aplikuje model ekonomickej jednotky v transakciách, ktoré nevedú k strate kontroly. Akýkoľvek rozdiel medzi nákupnou protihodnotou a účtovnou hodnotou nadobudnutého menšinového podielu je vykázaný ako kapitálová transakcia priamo do vlastného imania. Skupina vykazuje rozdiel medzi predajnou protihodnotou a účtovnou hodnotou predaného menšinového podielu ako kapitálovú transakciu vo výkaze zmien vo vlastnom imaní.

Prídružené podniky. Prídružené podniky sú spoločnosti, v ktorých Skupina nevykonáva kontrolu, ale v ktorých má podstatný vplyv (priamo alebo nepriamo), zvyčajne zodpovedajúci vlastníctvu 20 až 50 percent hlasovacích práv. Investície v pridružených spoločnostiach sa oceňujú metódou vlastného imania a prvotne sa vykazujú v obstarávacích nákladoch, a následne po obstaraní sa účtovná hodnota zvyšuje alebo znižuje o podiel investora na zisku alebo strate pridruženého podniku. Dividendy prijaté od pridruženého podniku znižujú účtovnú hodnotu investície v tomto podniku. Ostatné zmeny vo vlastníctve podielov na vlastnom imaní pridružených podnikov po obstaraní sa vykazujú nasledovne: (i) podiel Skupiny na ziskoch alebo stratách pridružených podnikov sa vykazuje v konsolidovanom zisku alebo strate ako podiel na výsledkoch pridružených podnikov, (ii) podiel Skupiny na ostatnom komplexnom zisku alebo strate sa vykazuje v ostatnom komplexnom zisku alebo strate a prezentuje samostatne, (iii) všetky ostatné zmeny v účtovnej hodnote podielu Skupiny na vlastnom imaní pridružených podnikov sa vykazujú v zisku alebo strate v rámci podielu na výsledkoch pridružených podnikov.

Ak však podiel Skupiny na strate pridruženého podniku sa rovná alebo prevyšuje výšku jej investície v tomto pridruženom podniku, vrátane akejkoľvek inej nezabezpečenej pohľadávky, Skupina nevykazuje ďalšie straty, pokiaľ jej nevznikli záväzky alebo neuskutočnila úhrady v mene pridruženého podniku.

2 Významné účtovné postupy (pokračovanie)

Nerealizované zisky z transakcií medzi Skupinou a pridruženými podnikmi sú eliminované do výšky podielu Skupiny v týchto pridružených podnikoch; nerealizované straty sú tiež eliminované s výnimkou prípadov, keď transakcia naznačuje zníženie hodnoty prevádzaného aktíva.

Spoločné podniky. Podľa IFRS 11, *Spoločné dohody*, sú investície do spoločných podnikov klasifikované buď ako spoločné operácie alebo spoločné podniky v závislosti na zmluvných právach a povinnostiach každého investora. Spoločnosť posúdila povahu jej spoločných dohôd a určila, že sú spoločnými podnikmi. Spoločné podniky sú účtované metódou vlastného imania.

Podľa metódy vlastného imania, sú podiely v spoločných podnikoch prvotne vykázané v obstarávacej cene a potom upravené o podiely Skupiny na ziskoch alebo stratách po nadobudnutí a o podiely na ostatnom súhrnnom výsledku. Ak sa podiel Skupiny na stratách spoločného podniku rovná alebo prevyšuje jej podiel na spoločnom podniku (ktorý zahŕňa všetky dlhodobé podiely, ktoré v podstate tvoria časť čistej investície Skupiny v spoločných podnikoch), Skupina nevykazuje ďalšie straty, pokiaľ jej nevznikli záväzky alebo neuskutočnila úhrady v mene spoločného podniku.

Nerealizované zisky z transakcií medzi Skupinou a spoločnými podnikmi sú eliminované do výšky podielu Skupiny v týchto spoločných podnikoch. Nerealizované straty sú tiež eliminované s výnimkou prípadov, keď transakcia naznačuje zníženie hodnoty prevádzaného aktíva. Účtovné zásady spoločných podnikov boli zmenené tak, aby boli konzistentné s účtovnými zásadami Skupiny.

Predaj dcérskych spoločností, pridružených alebo spoločných podnikov. Keď Skupina prestáva mať kontrolu, spoločnú kontrolu alebo podstatný vplyv, prípadný ponechaný podiel v jednotke je preceňovaný na jej reálnu hodnotu so zmenou účtovnej hodnoty vykázanej v hospodárskom výsledku. Reálna hodnota je počiatočná účtovná hodnota pre účely následného účtovania o ponechanom podiele ako o pridruženom podniku, spoločnom podniku alebo finančnom aktíve. Okrem toho sa všetky hodnoty predtým vykázané v ostatnom súhrnnom zisku v súvislosti s touto jednotkou účtujú, ako keby Skupina priamo predala súvisiace aktíva alebo záväzky. To môže znamenať, že hodnoty predtým vykázané v ostatnom súhrnnom zisku, sú prevedené do ziskov a strát.

V prípade, že dôjde k zníženiu majetkovej účasti v pridruženom alebo spoločnom podniku, ale podstatný vplyv je zachovaný, iba pomerná časť z hodnoty predtým vykázanej v ostatnom súhrnnom zisku je v prípade potreby prevedená do ziskov a strát.

Dlhodobý hmotný majetok. Dlhodobý hmotný majetok je vykázaný v obstarávacích cenách, znížených o oprávky a straty zo zníženia hodnoty, ak je to potrebné.

Následné náklady sú zahrnuté do účtovnej hodnoty príslušného majetku alebo sú prípadne vykázané ako samostatné aktívum, len vtedy, keď je pravdepodobné, že budúce ekonomické úžitky spojené s danou položkou budú plynúť do Skupiny a náklady na položky môžu byť spoľahlivo ocenené. Drobné opravy a bežná údržba sa účtujú do nákladov v momente ich vzniku. Náklady na nahradenie hlavných častí alebo komponentov položiek dlhodobého hmotného majetku sú aktivované a vymenená časť je vyradená.

Na konci každého účtovného obdobia vedenie posudzuje, či existuje nejaký náznak zníženia hodnoty dlhodobého hmotného majetku, na úrovni peňažotvorných jednotiek, ktoré sú reprezentované obchodnými operáciami v jednotlivých krajinách. Ak existuje taký náznak, vedenie odhadne realizovateľnú hodnotu, ktorá je stanovená ako vyššia z reálnej hodnoty aktíva zníženej o náklady na predaj alebo jej úžitkovej hodnoty. Účtovná hodnota je znížená na realizovateľnú hodnotu a strata zo zníženia hodnoty je vykázaná v hospodárskom výsledku. Ak nastala zmena v odhadoch použitých pre stanovenie úžitkovej hodnoty majetku alebo reálnej hodnoty zníženej o náklady na predaj, strata zo zníženia hodnoty majetku v predchádzajúcich rokoch je odúčtovaná, ak je to oprávnené.

Zisky a straty z predaja majetku sú určené porovnaním výnosov z predaja s účtovnou hodnotou a sú vykázané v ostatných prevádzkových výnosoch alebo nákladoch.

2 Významné účtovné postupy (pokračovanie)

Odpisy. Pozemky a obstarávaný majetok sa neodpisujú. Ostatné zložky dlhodobého hmotného majetku sa odpisujú metódou rovnomerného odpisovania z obstarávacej ceny po zostávajúcu hodnotu počas predpokladanej doby životnosti:

	Doba životnosti v rokoch
Budovy, haly a stavby (vrátane investícií do nehnuteľností)	od 20 do 40
Stroje a ďalšie zariadenia	od 2 do 12
Dopravné prostriedky	od 5 do 6

Zostávajúca hodnota majetku je odhadovaná hodnota, ktorú by Skupina získala v súčasnosti z predaja majetku znížená o predpokladané náklady na predaj, ak by majetok už bol vo veku a v stave, ktorý sa očakáva na konci doby jeho životnosti. Zostávajúce hodnoty majetku a predpokladané doby jeho používania sú prehodnocované, a ak je to potrebné, sú upravené na konci každého účtovného obdobia.

Investície do nehnuteľností. Investície do nehnuteľností sú nehnuteľnosti vlastnené Skupinou, pričom nie sú Skupinou využívané, ale sú držané za účelom dosiahnutia výnosov z prenájmu alebo zhodnotenia kapitálu, alebo oboje. Investície do nehnuteľností zahŕňajú nedokončený majetok určený pre jeho budúce použitie ako investície do nehnuteľností.

Investície do nehnuteľností sú ocenené obstarávacou cenou zníženou o oprávky a straty zo zníženia hodnoty, ak je to potrebné. Ak existuje náznak, že hodnota investície do nehnuteľnosti môže byť znížená, Skupina odhadne realizovateľnú hodnotu, ktorá je stanovená ako vyššia z úžitkovej hodnoty a reálnej hodnoty aktíva zníženej o náklady na predaj. Účtovná hodnota investície do nehnuteľnosti je znížená na realizovateľnú hodnotu zaúčtovaním nákladu do výkazu ziskov a strát. Ak následne nastala zmena v odhadoch použitých pre stanovenie úžitkovej hodnoty majetku, strata zo zníženia hodnoty majetku vykázaná v predchádzajúcich rokoch je odúčtovaná.

Následné výdavky sú aktivované len vtedy, keď je pravdepodobné, že budúce ekonomické úžitky spojené s danou položkou budú plynúť do Skupiny a náklady môžu byť spoľahlivo ocenené. Všetky ostatné opravy a náklady na údržbu sa účtujú do nákladov v čase ich vzniku. Ak sa investícia do nehnuteľnosti začne používať vlastníkom, je priradená do dlhodobého hmotného majetku.

Získané výnosy z prenájmu sa vykazujú v hospodárskom výsledku v rámci ostatných výnosov. Zisky a straty z predaja investícií do nehnuteľností sú vypočítané ako výnosy znížené o účtovnú hodnotu.

Operatívny lízing. Pri prenájme, kde je Skupina nájomcom, a ktorý neprevádza významnú časť rizík a ziskov spojených s vlastníctvom z prenajímateľa na Skupinu, sú celkové lízingové splátky účtované do hospodárskeho výsledku rovnomerne po dobu trvania nájmu. Doba trvania nájmu je nevypovedateľná doba, za ktorú sa nájomca zaviazal prenajímať aktívum spolu s akýmikoľvek ďalšími podmienkami, za ktorých má nájomca možnosť pokračovať v prenájme aktíva s alebo bez ďalšej platby, ak je na začiatku lízingu dostatočne isté, že nájomca využije túto možnosť.

Pri prenájme majetku formou operatívneho lízingu sa pohľadávky z lízingových splátok účtujú do výnosov z prenájmu priebežne počas doby trvania lízingovej zmluvy.

Závázky z finančného lízingu. V prípade prenájmu, pri ktorom je Skupina nájomcom, a ktorý prevádza významnú časť rizík a ziskov spojených s vlastníctvom z prenajímateľa na Skupinu, je prenajatý majetok aktivovaný do dlhodobého hmotného majetku na začiatku lízingu v hodnote nižšej z reálnej hodnoty prenajatého majetku a súčasnej hodnoty minimálnych lízingových splátok. Každá lízingová splátka je alokovaná medzi záväzky a finančné náklady tak, aby bola dosiahnutá konštantná úroková sadzba z nesplateného finančného zostatku. Príslušné záväzky z nájomného, znížené o budúce finančné náklady, sú zahrnuté v záväzkoch z finančného lízingu vo výkaze o finančnej situácii. Úrokové náklady sú účtované do nákladov po celú dobu lízingu použitím metódy efektívnej úrokovej sadzby. Majetok nadobudnutý formou finančného lízingu je odpisovaný počas doby jeho životnosti alebo počas doby lízingu, ak je kratšia, alebo ak si Skupina nie je dostatočne istá, že získa vlastníctvo na konci obdobia trvania lízingu.

2 Významné účtovné postupy (pokračovanie)

Dlhodobý nehmotný majetok. Dlhodobý nehmotný majetok Skupiny má stanovenú životnosť a zahŕňa aktivovaný počítačový softvér.

Softvér. Náklady vynaložené na obstaranie licencií a uvedenie počítačového softvéru do užívania sa kapitalizujú.

Softvér je odpisovaný metódou rovnomerných odpisov na základe jeho doby životnosti počas 2 až 7 rokov.

Ak dôjde k zníženiu hodnoty nehmotného majetku, jeho účtovná hodnota sa zníži na vyššiu z úžitkovej hodnoty a reálnej hodnoty zníženej o náklady na predaj.

Dane z príjmov. Dane z príjmov sú uvedené v účtovnej závierke v súlade s právnymi predpismi uzákonenými v príslušných jurisdikciách ku koncu vykazovaného obdobia. Daň z príjmov zahŕňa splatnú daň a odloženú daň a sú vykázané v hospodárskom výsledku, s výnimkou prípadov, kedy sa vykazujú v ostatnom súhrnnom zisku, alebo priamo vo vlastnom imaní, pretože sa vzťahujú k transakciám, ktoré sú tiež vykázané, v rovnakom alebo odlišnom období, v ostatnom súhrnnom zisku alebo priamo vo vlastnom imaní.

Splatná daň z príjmov je suma, o ktorej sa očakáva, že bude zaplatená alebo spätne získaná od daňových úradov, v súvislosti so zdaniteľnými ziskami alebo stratami za bežné a predchádzajúce obdobia. Zdaniteľné zisky alebo straty sú založené na odhadoch, ak je účtovná závierka schválená pred podaním príslušného daňového priznania. Dane iné ako daň z príjmov sú vykázané v prevádzkových nákladoch.

Odložená daň z príjmov sa stanovuje použitím súvahovej záväzkovej metódy v prípade daňovej straty z minulých rokov a dočasných rozdielov medzi daňovou hodnotou aktív a záväzkov a ich účtovnou hodnotou vykazovanou v účtovnej závierke. V súlade s výnimkou prvotného vykázania sa odložená daň neúčtuje pri dočasných rozdieloch pri prvotnom vykázaní aktíva alebo záväzku z transakcie inej ako podniková kombinácia, ak transakcia pri prvotnom zaúčtovaní neovplyvní účtovný ani zdaniteľný zisk. Odložené daňové záväzky sa nevykazujú z dočasných rozdielov pri prvotnom vykázaní goodwillu, a takisto pre goodwill, ktorý nie je odpočítateľný pre daňové účely. Zostatky odloženej dane sa určujú použitím uzákonenej daňovej sadzby v príslušných jurisdikciách na konci účtovného obdobia, o ktorých sa očakáva, že budú platené v období, kedy budú dočasné rozdiely zrušené alebo bude využitá daňová strata z minulých rokov. Odložené daňové pohľadávky a záväzky sú vzájomne započítavané len na úrovni jednotlivých spoločností Skupiny. Odložené daňové pohľadávky z odpočítateľných dočasných rozdielov a daňové straty z minulých rokov sú vykázané len v takom rozsahu, v akom je pravdepodobné, že sa bude v budúcnosti generovaný zdaniteľný zisk, voči ktorému sa budú môcť dočasné rozdiely vyrovnať.

Skupina kontroluje vysporiadanie dočasných rozdielov týkajúcich sa daní vyberaných na dividendách prijatých od dcérskych spoločností alebo ziskov po ich predaji. Skupina nevykazuje odložené daňové záväzky týkajúce sa týchto dočasných rozdielov s výnimkou rozsahu, v akom vedenie očakáva ich vyrovnanie v dohľadnej budúcnosti. Výnosy z dividend v súčasnosti nepodliehajú v Slovenskej republike dani z príjmov.

Neisté daňové pozície. Neisté daňové pozície Skupiny sú prehodnocované vedením na konci každého účtovného obdobia. Záväzky sa evidujú k pozíciám dane z príjmov, pri ktorých vedenie považuje za pravdepodobné, že budú mať za následok vyrubenie dodatočných daní v prípade, že pozície budú vytknuté daňovými orgánmi. Hodnotenie je založené na výklade daňových zákonov, ktoré boli uzákonené ku koncu vykazovaného obdobia a akýchkoľvek známych rozhodnutí súdu alebo iných rozhodnutiach o týchto otázkach. Záväzky na pokuty, úroky a dane iné, než dane z príjmov, sú účtované na základe vedením určeného najlepšieho odhadu výdavkov potrebných na vyrovnanie záväzkov ku koncu vykazovaného obdobia.

Zásoby. Zásoby sa vykazujú buď v obstarávacej cene alebo čistej realizovateľnej hodnote podľa toho, ktorá je nižšia. Obstarávacia cena zásob je založená na metóde váženého aritmetického priemeru. Čistá realizovateľná hodnota je očakávaná predajná cena pri bežnej obchodnej transakcii, znížená o očakávané náklady na dokončenie a náklady na predaj.

2 Významné účtovné postupy (pokračovanie)

Finančné nástroje - kľúčové definície pojmov pre oceňovanie. V závislosti od ich klasifikácie sú finančné nástroje vykazované v reálnej hodnote alebo amortizovanej hodnote tak, ako je nižšie uvedené.

Reálna hodnota je cena, ktorá by sa získala predajom aktíva alebo by bola zaplatená za prevod záväzku v rámci bežnej transakcie medzi účastníkmi trhu k dátumu ocenenia. Najlepším dôkazom reálnej hodnoty je cena na aktívnom trhu. Aktívny trh je ten, na ktorom sa uskutočňujú transakcie pre aktíva alebo pasíva s dostatočnou frekvenciou a objemom, aby poskytovali priebežné informácie o cenách.

Oceňovacie techniky, ako modely diskontovaných peňažných tokov alebo modely založené na bežných trhových transakciách alebo posúdenie finančných údajov subjektu sa používajú pri určovaní reálnej hodnoty niektorých finančných nástrojov, pre ktoré nie sú k dispozícii informácie o cenách na externom trhu. Ocenenia reálnou hodnotou sú analyzované podľa úrovne v hierarchii ocenení reálnou hodnotou takto: (i) úroveň jedna sú ocenenia na úrovni kótovaných cien (neupravených) na aktívnych trhoch pre identické aktíva alebo záväzky, (ii) ocenenia na úrovni dva sú oceňovacie techniky so všetkými významnými vstupmi aktíva alebo záväzku zistiteľnými, a to buď priamo (t.j. ako ceny), alebo nepriamo (t.j. odvodením od cien), a (iii) ocenenia na úrovni tri sú ocenenia, ktoré nie sú založené výhradne na zistiteľných trhových údajoch (t.j. ocenenie vyžaduje významné nezistiteľné vstupy). Prevody medzi jednotlivými úrovňami hierarchie reálnej hodnoty sa uskutočňujú ku koncu účtovného obdobia. Viď poznámka 34.

Obstarávacía cena je hodnota zaplatených peňažných prostriedkov alebo peňažných ekvivalentov alebo reálna hodnota inej protihodnoty vynaloženej na nadobudnutie majetku v čase jeho obstarania, vrátane transakčných nákladov.

Transakčné náklady sú prírastkové náklady, ktoré sú priamo priraditeľné k nadobudnutiu, vydaniu alebo predaju finančného nástroja. Prírastkový náklad je taký, ktorý by nevznikol, ak by k transakcii nedošlo. Transakčné náklady zahŕňajú poplatky a provízie, ako sú tie, ktoré sa zaplatili agentom, poradcom či maklérom a obchodníkom. Transakčné náklady nezahŕňajú náklady na financovanie alebo interné administratívne náklady.

Amortizovaná hodnota („AH“) je hodnota, za ktorú bol finančný nástroj vykázaný pri prvotnom vykázaní znížený o splátky istiny plus kumulované úroky a pre finančné aktíva znížené o akékoľvek opravné položky na očakávané úverové straty („ECL“). Časovo rozlíšený úrok zahŕňa amortizáciu transakčných nákladov časovo rozlíšených pri prvotnom vykázaní a akúkoľvek prémii alebo diskont dlhového nástroja do splatnej sumy použitím metódy efektívnej úrokovej miery. Časovo rozlíšené úrokové výnosy a časovo rozlíšené úrokové náklady vrátane časovo rozlíšeného kupónu a amortizovaného diskontu dlhového nástroja alebo prémie (vrátane prípadných časovo rozlíšených poplatkov) nie sú vykazované samostatne a sú zahrnuté do účtovných hodnôt súvisiacich položiek vo výkaze o finančnej situácii.

Metóda efektívnej úrokovej sadzby je metóda alokácie úrokových výnosov alebo úrokových nákladov za príslušné obdobie tak, aby bola zaistená konštantná úroková miera (efektívna úroková sadzba) z účtovnej hodnoty. Efektívna úroková sadzba je úroková sadzba, ktorá presne diskontuje odhadované budúce peňažné platby alebo príjmy (okrem budúcich strát spôsobených kreditným rizikom) počas doby predpokladanej životnosti finančného nástroja, alebo kratšej doby, ak je to vhodné, na čistú účtovnú hodnotu finančného nástroja. Efektívna úroková sadzba diskontuje peňažné toky variabilných úrokových nástrojov k ďalšiemu termínu úrokovej fixácie, s výnimkou prémie alebo diskontu, ktorý odráža rozpätie nad pohyblivou sadzbou uvedenou v nástroji, alebo ďalších premenných faktorov, ktoré nie sú menené na základe trhovej sadzby. Tieto prémie alebo diskonty sa odpisujú počas celej predpokladanej životnosti nástroja. Výpočet súčasnej hodnoty zahŕňa všetky poplatky platené alebo prijaté medzi zmluvnými stranami, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou efektívnej úrokovej sadzby.

Finančné nástroje – prvotné vykazovanie. Finančné nástroje sú prvotne vykázané v reálnej hodnote upravenej o transakčné náklady. Najlepším dôkazom reálnej hodnoty pri prvotnom vykázaní je cena transakcie. Zisk alebo strata z prvotného vykázaní sa účtuje len v prípade, ak existuje rozdiel medzi reálnou hodnotou a transakčnou cenou, ktorá môže byť podložená ďalšími pozorovateľnými súčasnými trhovými transakciami s rovnakým nástrojom alebo výpočtami na základe oceňovacích techník, ktorých vstupy zahŕňajú iba údaje z pozorovateľných trhov.

2 Významné účtovné postupy (pokračovanie)

Všetky nákupy a predaje finančných aktív, ktoré vyžadujú dodanie v časovom rámci stanovenom predpismi alebo trhovými zvyklosťami (nákupy a predaje "bežným spôsobom") sa zaznamenávajú v deň obchodu, čo je dátum, ku ktorému sa Skupina zaviazala dodať finančné aktívum. Všetky ostatné nákupy sú vykázané, keď sa účtovná jednotka stane zmluvnou stranou finančného nástroja.

Finančné aktíva – klasifikácia a následné oceňovanie – kategórie oceňovania. Skupina klasifikuje finančné aktíva len v kategórii amortizovaná hodnota alebo reálna hodnota cez ostatný súhrnný výsledok. Klasifikácia a následné ocenenie finančných aktív závisí od: (i) obchodného modelu Skupiny na riadenie portfólia súvisiacich aktív a (ii) vlastností peňažných tokov majetku. Finančné aktíva Skupiny predstavujú (i) úvery a pohľadávky vedené v amortizovanej hodnote a (ii) finančné aktíva v reálnej hodnote preceňované cez ostatný súhrnný výsledok.

Finančné aktíva – klasifikácia a následné oceňovanie – obchodný model. Obchodný model odzrkadľuje, ako Skupina spravuje aktíva za účelom vytvárania peňažných tokov, t. j. či je cieľom Skupiny: (i) výlučne zinkasovať zmluvné peňažné toky z aktív (držba na účely zinkasovania zmluvných peňažných tokov), alebo (ii) zinkasovať zmluvné peňažné toky a peňažné toky vznikajúce z predaja aktív (držba na účely získavania zmluvných peňažných tokov a peňažných tokov z predaja), alebo ak nie je uplatniteľná ani jedna z položiek (i) a (ii), finančné aktíva sú klasifikované ako súčasť „iného“ obchodného modelu a ocenené pomocou reálnej hodnoty cez hospodársky výsledok („FVTPL“) a ostatný súhrnný výsledok („FVOCI“).

Obchodný model je určený pre skupinu aktív (na úrovni portfólia) na základe všetkých relevantných dôkazov o činnostiach, ktoré Skupina vykonáva za účelom dosiahnuť cieľ stanovený pre portfólio dostupné v deň hodnotenia. Faktory, ktoré Skupina zvažuje pri určovaní obchodného modelu, zahŕňajú účel a zloženie portfólia a predchádzajúce skúsenosti s tým, ako boli peňažné toky za príslušné aktíva inkasované. Obchodný model, ktorý Skupina používa, má za účel držať finančné aktíva do splatnosti a zinkasovať zmluvné peňažné toky.

Finančné aktíva – klasifikácia a následné ocenenie – charakteristiky peňažného toku. Ak je cieľom obchodného modelu držať aktíva na zinkasovanie zmluvných peňažných tokov alebo držať finančné aktíva za účelom zinkasovania peňažných tokov a predaja, tak Skupina posudzuje, či peňažné toky predstavujú výlučne platby istiny a úrokov („SPPI“). Finančné aktíva s vnorenými derivátmi sa berú do úvahy ako celok pri určovaní, či sú ich peňažné toky v súlade s požiadavkou SPPI. Pri tomto posúdení Skupina posudzuje, či sú zmluvné peňažné toky výhradne platbami istiny a úroku, t. j. úroky zahŕňajú iba zohľadnenie úverového rizika, časovú hodnotu peňazí, ostatné základné úverové riziká a ziskovú maržu.

Ak zmluvné podmienky zavádzajú expozíciu voči riziku alebo volatilite, ktorá je v rozpore s charakteristikami bežných úverov, finančné aktívum sa klasifikuje a oceňuje ako FVTPL. Posúdenie SPPI sa vykonáva pri prvotnom vykázaní majetku a následne sa neprehodnocuje. Skupina vykonáva test SPPI pre svoje finančné aktíva.

Skupina má vo svojej držbe len poskytnuté úvery, pohľadávky z obchodného styku, finančné aktíva FVOCI a peniaze a peňažné ekvivalenty. Charakteristika týchto finančných aktív je krátkodobá (s výnimkou finančných aktív oceňovaných FVOCI) a zmluvné peňažné toky predstavujú splátku istiny a úroku, ktorý zohľadňuje časovú hodnotu peňazí a preto ich Skupina oceňuje v amortizovanej hodnote.

Finančné aktíva – reklasifikácia. Finančné nástroje sa reklasifikujú iba vtedy, keď sa zmení obchodný model na riadenie portfólia ako celku. Táto reklasifikácia má budúci účinok a prebieha od začiatku prvého obdobia vykazovania, ktoré nasleduje po zmene obchodného modelu. Skupina nemenila svoj obchodný model počas súčasného obdobia a nevykonávala žiadne reklasifikácie.

2 Významné účtovné postupy (pokračovanie)

Finančné aktíva – odpis. Skupina odpíše finančné aktíva, vcelku alebo ich časť, keď Skupina vyčerpala všetky praktické možnosti spätného získania prostriedkov z týchto aktív a neexistuje žiadne rozumné očakávanie získania týchto prostriedkov späť.

Finančné aktíva – odúčtovanie. Skupina prestane vykazovať finančné aktíva, keď i) boli aktíva splatené alebo právo k peňažným tokom z týchto aktív uplynulo alebo ii) Skupina presunula práva k peňažným tokom z finančným aktíva na inú osobu.

Finančné záväzky – klasifikácia kategórie oceňovania. Finančné záväzky sú klasifikované ako následne ocenené v amortizovanej hodnote, okrem finančných záväzkov ocenených pomocou reálnej hodnoty cez výkaz ziskov a strát („FVTPL“): táto klasifikácia sa uplatňuje na deriváty, finančné záväzky určené na obchodovanie (napríklad krátke pozície v cenných papieroch), podmienené plnenie vykázané nadobúdateľom v podnikovej kombinácii a iné finančné záväzky (napr. garancie), klasifikované tak pri prvotnom vykázaní.

Finančné záväzky - odúčtovanie. Finančné záväzky sa odúčtovávajú, keď zaniknú (napr. keď sa záväzok uvedený v zmluve vypustí, zruší alebo uplynie).

Výmena medzi Skupinou a jej pôvodnými veriteľmi dlhových nástrojov s výrazne odlišnými podmienkami, ako aj podstatné zmeny podmienok existujúcich finančných záväzkov, sa účtuje ako zánik pôvodného finančného záväzku a vykázanie nového finančného záväzku. Podmienky sú podstatne odlišné, ak diskontovaná súčasná hodnota peňažných tokov podľa nových podmienok, vrátane všetkých zaplatených poplatkov ponížených o akýchkoľvek prijaté poplatky a diskontovaných s použitím pôvodnej efektívnej úrokovej miery, sa minimálne 10% líši od diskontovanej súčasnej hodnoty zostávajúcich peňažných tokov z pôvodného finančného záväzku. Ak je výmena dlhových nástrojov alebo zmena podmienok zaúčtovaná ako zánik, akékoľvek vzniknuté náklady alebo poplatky sa vykazujú ako súčasť zisku alebo straty zo splatenia. Ak výmena alebo zmena nie je zaúčtovaná ako zánik, akékoľvek vzniknuté náklady alebo poplatky upravujú účtovnú hodnotu záväzku a amortizujú sa cez úroky počas zostávajúceho obdobia modifikovaného záväzku.

Modifikácie záväzkov, ktoré nevedú k zániku pôvodného záväzku, sa účtujú ako zmena v odhade, s použitím metódy vyčíslenia kumulatívneho vplyvu odhadu, pričom akýkoľvek rozdiel sa vykazuje v hospodárskom výsledku, ak ekonomická podstata rozdielu v účtovných hodnotách neznamena kapitálovú transakciu s vlastníckmi.

Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty. Peňažnými prostriedkami a peňažnými ekvivalentmi sa rozumejú položky, ktoré sú zameniteľné za vopred známu sumu peňažných prostriedkov, pri ktorých nie je riziko výraznej zmeny ich hodnoty. Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty zahŕňajú peňažné hotovosti, vklady v bankách a iné krátkodobé vysoko likvidné investície s pôvodnými dobami splatnosti do 3 a menej mesiacov. Peniaze a peňažné ekvivalenty sú vedené v amortizovanej hodnote použitím metódy efektívnej úrokovej sadzby.

Zníženie hodnoty finančných aktív – opravná položka z očakávaných úverových strát („ECL“). Skupina určuje ECL, na základe predpokladaného budúceho vývoja, k finančným aktívam oceňovaným v amortizovanej hodnote. Skupina vypočítava ECL a vykazuje čisté straty zo zníženia hodnoty finančných a zmluvných aktív ku každému dátumu vykazovania. Výpočet ECL odzrkadľuje: (i) nezaujatú a pravdepodobnosťou váženú sumu, ktorá je určená vyhodnotením spektra možných výsledkov, (ii) časovú hodnotu peňazí a (iii) všetky dostupné a preukázateľné informácie, ktoré sú k dispozícii bez neprimeraných nákladov a úsilia na konci každého vykazovaného obdobia o minulých udalostiach, súčasných podmienkach a predpovediach budúcich podmienok.

Úvery a pohľadávky oceňované v amortizovanej hodnote sú prezentované vo výkaze o finančnej situácii po odpočítaní opravnej položky určenej metódou ECL.

Skupina aplikuje na pohľadávky z obchodného styku zjednodušený prístup podľa IFRS 9, t. j. meria ECL pomocou celoživotných očakávaných strát. Skupina na výpočet celoživotných očakávaných strát pre pohľadávky z obchodného styku používa maticu, ktorá zohľadňuje vekovú štruktúru pohľadávok počas aktuálneho obdobia, výnosy za aktuálne obdobie a výšku odpísaných pohľadávok.

2 Významné účtovné postupy (pokračovanie)

Základné imanie. Kmeňové akcie sú klasifikované ako vlastné imanie. Priamo priraditeľné náklady k vydaniu nových akcií sú uvedené vo vlastnom imaní ako zníženie príjmov z emisie akcií, po odpočítaní dane. Akýkoľvek prebytok reálnej hodnoty prijatého protiplnenia nad nominálnou hodnotou vydaných akcií sa vykazuje ako emisné ážio vo vlastnom imaní.

Vlastné akcie. V prípade, že Spoločnosť alebo jej dcérske spoločnosti odkúpia akcie Spoločnosti, uhradená cena vrátane všetkých priamo priraditeľných dodatočných nákladov, po odpočítaní dane z príjmov, sa odpočíta z vlastného imania pripadajúceho vlastníkom Spoločnosti, pokiaľ akcie nie sú opätovne vydané, alebo zrušené. Tam, kde sú tieto akcie následne predané alebo opätovne vydané, akákoľvek prijatá úhrada, po odpočítaní priamo priraditeľných dodatočných transakčných nákladov a súvisiacich daňových dopadov, je súčasťou vlastného imania pripadajúcej vlastníkom Spoločnosti.

Dividendy. Dividendy sú vykázané ako záväzok a znižujú hodnotu vlastného imania v období, v ktorom boli schválené. Akékoľvek dividendy schválené po vykazovanom období a pred schválením účtovnej závierky sú prezentované v poznámke o udalostiach po súvahovom dni.

Daň z pridanej hodnoty. Daň z pridanej hodnoty („DPH“) na výstupe v súvislosti s predajom je splatná daňovému orgánu pri: (a) výbere pohľadávok od zákazníkov, alebo (b) dodaní tovaru alebo poskytnutí služieb zákazníkom, podľa toho, ktorý dátum je skorší. DPH na vstupe je všeobecne spätne odpočítateľné voči DPH na výstupe po obdržaní faktúry DPH. Daňové orgány povoľujú vysporiadanie DPH na netto základe, ak sa týka toho istého daňového subjektu. V rámci súčasnej štruktúry Skupiny, DPH na strane aktív rôznych spoločností v Skupine nesmie byť započítaná voči DPH na strane záväzkov iných spoločností Skupiny. V prípade, že nastalo zníženie hodnoty pohľadávky, strata zo zníženia hodnoty sa vykazuje v brutto hodnote pohľadávky vrátane DPH.

Úvery. Úvery sú prvotne vykázané v reálnej hodnote zníženej o vzniknuté transakčné náklady a následne sú vykázané v amortizovanej hodnote použitím metódy efektívnej úrokovej sadzby.

Kapitalizácia nákladov na úvery a pôžičky. Náklady na úvery a pôžičky priamo priraditeľné k obstaraniu, zhotoveniu alebo výrobe aktív, ktoré nie sú vykázané v reálnej hodnote a ktoré nevyhnutne potrebujú značný čas na prípravu na zamýšľané použitie alebo predaj (aktíva spĺňajúce podmienky), sú kapitalizované ako súčasť nákladov týchto aktív v prípade, že dátum začatia aktivácie je k alebo po 1. januári 2009.

Dňom začatia aktivácie sa rozumie deň, keď (a) Skupina vynakladá výdavky na aktívum spĺňajúce podmienky; (b) vynakladá náklady na úvery a pôžičky; a (c) vykonáva činnosti, ktoré sú nevyhnutné na prípravu aktíva na jeho zamýšľané použitie alebo predaj. Kapitalizácia nákladov na úvery a pôžičky pokračuje do dňa, kedy sú aktíva v podstatnej miere pripravené na ich použitie alebo predaj.

Skupina kapitalizuje náklady na úvery a pôžičky, ktorým by bolo možné sa vyhnúť, keby Skupina nemala kapitálové výdavky na podkladové aktíva. Kapitalizované náklady na úvery a pôžičky sú vypočítané priemernými nákladmi financovania Skupiny (vážený aritmetický priemer úrokovej miery sa uplatňuje na výdavky na podkladové aktíva), s výnimkou v rozsahu, v akom sú finančné prostriedky požičané konkrétne na účely získania podkladového aktíva. V tom prípade, skutočne vzniknuté úrokové náklady, znížené o výnosy z dočasného investovania týchto prostriedkov, sú kapitalizované.

Dotácie. Dotácie od štátu sú vykázané v reálnej hodnote, ak existuje primeraná istota, že dotácia bude prijatá a Skupina bude spĺňať všetky s tým spojené podmienky. Dotácie vzťahujúce sa k nákupu dlhodobého hmotného majetku sú zahrnuté do dlhodobých záväzkov ako výnosy budúcich období a sú účtované do ostatných prevádzkových výnosov v hospodárskom výsledku rovnomerne počas odhadovanej životnosti príslušných aktív.

Dotácie vzťahujúce sa k nákladom sú časovo rozlíšené a vykázané v hospodárskom výsledku ako ostatné prevádzkové výnosy po dobu nevyhnutnú k ich priradeniu k nákladom, ktoré majú kompenzovať.

Záväzky z obchodného styku a iné záväzky. Záväzky z obchodného styku a iné záväzky predstavujú povinnosť zaplatiť za tovar alebo služby, ktoré boli obstarané od dodávateľov v rámci bežnej činnosti. Záväzky sú klasifikované ako krátkodobé záväzky, ak platba je splatná do jedného roka, alebo v rámci prevádzkového cyklu účtovnej jednotky. Všetky ostatné položky záväzkov sú vykázané ako dlhodobé záväzky.

2 Významné účtovné postupy (pokračovanie)

Závazky z obchodného styku sú počiatočne zaúčtované v ich reálnej hodnote a následne sú ocenené v umorovanej hodnote stanovenej použitím metódy efektívnej úrokovej miery.

Rezervy na záväzky a poplatky. Rezervy na záväzky a poplatky sú nefinančné záväzky s neurčitým časovým vymedzením a výškou. Sú prvotne zaúčtované, ak má Skupina súčasný právny alebo mimozmluvný záväzok, ktorý je výsledkom minulých udalostí, je pravdepodobné, že dôjde k úbytku ekonomických úžitkov potrebných na vyrovnanie tohto záväzku, a zároveň je možné vykonať spoľahlivý odhad výšky tohto záväzku.

Ak existuje skupina obdobných záväzkov, pravdepodobnosť, že dôjde k čerpaniu prostriedkov potrebných na ich vyrovnanie sa stanoví na základe posúdenia kategórie záväzkov ako celku.

Podmienené záväzky nie sú zaúčtované, ale sú prezentované, pokiaľ pravdepodobnosť úbytku zdrojov predstavujúcich ekonomické úžitky nie je zanedbateľne malá. Podmienené aktíva sa nevykazujú, ale sú uvedené v prípade, že prírastok ekonomických úžitkov je pravdepodobný.

Finančné záruky. Finančné záruky sú vykázané ako finančné záväzky v čase, keď je záruka vydaná. Záväzok je prvotne ocenený v reálnej hodnote a následne vo vyššej z (i) hodnoty určenej v súlade s modelom očakávaných úrokových strát podľa IFRS 9, alebo (ii) prvotného ocenenia zníženého o akumulovanú hodnotu výnosov vykázaných v súlade s IFRS 15.

Reálna hodnota je stanovená na základe súčasnej hodnoty rozdielu v peňažných tokoch medzi zmluvnými úrokovými platbami potrebnými na uspokojenie záruky a pladbami, ktoré by boli potrebné bez záruky, alebo očakávanej sumy, ktorá by bola zaplatená tretej strane za prevzatie záruky.

Prepočet cudzích mien. Funkčnou menou každej konsolidovanej účtovnej jednotky Skupiny je mena jej primárneho ekonomického prostredia, v ktorom jednotka pôsobí. Menou vykazovania Skupiny je národná mena Slovenskej republiky, Euro („EUR“), ktorá je tiež funkčnou menou Spoločnosti.

Monetárne aktíva a pasíva sú prepočítané na funkčnú menu každej účtovnej jednotky pomocou oficiálneho výmenného kurzu Európskej centrálnej banky („ECB“) na konci príslušného vykazovaného obdobia. Kurzové zisky a straty vyplývajúce z vysporiadania transakcií a z prepočtu monetárnych aktív a záväzkov na funkčnú menu každej účtovnej jednotky na konci roka oficiálnym výmenným kurzom ECB sú vykázané v hospodárskom výsledku ako ostatné finančné výnosy alebo náklady, ak sa vzťahujú na finančné aktivity, akými sú bankové pôžičky. Inak sa vykazujú ako ostatné prevádzkové výnosy alebo náklady. Prepočet kurzom platným na konci roka sa nevzťahuje na nepeňažné položky, ktoré sú ocenené v historických cenách. Nemonetárne položky ocenené reálnou hodnotou v cudzej mene, vrátane investícií do majetkových cenných papierov, sú prepočítavané pomocou výmenného kurzu k dátumu, kedy bola reálna hodnota stanovená. Vplyvy zmien kurzov na nemonetárne položky oceňované reálnou hodnotou v cudzej mene sú účtované ako súčasť zisku a strát z precenenia.

Úvery medzi spoločnosťami Skupiny a súvisiace kurzové zisky a straty sú eliminované pri konsolidácii. Avšak pri úvere medzi spoločnosťami Skupiny, ktoré majú rôzne funkčné meny, nemôžu byť kurzové zisky alebo straty eliminované v plnej výške, a sú vykázané v konsolidovanom výkaze ziskov a strát, pokiaľ sa neočakáva, že úver nebude uhradený v dohľadnej budúcnosti, a tvorí tak časť čistej investície do zahraničnej jednotky. V takom prípade sú kurzové zisky alebo straty vykázané v ostatnom súhrnnom zisku.

Výsledky a finančné pozície každej spoločnosti Skupiny (príčom funkčná mena žiadnej z nich nie je menou hyperinflačnej ekonomiky) sú prepočítané na menu vykazovania takto:

- (i) aktíva a záväzky pre každý výkaz o finančnej situácii sú prepočítané výmenným kurzom platným ku koncu príslušného vykazovaného obdobia;
- (ii) výnosy a náklady sú prepočítané priemerným kurzom (pokiaľ tento priemer je primeranou odhadovanou hodnotou kumulatívneho efektu kurzov platných ku dňu transakcie, pričom v takomto prípade sú výnosy a náklady prepočítané k dátumu transakcie);
- (iii) všetky vyplývajúce kurzové rozdiely sú vykázané v ostatnom súhrnnom zisku.

2 Významné účtovné postupy (pokračovanie)

Pri strate kontroly nad zahraničnou jednotkou sa kurzové rozdiely vykázané predtým v ostatnom súhrnnom zisku preklasifikujú do výkazu ziskov a strát ako súčasť zisku alebo straty z predaja. Pri čiastočnom predaji dcérskej spoločnosti bez straty kontroly sa príslušná časť kumulovaných kurzových rozdielov zaúčtuje do menšinového podielu v rámci vlastného imania.

Goodwill a úpravy reálnej hodnoty vznikajúce pri akvizícii zahraničnej jednotky sú považované za aktíva a záväzky zahraničnej jednotky a prepočítavajú sa výmenným kurzom platným na konci účtovného obdobia.

Koncoročný výmenný kurz použitý na prepočet zostatkov v cudzej mene k 31. decembru 2018 a 2017 a priemerný kurz použitý na prepočet výnosov a nákladov v cudzej mene v roku 2018 a 2017 boli:

<i>Kurz za 1 EUR</i>	Koncoročný kurz		Priemerný kurz	
	31. december 2018	31. december 2017	2018	2017
CZK	25,7240	25,5350	25,6470	26,3258
RUB	79,7153	69,3920	74,0416	65,9358
BGN	1,9558	1,9558	1,9558	1,9558

Vykazovanie výnosov. Výnosy predstavujú reálnu hodnotu prijatého plnenia alebo pohľadávky za predaj tovaru a služieb v rámci bežnej podnikateľskej činnosti Skupiny. Výnosy sa vykazujú bez dane z pridanej hodnoty, vratiek, zliav a diskontov.

Skupina účtuje o výnosoch, keď je možné spoľahlivo určiť ich výšku, je pravdepodobné, že v ich dôsledku budú plynúť pre Skupinu ekonomické úžitky a boli splnené špecifické kritériá, pre jednotlivé kategórie zmlúv so zákazníkmi.

Výnosy Skupiny zahŕňajú najmä výnosy z predaja produktov z hladkej a vlnitej lepenky, predaja etikiet a ostatných polygrafických výrobkov, prípadne výnosy z poskytnutých prepravných a litografických služieb a prenájmu. Viď poznámka 21.

Výnosy z predaja výrobkov sú vykázané v čase, keď zákazník prevzal kontrolu nad vyrobenými výrobkami. Suma protihodnoty je vopred zmluvne stanovená, ako jednotková cena za hotový výrobok. Suma sa upravuje iba perspektívne a Skupina neinkasuje sumu protihodnoty vopred, neposkytuje žiadnu možnosť stanoviť sumu protihodnoty za rôzne objemy, čiže vykazuje výnosy v tej sume, v ktorej ich má právo fakturovať. Skupina fakturuje sumu protihodnoty v období, kedy splnila povinnosť zo zmluvy so zákazníkmi.

Preprava zahrnutá v cene výrobkov je považovaná za samostatnú povinnosť a vykazovaná ako výnos v momente, keď Skupina splnila povinnosť zo zmluvy so zákazníkmi, teda prepravila tovar na dohodnuté miesto. Skupina začala vykazovať túto skupinu výnosov po analýze vykonanej ako súčasť prechodu na IFRS 15.

Výnosy z predaja služieb sú účtované primárne na základe času trvania alebo prípadne na základe odhadnutej rozpracovanosti podľa skutočne vynaložených nákladov. Suma protihodnoty je vopred zmluvne stanovená, ako cena za dohodnutú službu. Skupina neinkasuje sumu protihodnoty vopred, neposkytuje žiadnu možnosť stanoviť sumu protihodnoty za rôzne objemy, čiže vykazuje výnosy v tej sume, v ktorej ich má právo fakturovať. Skupina fakturuje sumu protihodnoty v období, kedy splnila povinnosť zo zmluvy so zákazníkmi.

Úrokové výnosy. Úrokové výnosy sú vykázané na základe časového rozlíšenia za použitia metódy efektívnej úrokovej sadzby.

Zamestnanecké požitky. Platy, mzdy, príspevky do štátnych dôchodkových a poisťovních fondov v Slovenskej republike a v ďalších krajinách, platená ročná dovolenka a platená zdravotná dovolenka, odmeny a nepeňažné plnenia sa časovo rozlišujú v roku, s ktorým sú spojené služby poskytované zamestnancami Skupiny. Skupina nemá žiadnu právnu alebo mimozmluvnú povinnosť platiť penzijné alebo obdobné príspevky nad rámec platieb do zákonných príspevkových systémov.

Vzájomné započítania. Finančné aktíva a záväzky sa vzájomne započítavajú a čistá suma je vykázaná vo výkaze o finančnej pozícii len vtedy, ak existuje zo zákona vymáhateľné právo kompenzovať vykázané sumy a existuje zámer buď vysporiadať výslednú čistú sumu, alebo realizovať pohľadávku a súčasne vysporiadať záväzok.

3 Významné účtovné odhady a rozhodnutia o spôsobe účtovania

Skupina uskutočňuje odhady a používa predpoklady, ktoré ovplyvňujú hodnoty vykázané v konsolidovanej účtovnej závierke a účtovné hodnoty aktív a záväzkov budúceho účtovného roka. Odhady a rozhodnutia sú pravidelne prehodnocované a sú založené na skúsenosti vedenia a iných faktoroch, vrátane očakávaní budúcich udalostí, ktoré sú za daných podmienok považované za primerané. Okrem rozhodnutí vyžadujúcich odhady, robí tiež vedenie určité rozhodnutia v procese aplikácie účtovných postupov. Rozhodnutia, ktoré majú najvýznamnejší vplyv na hodnoty vykázané v konsolidovanej účtovnej závierke a odhady, ktoré môžu spôsobiť významnú úpravu účtovnej hodnoty aktív a záväzkov budúceho účtovného roka, zahŕňajú:

Zníženie hodnoty dlhodobého hmotného a nehmotného majetku. Vedenie posúdilo, že okrem zníženia hodnoty uvedeného v poznámke 6, neexistuje žiadne významné zníženie hodnoty dlhodobého hmotného majetku a nehmotného majetku na základe vyhodnotenia súčasného využitia a očakávaných budúcich výnosov. Vedenie predpokladá, že úroveň výroby aj predaja bude po dobu životnosti dlhodobého hmotného a nehmotného majetku zachovaná. Z tohto dôvodu môžu byť v budúcnosti potrebné úpravy na zníženie hodnoty, ak skutočné predaje budú výrazne nižšie.

Odhad zníženia hodnoty sa vykonáva na úrovni peňažotvorných jednotiek, ktoré sú reprezentované obchodnými operáciami v jednotlivých krajinách. V jednotlivých krajinách je Skupina reprezentovaná samostatnými spoločnosťami, disponujúcimi vlastným majetkom, výrobným procesom a distribučnými kanálmi. Preto sú tieto považované za najmenšie skupiny aktív, ktoré sa relatívne nezávisle podieľajú na tvorbe prírástkov ekonomických úžitkov.

Predpoklady pre posúdenie zníženia hodnoty a analýza citlivosti je bližšie popísaná v poznámke 6.

Doby životnosti dlhodobého hmotného majetku. Odhad doby životnosti položiek dlhodobého hmotného majetku je vecou posúdenia založeného na skúsenostiach s podobnými aktívami. Budúce ekonomické úžitky spojené s majetkom sú spotrebované hlavne jeho používaním. Avšak iné faktory, akými sú technické alebo obchodné zastaranie a opotrebenie, majú často za následok pokles ekonomických úžitkov z majetku.

Vedenie posudzuje zostávajúcu dobu životnosti v súlade s existujúcimi technickými podmienkami aktív a odhadovaným obdobím, počas ktorého sa očakáva, že tento majetok bude pre Skupinu produkovať úžitky. Do úvahy sú brané nasledujúce základné faktory: (a) očakávané využitie majetku; (b) očakávané fyzické opotrebenie, ktoré závisí od prevádzkových faktorov a programu údržby; a (c) technické alebo obchodné zastaranie vyplývajúce zo zmien trhových podmienok.

Dlhodobý hmotný majetok sa odpisuje na základe predpokladanej doby životnosti. Prípadné rozdiely medzi touto dobou odpisovania a ich skutočnou dobou životnosti môžu mať významný vplyv na konsolidovanú účtovnú závierku.

Ak by sa predpokladané doby životnosti líšili od odhadov vedenia o 10%, odpisy za rok končiaci 31. decembra 2018 by sa zvýšili o 451 tisíc EUR (31. decembra 2017: 495 tisíc EUR) alebo znížili o 369 tisíc EUR (31. decembra 2017: 405 tisíc EUR).

Klasifikácia investície do materskej spoločnosti. Ako je uvedené v poznámke 10, Spoločnosť vlastní podiel vo výške 20,12% vo svojej materskej spoločnosti GRAFOBAL GROUP akciová spoločnosť. Táto investícia je klasifikovaná ako finančné aktívum preceňované cez ostatný súhrnný zisk, FVOCI, (2017: realizovateľná finančná investícia - AFS) a nie ako investícia do pridruženého podniku, keďže Skupina nemá právo vykonávať podstatný vplyv nad touto spoločnosťou. Posúdenie Skupiny bolo založené na týchto hlavných faktoroch:

- Skupina nemá zastúpenie v predstavenstve materskej spoločnosti alebo dozornej rade, ani nemá právo vymenovať člena výkonného vedenia alebo člena dozornej rady;
- Skupina sa nezúčastňuje rozhodovacieho procesu tvorby politik materskej spoločnosti a ani nemá právo sa na takomto procese podieľať;
- neexistujú žiadne iné významné transakcie medzi Skupinou a jej materskou spoločnosťou s výnimkou transakcií súvisiacich s financovaním, podmienky ktorých sú kontrolované materskou spoločnosťou;
- neexistuje vzájomná výmena riadiacich pracovníkov zo Skupiny do jej materskej spoločnosti;
- neexistuje poskytovanie základných technických informácií Skupinou jej materskej spoločnosti.

3 Významné účtovné odhady a rozhodnutia o spôsobe účtovania (pokračovanie)

Investície oceňované v reálnej hodnote. Vedenie odhadlo reálnu hodnotu finančných investícií, vrátane investície do materskej spoločnosti, ktorá je uvedená v poznámke 10. Subjekty, v ktorých boli uskutočnené dané investície, nepublikovali aktuálne finančné informácie o ich činnostiach, ich akcie nie sú kótované a aktuálne ceny nie sú verejne prístupné. Trh pre investície do majetkových cenných papierov vo vlastníctve Skupiny nie je likvidný a iba investori so súkromným kapitálom, spoločnosti s rizikovým kapitálom alebo konkurenti Skupiny predstavujú možných kupujúcich s potenciálnym záujmom. Variabilita v rozsahu primeranej reálnej hodnoty týchto investícií je preto významná. Doplnujúce informácie k oceňovaniu reálnou hodnotou sú uvedené v poznámke 34. Skupina nemá v dohľadnej budúcnosti v úmysle vzdať sa týchto investícií.

Zníženie hodnoty finančných investícií. Skupina testuje svoje finančné investície oceňované v amortizovanej hodnote na znehodnotenie aspoň raz ročne. Skupina tvorí opravnú položku na očakávané straty (ECL) a usúdila, že straty z investícií sú dostatočne vyjadrené opravnými položkami, ktoré sú uvedené v bode č. 10 poznámok. Skupina neidentifikovala zhoršenie finančnej situácie dlžníka, výkonnosti odvetvia alebo priemyslu, alebo peňažných tokov z prevádzkových a finančných činností, ktoré by si vyžadovali tvorbu opravných položiek nad rámec tých, ktoré zaúčtovala. Odhad očakávaných úverových strát si vyžaduje aplikovanie úsudku vedením. Skutočné straty sa v budúcnosti môžu líšiť od ich aktuálneho odhadu.

Ekonomické prostredie Ruskej federácie a východnej Európy. Viaceré politické a ekonomické otrasy zaznamenané v regióne východnej Európy, a to najmä vývoj na Ukrajine, mali a môžu mať aj naďalej negatívny vplyv na tieto ekonomiky, vrátane oslabenia ruského rubľa, vyšších úrokových sadzieb, zníženia likvidity a ťažšieho získania medzinárodných finančných prostriedkov. Tieto udalosti, vrátane súčasných a budúcich medzinárodných sankcií proti ruským spoločnostiam a jednotlivcom, súvisiace neistoty a nestabilita finančných trhov môžu mať významný vplyv na prevádzku a finančnú pozíciu Skupiny, dopad ktorých je ťažké predvídať. Budúca situácia z hľadiska ekonomiky a regulácie sa môže líšiť od očakávaní vedenia.

Expozícia Skupiny voči ruskej ekonomike v pohraničí Ukrajiny je značná. Celkové aktíva ruskej dcérskej spoločnosti predstavujú k 31. decembru 2018 sumu 22,4 miliónov EUR (31. december 2017: 24,0 miliónov EUR) a zisk za rok 2018 dosiahol 5,1 milióna EUR (2017: 3,1 miliónov EUR). Vedenie posúdilo, že na základe súčasnej výkonnosti a budúcich plánov nie je potrebné účtovať zníženie hodnoty aktív ruskej dcérskej spoločnosti. Finálne vyriešenie a vplyvy politickej a ekonomickej nestability v tomto regióne sú len ťažko predvídateľné, ale môžu mať ďalšie závažné dopady Skupinu.

4 Uplatnenie nových účtovných štandardov a interpretácií

(a) Nové alebo novelizované štandardy nadobudli účinnosť pre Skupinu od 1. januára 2018:

Nasledovné nové alebo novelizované štandardy nadobudli účinnosť pre Skupinu od 1. januára 2018:

IFRS 9, Finančné nástroje (štandard vydaný v júli 2014 a účinný v EÚ pre účtovné obdobia začínajúce 1. januára 2018 alebo neskôr). Skupina aplikovala štandard IFRS 9, Finančné nástroje od 1. januára 2018. Skupina si nevybrala možnosť úpravy údajov za minulé obdobie a prípadné úpravy účtovných hodnôt finančných aktív a záväzkov vykázala v otváracom stave nerozdelených ziskov ku dňu prvej aplikácie štandardu, t.j. k 1. januáru 2018. Požiadavky novelizovaného štandardu IFRS 7, *Finančné nástroje: Zverejnenia*, boli aplikované až v bežnom účtovnom období roku 2018. Zverejnenia za porovnateľné obdobie, t.j. za rok 2017, v tejto účtovnej závierke kopírujú zverejnenia vykázané v účtovnej závierke za minulé účtovné obdobie.

Významné nové účtovné politiky aplikované v bežnom účtovnom období sú popísané v poznámke č. 2.

Účtovné politiky aplikované pred 1. januárom 2018, ktoré sú platné pre porovnateľné údaje, sú uvedené v poznámke č. 37.

4 Uplatnenie nových účtovných štandardov a interpretácií (pokračovanie)

Nasledujúca tabuľka porovnáva účtovné hodnoty každej triedy finančných aktív ocenených podľa nového štandardu IFRS 9 ku dňu aplikácie s hodnotami zistenými v súlade so štandardom IAS 39:

V tisícoch EUR	Oceňovacia kategória		Účtovná hodnota podľa IAS 39 - 31. december 2017	Vplyv aplikácie IFRS 9				Účtovná hodnota podľa IFRS 9 - 1. január 2018
	IAS 39**	IFRS 9**		Reklasifikácia		Precenenie Na reálnu hodnotu		
				Povinná	Dobrovoľná	ECL		
Peniaze a peňažné ekvivalenty	PaP	AH	6 799	-	-	-	-	6 799
Pohľadávky z obchodného styku	PaP	AH	19 940	-	-	-	-	19 940
Ostatné finančné pohľadávky	PaP	AH	335	-	-	-	-	335
Finančné aktíva oceňované FVOCI	OC	FVOCI	28 404	-	-	-	25 061**	53 465
Poskytnuté úvery	PaP	AH	10 229	-	-	-	-	10 229
Finančné aktíva celkom			65 707	-	-	-	25 061	90 768
Vplyv na odloženú daň			-	-	-	-	-5 263	-5 263
Netto vplyv štandardu			65 707	-	-	-	19 798	85 505

** Precenenie finančných aktív oceňovaných FVOCI je spôsobené vplyvom implementácie štandardu IFRS 9, ktorý vyžaduje takéto aktíva oceniť v reálnej hodnote, pričom v predchádzajúcom období podľa štandardu IAS 39, boli takéto aktíva (Investície do akcií) ocenené v obstarávacej cene, keďže neboli aktívne obchodované a ich reálna hodnota nemohla byť ani inak spoľahlivo stanovená. Členenie investícií po spoločnostiach je vykázané v poznámke 10.

* Vysvetlivky: PaP – Pôžičky a pohľadávky.
 AH – Amortizovaná hodnota.
 OC – Obstarávacia cena, ak reálnu hodnotu realizovateľnej investície nebolo možné spoľahlivo určiť.
 FVOCI – Reálna hodnota cez ostatný súhrnný zisk.

(a) Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty

Všetky položky peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov zverejnené v poznámke 13 boli preklasifikované z oceňovacej kategórie Pôžičky a pohľadávky („PaP“) podľa IAS 39 do oceňovacej kategórie Amortizovaná hodnota („AH“) podľa IFRS 9 ku dňu aplikácie štandardu. Opravné položky vzťahujúce sa na peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty sú nevýznamné.

(b) Pohľadávky z obchodného styku a iné pohľadávky

Všetky položky pohľadávok z obchodného styku a iných pohľadávok zverejnené v poznámke 12 boli preklasifikované z oceňovacej kategórie PaP podľa IAS 39 do oceňovacej kategórie AH podľa IFRS 9 ku dňu aplikácie štandardu. Vplyv reklasifikácie na účtovnú hodnotu je nevýznamný.

Dopad štandardu v oblasti opravných položiek k pohľadávkam z obchodného styku a ostatným pohľadávkam a peniazom a peňažným ekvivalentom na konsolidovanú účtovnú závierku Skupiny je nevýznamný.

K 31. decembru 2018 boli všetky finančné záväzky okrem finančných záruk Skupiny ocenené v amortizovanej hodnote.

IFRS 15, Výnosy zo zmlúv so zákazníkmi (štandard vydaný 28. mája 2014 a účinný v EÚ pre účtovné obdobia začínajúce 1. januára 2018 alebo neskôr). Tento nový štandard zavádza princíp, že výnosy sa majú účtovať v transakčnej cene v čase, keď tovar alebo služby sú prevedené na zákazníka. Akékoľvek viazané tovary alebo služby, ktoré sú odlišiteľné, sa musia účtovať samostatne a zľavy alebo vrátky z predajnej ceny musia byť alokované na jednotlivé položky. V prípade, že cena je z akéhokoľvek dôvodu variabilná, musí sa zaúčtovať minimálna hodnota, u ktorej je vysoko pravdepodobné, že nebude odúčtovaná. Náklady na obstaranie zmluvy so zákazníkmi sa musia kapitalizovať a odpisujú sa počas doby, počas ktorej Skupine plynú ekonomické benefity zmluvy so zákazníkom.

V súlade s prechodnými ustanoveniami v IFRS 15 si Skupina zvolila zjednodušenú metódu prechodu s účinnosťou od 1. januára 2018, kedy Skupina vykazuje efekt prechodu v konsolidovanej účtovnej závierke za rok končiaci sa 31. decembra 2018, čo je prvý rok, kedy Skupina uplatňuje IFRS 15.

4 Uplatnenie nových účtovných štandardov a interpretácií (pokračovanie)

Skupina uplatnila praktický pohľad použiteľný pre zjednodušený spôsob prechodu. Skupina uplatňuje IFRS 15 retrospektívne len na zmluvy, ktoré neboli ukončené k dátumu prvého uplatňovania štandardu (1. januára 2018).

Aplikovanie štandardu IFRS 15 znamenalo zmeny v postupoch účtovania a úpravy, ktoré sú vykázané v tejto konsolidovanej účtovnej závierke. Na základe analýzy výnosov Skupiny za rok končiaci sa 31. decembra 2018, podmienok jednotlivých zmlúv a na základe skutočností a okolností, ktoré existujú k tomuto dátumu a rovnako s ohľadom na zjednodušený spôsob prechodu, Skupina posúdila dopad tohto štandardu na svoju konsolidovanú účtovnú závierku a vyhodnotila jeho dopad ako nevýznamný.

Nasledovné novelizované štandardy a interpretácie nadobudli účinnosť pre Skupinu od 1. januára 2018, avšak na Skupinu nemali významný vplyv:

- Novela IFRS 2, Platby na báze podielov (vydaná 20. júna 2016 a účinná v EÚ pre ročné účtovné obdobia začínajúce 1. januára 2018 alebo neskôr).
- Vylepšenia Medzinárodných štandardov finančného výkazníctva na obdobie rokov 2014-2016 – Novelizácia IFRS 1 a IAS 28 (novela vydaná 8. decembra 2016 a účinná v EÚ pre ročné účtovné obdobia začínajúce 1. januára 2018 alebo neskôr).
- IFRIC 22, Transakcie v cudzej mene a preddavky (interpretácia vydaná 8. decembra 2016 a účinná v EÚ pre ročné účtovné obdobia začínajúce 1. januára 2018 alebo neskôr).
- Reklasifikácie investičných nehnuteľností – novela IAS 40 (vydaná 8. decembra 2016 a účinná pre ročné účtovné obdobia začínajúce dňa 1. januára 2018 alebo neskôr).

(b) Nové alebo novelizované štandardy, ktoré ešte nie sú účinné a Skupina ich predčasne neaplikovala

Určité nové už vydané štandardy, interpretácie a novely štandardov sú povinné pre ročné účtovné obdobia začínajúce 1. januára 2019 alebo neskôr, pričom ich Skupina predčasne neaplikovala:

IFRS 16, Liziny (štandard vydaný 13. januára 2016 a účinný v EÚ pre ročné účtovné obdobia začínajúce 1. januára 2019 alebo neskôr). Tento nový štandard zavádza nové princípy pre vykazovanie, oceňovanie, prezentáciu a zverejňovanie lízingu. IFRS 16 eliminuje klasifikáciu operatívneho a finančného lízingu, tak ako to definuje IAS 17, a namiesto toho zavádza jednotný model účtovania pre nájomcu. Nájomcovia budú povinní vykazať: (a) aktíva a záväzky pre všetky líziny dlhšie ako 12 mesiacov, pokiaľ nepôjde o aktíva malej hodnoty a (b) odpisovanie prenájatých aktív oddelene od úroku zo záväzkov z lízingu vo výkaze ziskov a strát. Z hľadiska prenajímateľa preberá IFRS 16 väčšinu účtovných zásad zo súčasného štandardu IAS 17. Prenajímateľ pokračuje v klasifikácii operatívneho a finančného lízingu a v rozdielnom účtovaní týchto dvoch typov lízingu.

Vplyv štandardu IFRS 16 na konsolidovanú účtovnú závierku Skupiny

Skupina preskúmala lízingové zmluvy za posledný rok vzhľadom na nové pravidlá účtovania lízingu uvedené v IFRS 16. Tento štandard bude mať vplyv predovšetkým na účtovníctvo pre skupinu operatívnych nájomov. Skupina má k dátumu účtovnej závierky neodvolateľné povinnosti budúcich platieb z operatívneho lízingu hnutelných vecí vo výške 872 tis. EUR. Z týchto predstavujú krátkodobé nájom a nájom s nízkou hodnotou nevýznamnú hodnotu.

V prípade zvyšných lízingov Skupina očakáva, že k 1. januáru 2019 vykáže aktívum s právom na užívanie vo výške približne 872 tis. EUR (bez vplyvu diskontovania) a lízingový záväzok vo výške 872 tis. EUR (bez vplyvu diskontovania). Celkový čistý majetok sa nezmení.

Skupina očakáva, že čistý zisk po zdanení sa nezmení v dôsledku prijatia nových účtovných pravidiel. Očakáva sa, že upravené EBITDA sa zvýši približne o 198 tis. EUR, keďže náklady z operatívneho lízingu boli zahrnuté v EBITDA, ale amortizácia aktíva s právom na užívanie a úrok z lízingového záväzku sú vylúčené pri výpočte tohto ukazovateľa.

Peňažné toky z prevádzkových činností sa zvýšia a peňažné toky z finančných činností sa znížia približne o 198 tis. EUR, keďže splátky istiny ako časti lízingového záväzku sa klasifikujú ako peňažné toky z finančných aktivít.

4 Uplatnenie nových účtovných štandardov a Interpretácií (pokračovanie)

Činnosti Skupiny ako prenajímateľa nie sú významné a preto Skupina neočakáva významný vplyv na jej konsolidovanú účtovnú závierku.

Dátum aplikácie IFRS 16

Skupina bude uplatňovať štandard od jeho povinného dátumu prijatia 1. januára 2019.

Skupina má v úmysle uplatňovať zjednodušený prístup prechodu a nebude prehodnocovať porovnávacie informácie za rok pred dátumom prvého prijatia. Aktíva s právom na užívanie sa budú oceňovať vo výške lízinguového záväzku k dátumu prvej aplikácie (upravené o akékoľvek preddavky alebo záväzky z operatívneho lízingu).

IFRIC 23, Účtovanie neistôt v oblasti dane z príjmov (Interpretácia vydaná 7. júna 2017 a účinná v EÚ pre ročné účtovné obdobia začínajúce 1. januára 2019 alebo neskôr). IAS 12 predpisuje, ako treba účtovať o splatnej a odloženej dani, no nie to, ako sa majú zohľadňovať dopady neistôt. Interpretácia preto objasňuje, ako sa majú aplikovať požiadavky na vykazovanie a oceňovanie uvedené v IAS 12, keď existuje neistota ohľadom dane z príjmov. Účtovná jednotka by mala presne určiť, či sa má každé neisté posúdenie dane zohľadňovať samostatne alebo spoločne s iným alebo viacerými inými neistými daňovými pozíciami, a to na základe toho, ktorý prístup lepšie predpovedá vyjasnenie neistoty. Účtovná jednotka by mala predpokladať, že daňový úrad bude preverovať časti, ktoré má právo preverovať, a bude chcieť pritom dopodrobna poznať všetky informácie, ktoré so spomínanými časťami súvisia. Ak účtovná jednotka dôjde k záveru, že nie je pravdepodobné, že by daňový úrad akceptoval daňovú pozíciu, následok neistoty sa odrazí v tom, že stanoví súvisiaci zdaniteľný hospodársky výsledok, daňové hodnoty, neumorené daňové straty, nevyužitú daňovú úľavu či daňové sadzby tak, že použije buď najpravdepodobnejšiu alebo očakávanú hodnotu v závislosti od toho, ktorá metóda bude podľa očakávaní účtovnej jednotky lepšie predpovedať vyjasnenie danej neistoty. Účtovná jednotka zohľadní dopad zmenených skutočností či okolností, resp. dopad nových informácií, ktoré ovplyvňujú interpretáciu vyžadované úsudky alebo odhady, ako zmenu účtovného odhadu. Medzi príklady zmenených skutočností či okolností, resp. nových informácií, ktoré môžu viesť k prehodnoteniu úsudku alebo odhadu, patria o. i. kontroly alebo postupy zo strany daňového úradu, zmeny pravidiel stanovených daňovým úradom, či zánik práva daňového úradu preveriť či opätovne preskúmať daňové pozície. Nie je pravdepodobné, že by chýbajúci súhlas alebo nesúhlas daňového úradu s daňovou pozíciou sám o sebe predstavoval zmenu skutočností či okolností, resp. novú informáciu, ktorá ovplyvňuje interpretáciu vyžadované úsudky a odhady. V súčasnosti Skupina posudzuje dopad tejto interpretácie na svoju účtovnú závierku.

Neočakáva sa, že nasledovné štandardy, interpretácie a ich novely budú mať akýkoľvek významný vplyv na konsolidovanú účtovnú závierku Skupiny:

- IFRS 14*, Regulačné účty časového rozlíšenia (vydaný v januári 2014 a účinný mimo Európsku úniu pre ročné účtovné obdobia začínajúce dňa 1. januára 2016 alebo neskôr). Tento štandard nebude schválený Európskou úniou.
- Predaj alebo vklad majetku uskutočnený medzi investorom a jeho pridruženou spoločnosťou alebo spoločným podnikom – Novelizácia IFRS 10 a IAS 28 (novela vydaná 11. septembra 2014 a účinná pre ročné obdobia začínajúce dátumom, ktorý stanoví IASB)*
- IFRS 17, Poistné zmluvy (vydaný 18. mája 2017 a účinný pre ročné účtovné obdobia začínajúce dňa 1. januára 2021 alebo neskôr)*
- Predčasné splatenie s negatívnou kompenzáciou – novela IFRS 9 (novela vydaná 12. októbra 2017 a účinná v EÚ pre ročné účtovné obdobia začínajúce 1. januára 2019 alebo neskôr)
- Dlhodobé účasti v pridružených spoločnostiach a spoločných podnikoch - novela IAS 28 (vydaná 12. októbra 2017 a účinná pre ročné účtovné obdobia začínajúce dňa 1. januára 2019 alebo neskôr)
- Vylepšenia Medzinárodných štandardov finančného výkazníctva na obdobie rokov 2015-2017 – Novelizácia IFRS 3, IFRS 11, IAS 12 a IAS 23 (novela vydaná 12. decembra 2017 a účinná pre ročné účtovné obdobia začínajúce 1. januára 2019 alebo neskôr)
- Úpravy, krátenie alebo vysporiadanie penzijných programov – novela IAS 19 (vydaná 7. februára 2018 a účinná pre ročné účtovné obdobia začínajúce 1. januára 2019 alebo neskôr)

4 Uplatnenie nových účtovných štandardov a Interpretácií (pokračovanie)

- Novelizácia Koncepčného rámca pre finančné vykazovanie (novela vydaná 29. marca 2018 a účinná pre ročné účtovné obdobia začínajúce 1. januára 2020 alebo neskôr)*
- Definícia podniku – novela IFRS 3 (vydaná 22. októbra 2018 a účinná pre akvizície od začiatku ročného účtovného obdobia, ktoré začne 1. januára 2020 alebo neskôr)*
- Definícia významnosti – novela IAS 1 a IAS 8 (vydaná 31. októbra 2018 a účinná pre ročné účtovné obdobia začínajúce 1. januára 2020 alebo neskôr)*
- Reforma základných úrokových mier – novela IFRS 9, IAS 39 a IFRS 7 (vydaná 26. septembra 2019 a účinná pre ročné účtovné obdobia začínajúce 1. januára 2020 alebo neskôr)*

* Štandardy, ktoré ešte neboli schválené EÚ

5 Zostatky a transakcie so spriaznenými stranami

Strany sú všeobecne považované za spriaznené, ak sú pod spoločnou kontrolou, alebo v prípade, že jedna strana je schopná kontrolovať druhú, alebo môže uplatňovať podstatný vplyv, alebo má spoločnú kontrolu nad druhou stranou vo vykonávaní finančných a prevádzkových rozhodnutí. Pri posudzovaní každého možného vzťahu medzi spriaznenými stranami je pozornosť upriamená na podstatu vzťahu a nielen iba na právnu formu.

K 31. decembru 2018, mala Skupina nasledovné zostatky so spriaznenými stranami:

<i>v tisícoch EUR</i>	Bezprostredná materská spoločnosť	Podniky pod spoločnou kontrolou konečným vlastníkom	Vrcholový riadiaci pracovníci	Spoločný podnik	Prídružené podniky
Brutto pohľadávky z obchodného styku	190	179	0	1 528	4
<i>Krátkodobé finančné investície</i>					
- Úvery (úroková sadzba od 3% do 4%)	0	787	0	0	274
- Úvery (úroková sadzba od 2% do 3%)	0	0	0	0	745
- Úvery (úroková sadzba do 2%)	12 444	0	0	0	0
Opravná položka k finančným investíciám k 31. decembru	0	-738	0	0	-964
Závazky z obchodného styku a iné záväzky	-353	-127	0	0	0
Zamestnanecké požitky	0	0	-77	0	0
Vystavené záruky (Poznámka 29)	0	-256	0	0	0

K 31. decembru 2017, mala Skupina nasledovné zostatky so spriaznenými stranami:

<i>v tisícoch EUR</i>	Bezprostredná materská spoločnosť	Podniky pod spoločnou kontrolou konečným vlastníkom	Vrcholový riadiaci pracovníci	Spoločný podnik	Prídružené podniky
Brutto pohľadávky z obchodného styku	190	500	0	1 384	19
<i>Krátkodobé finančné investície</i>					
- Úvery (úroková sadzba od 3% do 4%)	0	1 084	0	0	270
- Úvery (úroková sadzba od 2% do 3%)	0	0	0	0	690
- Úvery (úroková sadzba do 2%)	9 177	300	0	0	0
Opravná položka k finančným investíciám k 31. decembru	0	-1 032	0	0	-260
Závazky z obchodného styku a iné záväzky	-62	-193	0	0	0
Zamestnanecké požitky	0	0	-522	0	0
Vystavené záruky (Poznámka 29)	0	-294	0	0	0

5 Zostatky a transakcie so spriaznenými stranami (pokračovanie)

Zostatok pohľadávok z obchodného styku vo výške 1 528 tisíc EUR (2017: 1 384 tisíc EUR) voči spoločnému podniku vznikol z predajných transakcií, ktoré spravidla zahŕňajú výnosy z dodávok a distribúcie obalov.

Pre viac informácií o vystavených zárukách viď poznámku 29.

Skupina vykázala nasledovné výnosy a náklady z transakcií so spriaznenými stranami za rok končiaci 31. decembra 2018:

<i>v tisícoch EUR</i>	Bezprostredná materská spoločnosť	Podniky pod spoločnou kontrolou konečným vlastníkom	Vrcholoví riadiaci pracovníci	Spoločný podnik	Prídružené podniky
Výnosy z predaja obalov	4	562	0	3 735	0
Výnosy z prepravy produktov zahrnuté v predajnej cene	0	0	0	99	0
Výnosy z poskytnutých služieb	1	62	0	27	9
Spotreba papiera a lepenky	0	-17	0	0	-29
Informačné, poradenské a iné profesionálne služby	-1 207	0	0	-23	-1
Ostatné služby	0	-2 369	0	0	0
Zamestnanecké požitky	0	0	-1 295	0	0
Ostatné prevádzkové výnosy	0	776	0	0	0
Ostatné prevádzkové náklady	0	0	0	0	0
Úrokové výnosy	168	28	0	0	4

Skupina vykázala nasledovné výnosy a náklady z transakcií so spriaznenými stranami za rok končiaci 31. decembra 2017:

<i>v tisícoch EUR</i>	Bezprostredná materská spoločnosť	Podniky pod spoločnou kontrolou konečným vlastníkom	Vrcholoví riadiaci pracovníci	Spoločný podnik	Prídružené podniky
Výnosy z predaja obalov	4	593	0	3 751	16
Výnosy z poskytnutých služieb	0	67	0	0	31
Spotreba papiera a lepenky	0	-13	0	0	-37
Informačné, poradenské a iné profesionálne služby	-797	0	0	0	0
Ostatné služby	0	-1 867	0	0	0
Zamestnanecké požitky	0	0	-1 650	0	0
Ostatné prevádzkové výnosy	0	954	0	0	0
Ostatné prevádzkové náklady	0	0	0	0	-57
Úrokové výnosy	164	0	0	0	0

Zamestnanecké požitky predstavujú platy a odmeny vrcholovým riadiacim pracovníkom, vrátane členov orgánov Spoločnosti. Tieto odmeny sú uvedené nižšie v rámci tabuľky odmien pre vrcholových riadiacich pracovníkov.

5 Zostatky a transakcie so spriaznenými stranami (pokračovanie)

Príjmy vrcholových riadiacich pracovníkov:

v tisícoch EUR	2018		2017	
	Náklad	Závazky	Náklad	Závazky
Krátkodobé príjmy:				
- Platy	1 116	77	1 353	373
- Krátkodobé bonusy	152	0	270	149
- Nepeňažné príjmy	27	0	27	0
Celkom	1 295	77	1 650	522

Krátkodobé bonusy sú plne splatné do dvanástich mesiacov po skončení obdobia, v ktorom vedenie poskytovalo súvisiace služby.

6 Dlhodobý hmotný majetok

Pohyby účtovných hodnôt dlhodobého hmotného majetku boli nasledovné:

v tisícoch EUR	Pozn.	Pozemky, budovy a stavby	Stroje a zariadenia	Obstaranie hmotného majetku	Celkom
Obstarávacia cena k 1. januáru 2017		31 267	98 182	812	130 261
Oprávky a zníženie hodnoty		-12 662	-77 920	0	-90 582
Účtovná hodnota k 1. januáru 2017		18 605	20 262	812	39 679
Prírastky		159	6 004	0	6 163
Presuny		0	566	-566	0
Úbytky		0	-102	0	-102
Odpisy		-1 162	-4 863	0	-6 025
Zrušenie opravnej položky		0	2 968*	0	2 968*
Ostatné - vplyv prepočtu na menu vykazovania		87	-137	-1	-51
Účtovná hodnota k 31. decembru 2017		17 689	24 701	245	42 635
Obstarávacia cena k 31. decembru 2017		31 584	101 740	245	133 569
Oprávky a opravné položky		-13 895	-77 039	0	-90 934
Účtovná hodnota k 31. decembru 2017		17 689	24 701	245	42 635
Prírastky		132	3 824	2 061	6 017
Úbytky		0	-72	0	-72
Odpisy		-1 121	-4 905	0	-6 026
Ostatné - vplyv prepočtu na menu vykazovania		-268	-1 043	0	-1 311
Účtovná hodnota k 31. decembru 2018		16 432	22 505	2 306	41 243
Obstarávacia cena k 31. decembru 2018		31 253	103 335	2 306	136 894
Oprávky a opravné položky		-14 821	-80 830	0	-95 651
Účtovná hodnota k 31. decembru 2018		16 432	22 505	2 306	41 243

* Rozpustenie opravnej položky bolo spôsobené zlepšenými výsledkami v dcérskych spoločnostiach AB GRAFOBAL VILNIUS a GRAFOBAL BOHEMIA s.r.o.

V strojoch a zariadeniach je zahrnutý majetok obstaraný finančným lízingom v účtovnej hodnote 2 850 tisíc EUR (2017: 3 065 tisíc EUR). Viď poznámka 17.

6 Dlhodobý hmotný majetok (pokračovanie)

Pozemky, budovy a stavby, stroje a zariadenia v účtovnej hodnote 20 889 tisíc EUR k 31. decembru 2018 (2017: 20 172 tisíc EUR) boli založené tretím stranám ako zabezpečenie za úvery. Viď poznámka 16.

Stroje a zariadenia v účtovnej hodnote 532 tisíc EUR k 31. decembru 2018 (2017: 675 tisíc EUR) boli prenájaté tretím stranám. Viď poznámka 22.

K 31. decembru 2018 Skupina vykonala test na zníženie hodnoty peňazotvorných jednotiek, ktoré sú reprezentované obchodnými operáciami v jednotlivých krajinách. Reálna hodnota každej peňazotvornej jednotky na účely testovania zníženia hodnoty bola stanovená na základe výpočtu hodnoty podniku (úroveň 3 v hierarchii reálnej hodnoty) s použitím predpokladaného násobku EBITDA vo výške 7,50 (2017: 7,50). Násobok EBITDA určený vedením bol stanovený na základe dostupných informácií o trhu a EBITDA odráža skutočnú výkonnosť jednotlivých obchodných operácií. Test na zníženie hodnoty neodhalil žiadne ďalšie zníženie hodnoty ani potrebu rozpustenia opravnej položky jednotlivých aktív alebo peňazotvorných jednotiek Skupiny k 31. decembru 2018, ani spätne. Skupina by musela účtovať o znížení hodnoty v niektorej z peňazotvorných jednotiek v prípade, že by násobok EBITDA klesol aspoň o 7% (2017: 20%). V prípade, že by bol násobok EBITDA nižší o 33% než odhad vedenia, musela by Skupina znížiť účtovnú hodnotu dlhodobého hmotného majetku o 15,9 milióna EUR (2017: 5,1 milióna EUR).

K 31. decembru 2018 bola agregovaná výška opravnej položky vzťahujúca sa k majetku v Bulharsku v hodnote 1 242 tisíc EUR (2017: k majetku v Bulharsku v hodnote 1 242 tisíc EUR) a je zahrnutá v oprávkach a v znížení hodnoty dlhodobého hmotného majetku.

7 Investície do nehnuteľností

<i>v tisícoch EUR</i>	Pozn.	2018	2017
Obstarávacia cena k 1. januáru		5 789	5 635
Oprávky		-3 037	-2 382
Účtovná hodnota k 1. januáru		2 752	3 253
Odpisy		-188	-203
Zníženie hodnoty		0	-373
Ostatné - vplyv prepočtu na menu vykazovania		-8	75
Účtovná hodnota k 31. decembru		2 556	2 752
Obstarávacia cena k 31. decembru		5 768	5 789
Oprávky		-3 212	-3 037
Účtovná hodnota k 31. decembru		2 556	2 752

K 31. decembru 2018 a 2017 investície do nehnuteľností predstavovali pozemky a stavby držané za účelom získania výnosov z prenájmu alebo zhodnotenia kapitálu. Nehnuteľnosti sa nachádzajú v Skalici na Slovensku a v Slanom v Česku, pričom nie sú využívané Skupinou na jej hlavnú činnosť. Investície do nehnuteľností sú ocenené obstarávacou cenou zníženou o oprávky, s výnimkou pozemkov, ktoré sa neodpisujú. Test na zníženie hodnoty neodhalil žiadne ďalšie zníženie hodnoty.

Investície do nehnuteľností nachádzajúce sa v obci Slaný v Česku, boli ocenené nezávislým znalcom použitím trhovej metódy, kde hlavné vstupy boli prenajímaná plocha a poloha majetku. Investície do nehnuteľností nachádzajúcich sa v meste Skalica na Slovensku, bola odhadnutá vedením použitím nedávnej transakcie podobného charakteru v mieste, kde sa nehnuteľnosť nachádza. Celková reálna hodnota investícií do nehnuteľností bola odhadnutá vo výške 7 093 tisíc EUR (2017: 7 196 tisíc EUR). Reálne hodnoty sú uvedené v poznámke 34.

Výnos z prenájmu investícií do nehnuteľností bol vo výške 434 tisíc EUR (2017: 314 tisíc EUR). Žiadne ďalšie náklady okrem odpisu uvedeného v tabuľke vyššie, neboli vykázané v hospodárskom výsledku, keďže prevádzkové náklady znášajú nájomcovia. Výnosy z prenájmu sú vykázané v poznámke 22.

8 Dlhodobý nehmotný majetok

<i>v tisícoch EUR</i>	Pozn.	Nadobudnuté softvérové licencie	Ostatné	Celkom
Obstarávacia cena k 1. januáru 2017		1 282	514	1 796
Oprávky		- 1 204	-511	-1 715
Účtovná hodnota k 1. januáru 2017		78	3	81
Prírastky		3	0	3
Odpisy		-44	-2	-46
Ostatné		0	1	1
Účtovná hodnota k 31. decembru 2017		37	2	39
Obstarávacia cena k 31. decembru 2017		976	514	1 490
Oprávky		-939	-512	-1 451
Účtovná hodnota k 31. decembru 2017		37	2	39
Prírastky		8	4	12
Odpisy		-27	-4	-31
Ostatné		1	4	5
Účtovná hodnota k 31. decembru 2018		19	6	25
Obstarávacia cena k 31. decembru 2018		985	519	1 504
Oprávky		-966	-513	-1 479
Účtovná hodnota k 31. decembru 2018		19	6	25

9 Investície v spoločnom podniku a pridružených podnikoch

Účtovná hodnota investície v spoločnom podniku Skupiny (CRYSTALGRAF, a.s.), pridružených podnikoch (ROD Skalica, a.s., PD Gbely, a.s. a GRAFOBAL GROUP GOLF RESORT SKALICA, a.s.) a percentuálne vlastníctvo Skupiny je prezentované v poznámke 10. Skupina oceňuje tieto investície použitím metódy vlastného imania.

CRYSTALGRAF, a.s. je samostatný právny subjekt so sídlom na Slovensku s hlavným predmetom činnosti v oblasti výroby a distribúcie obalov pre sklársky priemysel. ROD Skalica, a.s. a PD Gbely, a.s. sú samostatné právne entity nachádzajúce sa v Slovenskej republike s hlavným predmetom podnikania v poľnohospodárstve a poľnohospodárskej výrobe. GRAFOBAL GROUP GOLF RESORT SKALICA, a.s. vlastní golfový rezort v Skalici.

Informácie o ocenení a porovnanie voči individuálnym výsledkom spoločného podniku a pridružených podnikov sú uvedené v poznámke 10.

10 Finančné investície

v tisícoch EUR	Pozn.	2018		2017	
		Vlastnícky podiel v %	Účtovná hodnota	Vlastnícky podiel v %	Účtovná hodnota
Spoločný podnik					
CRYSTALGRAF, a.s.	9	50,00	166	50,00	166
Prídružené podniky					
ROD Skalica, a.s.		21,06	291	21,06	291
PD Gbely, a.s.		21,32	201	21,32	201
GRAFOBAL GROUP GOLF RESORT SKALICA a.s.		35,16	0	22,07	0
Prídružené a spoločné podniky celkom			658		658
Finančné aktíva oceňované FVOCI					
GRAFOBAL GROUP akciová spoločnosť		20,12	44 446	20,12	25 890
SLOV COUPON, a.s.		3,41	7 533	3,41	913
AMI Slovakia s.r.o., Bratislava		12,16	0	12,16	90
Ostatné		0,00	1 486	0,00	1 511
Finančné aktíva oceňované FVOCI celkom	3		53 465		28 404
Dlhodobé finančné investície			54 123		29 062
Poskytnuté úvery	5		14 250		11 521
Mínus: Zníženie hodnoty poskytnutých úverov	5		-1 702		-1 292
Krátkodobé finančné investície			12 548		10 229
Finančné investície celkom			66 671		39 291

Zhrnutie finančných údajov spoločného podniku a pridružených podnikov k 31. decembru 2018 je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

v tisícoch EUR	ROD Skalica, a.s.	PD Gbely, a.s.	GRAFOBAL GROUP GOLF RESORT SKALICA, a.s.	CRYSTALGRAF, a.s.
Obežné aktíva	3 334	2 416	28	3 594
Stále aktíva	2 227	5 272	1 272	314
Krátkodobé záväzky	-3 431	-3 300	-1 092	-3 485
Dlhodobé záväzky	-748	-3 445	-208	-91
Čisté aktíva k 31. decembru	1 382	943	0	332
Výnosy	4 150	5 698	400	11 687
Zisk / (strata) za rok a celkový súhrnný zisk/ (strata)	18	10	-222	5

10 Finančné investície (pokračovanie)

Odsúhlasenie na účtovnú hodnotu je k 31. decembru 2018 je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

<i>v tisícoch EUR</i>	ROD Skalica, a.s.	PD Gbely, a.s.	GRAFOBAL GROUP GOLF RESORT SKALICA, a.s.	CRYSTALGRAF, a.s.
Čisté aktíva k k 1. januáru	1 382	943	0	332
Zisk / (strata) za rok a celkový súhrnný zisk/ (strata)	18	10	-222	5
Vydané a splatené vlastné akcie	0	0	292	0
Zmena čistých aktív v dôsledku pohybu dočasného zníženia účtovnej hodnoty aktív	-18	-10	-70	-5
Čisté aktíva k 31. decembru	1 382	943	0	332
Podiel Skupiny v %	21,06	21,32	35,16	50,00
Podiel Skupiny na čistých aktívach podnikov	291	201	0	166
Účtovná hodnota*	291	201	0	166

Zhrnutie finančných údajov spoločného podniku a pridružených podnikov k 31. decembru 2017 je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

<i>v tisícoch EUR</i>	ROD Skalica, a.s.	PD Gbely, a.s.	GRAFOBAL GROUP GOLF RESORT SKALICA, a.s.	CRYSTALGRAF, a.s.
Obežné aktíva	2 965	2 672	82	3 617
Stále aktíva	2 470	4 515	1 472	237
Krátkodobé záväzky	-3 122	-2 831	-1 390	-3 384
Dlhodobé záväzky	-931	-3 413	-164	-138
Čisté aktíva k 31. decembru	1 382	943	0	332
Výnosy	4 206	5 567	454	11 213
Zisk / (strata) za rok a celkový súhrnný zisk/ (strata)	4	30	-259	6

Odsúhlasenie na účtovnú hodnotu je k 31. decembru 2017 je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

<i>v tisícoch EUR</i>	ROD Skalica, a.s.	PD Gbely, a.s.	GRAFOBAL GROUP GOLF RESORT SKALICA, a.s.	CRYSTALGRAF, a.s.
Čisté aktíva k k 1. januáru	1 382	943	0	332
Zisk / (strata) za rok a celkový súhrnný zisk/ (strata)	4	30	-259	6
Zmena čistých aktív v dôsledku pohybu dočasného zníženia účtovnej hodnoty aktív	-4	-30	259	-6
Čisté aktíva k 31. decembru	1 382	943	0	332
Podiel Skupiny v %	21,06	21,32	22,07	50
Podiel Skupiny na čistých aktívach podnikov	291	201	0	166
Účtovná hodnota*	291	201	0	166

10 Finančné investície (pokračovanie)

Nasledujúca tabuľka uvádza vývoj účtovnej hodnoty finančných investícií za rok 2018, pričom pri úveroch je uvádzaná amortizovaná hodnota pred opravnou položkou:

v tisícoch EUR	Pozn.	Finančné aktíva oceňované metódou vlastného imanla	Finančné aktíva oceňované FVOCI	Krátkodobé poskytnuté úvery		Finančné investície celkom
				Stupeň 1 ECL podľa IFRS 9	Stupeň 3 ECL podľa IFRS 9	
Stav k 31. decembru 2017	5	658	28 404	10 472	1 049	40 583
Vplyv štandardu IFRS 9	4	0	25 061	0	0	25 061
Stav k 1. januáru		658	53 465	10 472	1 049	65 644
Úrokové výnosy	5	0	0	231	0	231
Poskytnuté úvery	5	0	0	3 125	0	3 125
Splatené úvery	5	0	0	-365	-262	-627
Stav k 31. decembru		658	53 465	13 463	787	68 373

Nasledujúca tabuľka uvádza vývoj obstarávacej ceny v prípade realizovateľných finančných aktív, brutto amortizovanej hodnoty poskytnutých úverov a netto účtovnej hodnoty investície do pridružených a spoločných podnikov za rok 2017:

v tisícoch EUR	Pozn.	Pridružené a spoločné podniky	Realizovateľné finančné aktíva	Krátkodobé poskytnuté úvery	Finančné investície celkom
Stav k 1. januáru		658	28 403	9 883	38 944
Úrokové výnosy	5	0	0	196	196
Nadobudnutie nových investícií		0	1	0	1
Poskytnuté úvery	5	0	0	1 987	1 987
Splatené úvery	5	0	0	-545	-545
Hodnota brutto k 31. decembru		658	28 404	11 521	40 583

Pohyby opravných položiek na zníženie hodnoty počas roka 2018 sú nasledujúce:

v tisícoch EUR	Pozn.	Krátkodobé poskytnuté úvery		Opravné položky celkom
		Stupeň 1 ECL podľa IFRS 9	Stupeň 3 ECL podľa IFRS 9	
Opravná položka na zníženie hodnoty k 1. januáru		243	1 049	1 292
Zníženie hodnoty v priebehu roka	25,26	700	0	700
Rozpustenie opravnej položky cez hospodársky výsledok	25	-28	-262	-290
Opravná položka na zníženie hodnoty k 31. decembru		915	787	1 702

V priebehu roka 2018 nedošlo k žiadnemu presunu úverov medzi jednotlivými stupňami ECL podľa IFRS 9; tvorba sa viaže výhradne k očakávaným úverovým stratám na novo poskytnuté úvery a rozpustenie súvisí so splatením jednotlivých poskytnutých úverov.

10 Finančné investície (pokračovanie)

Pohyby opravných položiek na zníženie hodnoty úverov počas roka 2017 sú nasledujúce:

<i>v tisícoch EUR</i>	Pozn.	Krátkodobé poskytnuté úvery
Opravná položka na zníženie hodnoty k 1. januáru		1 117
Opravná položka na zníženie hodnoty v priebehu roka	25	175
Opravná položka na zníženie hodnoty k 31. decembru		1 292

Vzhľadom na to, že všetci dlžníci sú súkromné spoločnosti, ktoré nie sú kótované na aktívnom trhu, ani nie sú hodnotené žiadnou ratingovou agentúrou, manažment hodnotí dlžníkov na základe interného hodnotiaceho systému. Stupeň bonity 1 predstavujú najsolventnejšie protistrany s najnižším rizikom nesplatenia; stupeň bonity 2 predstavujú ziskové spoločnosti a spoločnosti s nehnuteľnosťami, ktorých trhová hodnota dostatočne prevyšuje záväzky; stupeň bonity 3 predstavujú stabilné spoločnosti a spoločnosti s nehnuteľnosťami, ktorých trhová hodnota sa približuje záväzkom; stupeň bonity 4 predstavujú spoločnosti v strate s vyššou zadlženosťou.

Analýza úverovej kvality nesplatených poskytnutých pôžičiek k 31. decembru 2018 je nasledujúca:

<i>v tisícoch EUR</i>	Percento očakávanej straty	2018 Hodnota úveru	2018 Očakávané straty	2017 Hodnota úveru
Bonita 2 (stupeň 1 ECL podľa IFRS 9)*	2,0% - 3,5%	13 463	-325	10 472
Bonita 4 (stupeň 3 ECL podľa IFRS 9)	100,0%	787	-787	1 049
Poskytnuté úvery (brutto účtovná hodnota)		14 250		11 521
- opravná položka z očakávaných strát vypočítaná			-1 112	
- opravná položka z očakávaných strát zaúčtovaná		-1 702		-1 292
Poskytnuté úvery celkom (poznámka 5)		12 548		10 229

* Dlžníci, kde nedošlo k významnému zvýšeniu kreditného rizika predstavujú bežné obchodné spoločnosti, ktoré sú finančne stabilné a neindikujú žiadne zvýšené riziko nevymožiteľnosti

Úvery poskytnuté spriazneným stranám nie sú zabezpečené (viď poznámku 5).

Analýza úverovej kvality nesplatených poskytnutých pôžičiek k 31. decembru 2017 bola nasledujúca:

<i>v tisícoch EUR</i>	2017
Úvery spriazneným stranám v lehote splatnosti a neznehodnotené (poznámka 5)*	10 097
Úvery spriazneným stranám jednotlivo posúdené ako znehodnotené (poznámka 5)*	1 424
Mínus opravná položka	-1 292
Poskytnuté úvery celkom (poznámka 5)*	10 229

* Úvery spriazneným stranám vrátane ich úverovej kvality sú bližšie analyzované v poznámke 5.

10 Finančné investície (pokračovanie)

Skupina aplikuje metodológiu zníženia hodnoty uvedenú v IFRS 9 "Finančné nástroje", a vytvorila opravné položky na možné straty zo zníženia hodnoty, ktoré sú špecificky odhadnuté pre jednotlivé úvery ku koncu účtovného obdobia.

11 Zásoby

<i>v tisícoch EUR</i>	2018	2017
Materiál	9 506	10 975
Nedokončená výroba	2 010	1 724
Výrobky	6 203	5 838
Tovar	115	76
Ostatné zásoby	56	90
Opravná položka k zásobám	-383	-667
Zásoby celkom	17 507	18 036

K 31. decembru 2018 neboli zásoby založené v prospech tretích strán ako zabezpečenie úverov (2017: 1 590 tisíc EUR). Viď poznámka 16.

12 Pohľadávky z obchodného styku a iné pohľadávky

<i>v tisícoch EUR</i>	2018	2017
Pohľadávky z obchodného styku	18 436	20 766
Ostatné finančné pohľadávky	406	441
Mínus opravná položka k pohrádkam z obchodného styku	-451	-826
Mínus opravná položka k ostatným finančným pohrádkam	-106	-106
Finančné aktíva v rámci pohrádkov z obchodného styku a iných pohrádkov celkom	18 285	20 275
Ostatné daňové pohrádky	398	0
Preddavky	405	783
Náklady budúcich období	124	194
Ostatné	13	18
Pohrádky z obchodného styku a iné pohrádky celkom	19 225	21 270

K 31. decembru 2018 boli pohrádky z obchodného styku a iné pohrádky v hodnote 9 035 tisíc EUR (2017: 8 891 tisíc EUR) založené v prospech tretích strán ako zabezpečenie úverov. Viď poznámka 16.

12 Pohľadávky z obchodného styku a iné pohľadávky (pokračovanie)

Finančné nástroje podliehajúce rámcovým a podobným dohodám o započítaní k 31. decembru 2018:

	Brutto hodnota pred započítaním v súvahe	Brutto hodnota započítaná v súvahe	Čistá hodnota po započítaní v súvahe	Hodnoty podliehajúce rámcovým a podobným dohodám o započítaní, nezapočítané v súvahe		Čistá hodnota rizika
v tisícoch EUR	(a)	(b)	(c) = (a) - (b)	Finančné nástroje (d)	Príjateľná peňažná zábezpeka (e)	(c) - (d) - (e)
AKTÍVA						
Pohľadávky z obchodného styku*	17 985	0	17 985	9 035	0	8 950
ZÁVÄZKY						
Úvery**	20 203	0	20 203	9 035	0	11 168

* Predstavuje pohľadávky z obchodného styku vrátane opravných položiek

** Predstavuje krátkodobé aj dlhodobé úvery.

Finančné nástroje podliehajúce rámcovým a podobným dohodám o započítaní k 31. decembru 2017:

v tisícoch EUR	Brutto hodnota pred započítaním v súvahe (a)	Brutto hodnota započítaná v súvahe (b)	Čistá hodnota po započítaní v súvahe (c) = (a) - (b)	Hodnoty podliehajúce rámcovým a podobným dohodám o započítaní, nezapočítané v súvahe		Čistá hodnota rizika (c) - (d) - (e)
				Finančné nástroje (d)	Príjateľná peňažná zábezpeka (e)	
AKTÍVA						
Pohľadávky z obchodného styku*	19 940	0	19 940	8 891	0	11 049
ZÁVÄZKY						
Úvery**	20 197	0	20 197	8 891	0	11 306

* Predstavuje pohľadávky z obchodného styku vrátane opravných položiek

** Predstavuje krátkodobé aj dlhodobé úvery.

Rámcové a podobné dohody o započítaní z predchádzajúcich tabuliek predstavujú záložné právo bánk na obchodné a iné pohľadávky Skupiny v prípade neplnenia úverových podmienok Skupinou (poznámka 16).

Nasledujúca tabuľka uvádza vývoj opravnej položky k pohľadávkam z obchodného styku a k ostatným finančným pohľadávkam:

v tisícoch EUR	2018		2017	
	Pohľadávky z obchodného styku	Ostatné finančné pohľadávky	Pohľadávky z obchodného styku	Ostatné finančné pohľadávky
Opravná položka k 1. januáru	826	106	929	112
Tvorba opravnej položky počas roka	24	0	65	0
Odpis pohľadávok z dôvodu nevymožiteľnosti	-292	0	0	-6
Rozpustenie opravnej položky v hospodárskom výsledku	-107	0	-168	0
Opravná položka k 31. decembru	451	106	826	106

12 Pohľadávky z obchodného styku a iné pohľadávky (pokračovanie)

Nasledujúca tabuľka uvádza analýzu úverovej kvality pohľadávok z obchodného styku a ostatných finančných pohľadávok k 31. decembru 2018:

<i>v tisícoch EUR</i>	2018 Pohľadávky z obchodného styku	2018 Ostatné finančné pohľadávky	2017 Pohľadávky z obchodného styku	2017 Ostatné finančné pohľadávky
<i>Pohľadávky v lehote splatnosti</i>				
- splatené po skončení účtovného obdobia a pred 30. aprílom nasledujúceho roka	15 734	88	17 395	99
- nesplatené po skončení účtovného obdobia a pred 30. aprílom nasledujúceho roka	231	212	881	236
Pohľadávky v lehote splatnosti celkom	15 965	300	18 276	335
<i>Pohľadávky po lehote splatnosti (brutto)</i>				
- po splatnosti menej ako 60 dní	1 875	0	1 498	0
- po splatnosti od 60 do 360 dní	170	0	224	0
- po splatnosti nad 360 dní	426	106	768	106
Pohľadávky po lehote splatnosti celkom	2 471	106	2 490	106
Mínus opravná položka	-451	-106	-826	-106
Celkom	17 985	300	19 940	335

Pohľadávky z obchodného styku a iné pohľadávky od spriaznených strán nie sú zabezpečené (viď poznámka 5).

Pohľadávky z kategórie „po splatnosti menej ako 60 dní“ vo výške 1 875 tisíc EUR (2017: 1 492 tisíc EUR) boli splatené po konci účtovného obdobia a pred 30. aprílom 2019.

Ďalšie informácie ohľadom úverového rizika sú uvedené v poznámke 32.

12 Pohľadávky z obchodného styku a iné pohľadávky (pokračovanie)

Podrobnosti o stave očakávaných strát vo vzťahu k pohľadávkam z obchodného styku k 31. decembru 2018:

<i>Brutto hodnota k 31. decembru 2018 v tisícoch EUR</i>	percento očakávanej straty	Pohľadávky z obchodného styku	Očakávané straty	Ostatné finančné pohľadávky	Očakávané straty
Pohľadávky z obchodného styku					
- v lehote splatnosti	0,01%	15 965	-2	300	0
- po splatnosti menej ako 60 dní	4,00%	1 875	-56	0	0
- po splatnosti od 60 do 360 dní	8,80%	170	-15	0	0
- po splatnosti nad 360 dní	100,00%	426	-426	106	-106
Pohľadávky z obchodného styku (brutto účtovná hodnota)					
		18 436		406	
- opravná položka z očakávaných strát vypočítaná			-605		-106
- opravná položka z očakávaných strát zaúčtovaná		-451		-106	
Pohľadávky z obchodného styku, po opravnej položke (účtovná hodnota)					
		17 985		300	

13 Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty

<i>v tisícoch EUR</i>	2018	2017
<i>V lehote splatnosti a nezhodnotené</i>		
Peňažná hotovosť	21	12
Vklady v bankách splatné na požiadanie	5 867	1 138
Termínované vklady s pôvodnou splatnosťou kratšou ako tri mesiace	5 288	5 649
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty celkom	11 176	6 799

Nasledujúca tabuľka uvádza analýzu kreditnej kvality zostatkov peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov na základe hodnotenia ratingmi agentúry Moody's:

<i>v tisícoch EUR</i>	31. december 2018		31. december 2017	
	Vklady v bankách splatné na požiadanie	Termínované vklady	Vklady v bankách splatné na požiadanie	Termínované vklady
<i>V lehote splatnosti a nezhodnotené</i>				
- A1	666	0	0	0
- A2	372	0	508	0
- A3	1 474	0	109	0
- Ba1	3 095	0	0	0
- Ba2	237	4 014	341	5 649
- Baa1	0	0	180	0
- Baa2	23	502	0	0
- Baa3	0	772	0	0
Celkom	5 867	5 288	1 138	5 649

13 Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty (pokračovanie)

Investičné a finančné transakcie, ktoré si nevyžadovali použitie peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov a zároveň boli vylúčené z výkazu o peňažných tokov sú uvedené v poznámke 28.

14 Základné imanie

Zapísaná nominálna hodnota vydaného základného imania Spoločnosti je 10 579 tisíc EUR (2017: 10 579 tisíc EUR).

Schválené a vydané kmeňové akcie s nominálnou hodnotou 33 EUR za akciu (2017: 33 EUR za akciu) sú v celkovom počte 320 586 kusov (2017: 320 586 kusov). Všetky vydané kmeňové akcie sú plne splatené. Každá kmeňová akcia má jeden hlas.

V roku 2018 Skupina kúpila 4 vlastné akcie (2017: 41 vlastných akcií) od menšinových vlastníkov za protiplnenie vo výške 0 tisíc EUR (2017: 2 tisíc EUR). Základné imanie Skupiny uvedené v tejto konsolidovanej účtovnej závierke je znížené o sumu vlastných akcií, v celkovej sume 73 tisíc EUR (2017: 73 tisíc EUR).

15 Kapitálové fondy a ostatné fondy

Zákonný rezervný fond je povinne tvorený zo zisku Spoločnosti podľa paragrafu 67 slovenského Obchodného zákonníka. Minimálna výška zákonného rezervného fondu je stanovená v paragrafe 217 Obchodného zákonníka. Ten určuje, že Spoločnosť má povinnosť vytvoriť zákonný rezervný fond vo výške 10% jej základného imania v čase založenia Spoločnosti. Táto suma musí byť každoročne navýšená aspoň o 10% z pozitívneho výsledku hospodárenia do okamihu, kým výška zákonného rezervného fondu nedosiahne 20% základného imania. Použitie tohto fondu je obmedzené Obchodným zákonníkom výlučne na pokrytie strát Spoločnosti a nie je možné ho rozdeliť.

Zákonný rezervný fond bol k 31. decembru 2018 vo výške 2 190 tisíc EUR (k 31. decembru 2017: 2 190 tisíc EUR).

Ostatné kapitálové fondy sú tvorené zo zisku Spoločnosti alebo prostredníctvom kapitálových vkladov akcionárov. Podľa stanov Spoločnosti a slovenského Obchodného zákonníka je použitie týchto prostriedkov určené predovšetkým na pokrytie strát, zvýšenie základného imania a financovanie kapitálových investícií. Tvorba a distribúcia tohto fondu, vrátane rozdelenia akcionárom je predmetom schválenia Valného zhromaždenia akcionárov.

Ostatné kapitálové fondy boli k 31. decembru 2018 vo výške 49 365 tisíc EUR (2017: 47 847 tisíc EUR). V priebehu roka 2018 Skupina prerozdělila 1 518 tisíc EUR (2017: 754 tisíc EUR) z nerozdeleného zisku do ostatných kapitálových fondov.

Rezerva z prepočtu cudzích mien vo výške záporných 10 084 tisíc EUR (2017: záporných 7 170 tisíc EUR) vyplýva z prepočtu aktív, záväzkov, výnosov a nákladov zahraničných dcérskych spoločností, predovšetkým v Rusku a v Česku (pretože Bulharsko má pevný výmenný kurz k euru).

Spoločnosť rozdeľuje výsledok hospodárenia vo forme dividend na základe účtovnej závierky pripravenej v súlade so slovenskou legislatívou. Tá určuje základ pre vyplatenie podielov na zisku ako nerozdelený zisk vrátane ostatných fondov okrem zákonného rezervného fondu. Čistý výsledok hospodárenia Spoločnosti za rok 2018 vykázaný vo zverejnených štatutárnych finančných výkazoch bol vo výške 1 839 tisíc EUR (2017: 1 518 tisíc EUR) a celková hodnota štatutárneho nerozdeleného zisku, ostatných fondov a čistého štatutárneho výsledku hospodárenia za rok 2018 bola vo výške 51 188 tisíc EUR (2017: 49 348 tisíc EUR).

16 Úvery

<i>v tisícoch EUR</i>	Pozn.	2018	2017
Kontokorentné účty		8 874	6 905
Bankové úvery		13 744	13 292
Úvery celkom		22 618	20 197

Úvery Skupiny sú denominované v nasledujúcich menách:

<i>v tisícoch EUR</i>		2018	2017
Úvery denominované v:	- EUR	21 106	18 499
	- CZK	1 009	1 331
	- BGN	503	367
Úvery celkom		22 618	20 197

Dlhodobý hmotný majetok vo výške 20 889 tisíc EUR (2017: 20 172 tisíc EUR), pohľadávky z obchodného styku vo výške 9 035 tisíc EUR (2017: 8 891 tisíc EUR) a zásoby vo výške 0 EUR (2017: 1 590 tisíc EUR) sú poskytnuté ako zabezpečenie pre úvery. Viď poznámky 6, 11 a 12.

Na základe platných úverových zmlúv je Skupina povinná plniť určité finančné a iné podmienky. K 31. decembru 2018 Skupina splnila všetky finančné podmienky úverov. (31. decembra 2017: nespĺnila finančné podmienky úverov v Česku). V komparatívnom období, boli z dôvodu neplnenia finančných podmienok úverov v Česku klasifikované úvery v hodnote 3 milióny EUR ako krátkodobé.

Nasledujúca tabuľka uvádza účtovné a reálne hodnoty úverov k 31. decembru:

<i>v tisícoch EUR</i>	Účtovná hodnota		Reálna hodnota	
	2018	2017	2018	2017
Kontokorentné účty	8 874	6 905	8 871	6 896
Bankové úvery	13 744	13 292	13 735	13 154
Úvery celkom	22 618	20 197	22 606	20 050

Informácie týkajúce sa reálnych hodnôt sú uvedené v poznámke 34.

16 Úvery (pokračovanie)

Analýza čistého dlhu

Nasledujúca tabuľka analyzuje čistý dlh Skupiny za každé z prezentovaných období.

<i>v tisícoch EUR</i>	2018	2017
Dlhodobé úvery	1 364	3 745
Krátkodobé úvery	21 254	16 452
Krátkodobé záväzky z finančného leasingu	578	650
Dlhodobé záväzky z finančného leasingu	1 743	2 263
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	-11 176	-6 799
Čistý dlh (znížený o peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty)	13 763	16 311

Záväzky z finančných aktivít

Nasledujúca tabuľka analyzuje pohyby finančných záväzkov Skupiny za každé z prezentovaných období.

<i>v tisícoch EUR</i>	Záväzky z finančných aktivít		
	Úvery	Záväzky z finančného leasingu	Spolu
Čistý dlh k 1. januáru 2017	24 934	657	25 591
Peňažné toky, z toho:	-5 387	-950	-6 337
- čerpanie výpožičiek	7 140	0	7 140
- platby istiny	-12 046	-950	-12 996
- platby úrokov	-481	0	-481
Čerpanie leasingu	0	3 206	3 206
Úrokové náklady	481	0	481
Kurzové rozdiely	169	0	169
Čistý dlh k 31. decembru 2017	20 197	2 913	23 110
Peňažné toky, z toho:	2 159	-650	1 509
- čerpanie výpožičiek	14 348	0	14 348
- platby istiny	-11 773	-650	-12 423
- platby úrokov	-416	0	-416
Čerpanie leasingu	0	58	58
Úrokové náklady	416	0	416
Kurzové rozdiely	-154	0	-154
Čistý dlh k 31. decembru 2018	22 618	2 321	24 939

17 Závazky z finančného lízingu

Nasledujúca tabuľka uvádza minimálne lízingové splátky v rámci finančného lízingu a ich súčasnú hodnotu:

<i>v tisícoch EUR</i>	Splatné do 1 roka	Splatné v období 1 až 5 rokov	Splatné po 5 rokoch	Celkom
Minimálne lízingové splátky k 31. decembru 2018	622	1 819	0	2 441
Mínus budúce finančné náklady	-44	-76	0	-120
Súčasná hodnota minimálnych lízingových splátok k 31. decembru 2018	578	1 743	0	2 321
Minimálne lízingové splátky k 31. decembru 2017	708	2 386	0	3 094
Mínus budúce finančné náklady	-58	-123	0	-181
Súčasná hodnota minimálnych lízingových splátok k 31. decembru 2017	650	2 263	0	2 913

Prenajatý majetok s účtovnou hodnotou uvedenou v poznámke 6 je založený v prospech záväzku z finančného lízingu a bude vrátený prenajímateľovi v prípade neplnenia záväzkov.

18 Dotácie

Skupina získala dotácie na nákup strojov a vykázala ich v podobe výnosov budúcich období v rámci záväzkov nasledujúcim spôsobom:

<i>v tisícoch EUR</i>	Pozn.	2018	2017
Výnosy budúcich období k 1. januáru		2 581	3 039
Čerpanie nových dotácií		124	0
Rozpúšťanie výnosov budúcich období v nadväznosti na súvisiace odpisy	25	-375	-458
Výnosy budúcich období k 31. decembru		2 330	2 581
Krátkodobá časť		369	428
Dlhodobá časť		1 961	2 153

Skupina získala dotácie najmä na stroje používané na výrobu. Podľa platných podmienok dotácií je Skupina povinná používať nadobudnuté stroje po určitú vopred definovanú dobu, ktorá je kratšia ako očakávaná doba životnosti strojov. Skupina ich počas tejto doby nemôže predať, prenajať alebo založiť. Uvedené podmienky dotácií Skupina spĺňa a manažment si je takmer istý ich budúcim plnením.

19 Závazky z obchodného styku a iné záväzky

Závazky z obchodného styku a iné záväzky zahŕňajú:

<i>v tisícoch EUR</i>	2018	2017
Závazky z obchodného styku	9 976	8 485
Závazky z nevyfakturovaných dodávok a ostatní veritelia	584	126
Závazky voči zamestnancom	1 946	1 996
Závazky z upísaných akcií	680	0
Iné záväzky	343	344
Finančné nástroje v rámci záväzkov z obchodného styku a iných záväzkov celkom	13 509	10 951
Závazky zo sociálneho poistenia	1 002	970
Ostatné daňové záväzky	927	572
Iné záväzky	503	427
Závazky z obchodného styku a iné záväzky celkom	15 941	12 920

Závazky z obchodného styku vo výške 2 141 tisíc EUR boli k 31. decembru 2018 (2017: 1 517 tisíc EUR) po splatnosti.

20 Ostatné krátkodobé záväzky

Ostatné krátkodobé záväzky zahŕňajú:

<i>v tisícoch EUR</i>	Poznámka	2018	2017
Vystavené záruky	5, 29	256	294
Závazky zo sociálneho fondu		468	440
Ostatné krátkodobé záväzky		724	734

21 Analýza výnosov podľa kategórie

<i>v tisícoch EUR</i>	Pozn.	2018	2017
Predaj produktov z hladkej lepenky		76 511	78 748
Predaj produktov z vlnitej lepenky		17 663	15 238
Predaj etikiet		3 711	4 201
Predaj iných polygrafických výrobkov		3 344	2 886
Výnosy z prepravy produktov zahrnuté v predajnej cene		2 682	0
Tržby z litografie		172	338
Preprava		14	13
Výrezové formy		15	11
Iné služby		539	617
Výnosy z prenájmu	22	619	516
Výnosy celkom		105 270	102 568

Medzi najväčšie trhy Skupiny za rok 2018 patrila Stredná Európa (krajiny Vyšegrátskej štvorky) s podielom 46% (2017: 43%), Rusko s podielom 30% (2017: 30%), Pobaltie s podielom 10% (2017: 10%), Benelux s podielom 6% (2017: 5%) na celkových výnosoch Skupiny.

22 Výnosy z prenájmu

<i>v tisícoch EUR</i>	2018	2017
Výnosy z prenájmu investícií do nehnuteľností	434	314
Výnosy z prenájmu iného majetku	185	202
Ostatné výnosy celkom	619	516

Väčšina výnosov z prenájmu investícií do nehnuteľností sa viaže na nájomné zmluvy na dobu neurčitú s výpovednou lehotou 3 mesiacov. Nevypovedateľná hodnota nediskontovaných nájomných platieb, ktoré z týchto zmlúv Skupina dostane predstavuje 108 tisíc EUR (2017: 79 tisíc EUR) plne splatných do jedného roka od konca účtovného obdobia. Do dátumu zostavenia tejto účtovnej závierky neboli žiadne z týchto nájomných zmlúv vypovedané.

23 Spotrebované nákupy a služby

<i>v tisícoch EUR</i>	2018	2017
Spotreba papiera a lepenky	49 743	47 300
Spotreba iných materiálov a tovarov	7 979	7 401
Spotreba energie	0	250
Prepravné	2 554	2 253
Nájomné	198	104
Poradenské služby	1 314	1 190
Náklady na reklamu	2 693	2 378
Opravy a náklady na údržbu	1 124	1 026
Cestovné	247	229
Náklady na provízie z predaja	147	55
Náklady na tlač a výrobnú kooperáciu	474	176
Náklady na telekomunikáciu a IT služby	111	120
Reprezentačné	39	55
Náklady na bezpečnostné služby	48	48
Ostatné	1 692	1 756
Náklady na služby	10 641	9 640
Spotrebované nákupy a služby celkom	68 363	64 341

24 Personálne a súvisiace náklady

<i>v tisícoch EUR</i>	2018	2017
Mzdy a platy	17 221	16 410
Manažérske bonusy	152	270
Náklady na sociálne zabezpečenie	5 823	5 580
Personálne a súvisiace náklady celkom	23 196	22 260

Náklady na sociálne zabezpečenie zahrňujú príspevky do štátom spravovaných dôchodkových fondov s definovanými príspevkami vo výške 2 641 tisíc EUR (2017: 2 574 tisíc EUR). Skupina hradí príspevky do týchto penzijných fondov v zákonom stanovenej výške v rozmedzí od 7,1% do 23,0% (2017: v rozmedzí od 7,1% do 23,0%) z hrubých miezd, obmedzených stropom mesačného platu stanoveného príslušnými zákonmi platnými v priebehu roka.

25 Ostatné prevádzkové výnosy a náklady

Ostatné prevádzkové výnosy zahŕňajú:

<i>v tisícoch EUR</i>	Pozn.	2018	2017
Uvoľnenie dotácií do výnosov	18	375	458
Čistý zisk z predaja dlhodobého hmotného majetku		185	102
Čistý zisk z predaja nepotrebných aktív		622	235
Výnosy zo zmluvných pokút a penále		4	0
Zrušenie opravnej položky k zásobám		326	85
Zrušenie opravnej položky k pohľadávkam	12	107	168
Zrušenie opravnej položky k poskytnutým úverom a investíciám do akcií	10	290	0
Kurzové zisky z prevádzkovej činnosti		711	599
Výnosy z poľstných plnení		24	44
Ostatné		20	97
Ostatné prevádzkové výnosy celkom		2 664	1 788

Ostatné prevádzkové náklady zahŕňajú:

<i>v tisícoch EUR</i>		2018	2017
Zníženie hodnoty pohľadávok	12	24	65
Zníženie hodnoty poskytnutých úverov a investícií do akcií	10	700	175
Zníženie hodnoty zásob		42	364
Pokuty a penále		546	0
Odpísané pohľadávky		2	6
Dane a poplatky		420	357
Náklady na poistenie		217	233
Čistá strata z predaja dlhodobého hmotného majetku		2	0
Čistá strata z predaja nepotrebných aktív	11	67	150
Kurzové straty z prevádzkovej činnosti		941	724
Príspevky neziskovým organizáciám		109	937
Ostatné		408	486
Ostatné prevádzkové náklady celkom		3 478	3 497

26 Ostatné náklady

Ostatné náklady obsahovali v roku 2018 položku vo výške 972 tisíc EUR týkajúcu sa podielu v spoločnosti GRAFOBAL GROUP GOLF RESORT SKALICA, a.s. (poznámka 10). Keďže výmenou za túto platbu bola obstaraná investícia v minimálnej hodnote, platba bola zaúčtovaná v súlade s jej ekonomickou podstatou ako náklad Skupiny. Zvyšné náklady vo výške 154 tisíc EUR (2017: 169 tisíc EUR) zahŕňajú kurzové straty z bankových úverov (poznámka 16).

27 Daň z príjmu

(a) Zložky dane z príjmov

Daň z príjmov vykázaná v hospodárskom výsledku sa skladá z:

<i>v tisícoch EUR</i>	2018	2017
Splatná daň	1 752	1 631
Odložená daň	-167	220
Daň z príjmov celkom	1 585	1 851

(b) Odsúhlasenie medzi daňovým nákladom a ziskom vynásobeným platnou daňovou sadzbou

Sadzba dane z príjmu platná pre materskú spoločnosť a väčšinu Skupiny v roku 2018 bola vo výške 21% (2017: 21%). Sadzba dane z príjmu platná pre väčšinu výnosov dcérskych spoločností bola v rozmedzí od 10% do 21% (2017: v rozmedzí od 10% do 21%). Nasledujúca tabuľka uvádza odsúhlasenie medzi očakávaným a vykázaným daňovým nákladom.

<i>v tisícoch EUR</i>	2018	2017
Zisk pred zdanením	3 234	8 328
Teoretická daň z príjmov vo výške 21%	679	1 748
Daňový vplyv položiek, ktoré nie sú odpočítateľné alebo zdaniteľné pre daňové účely:		
- Daňovo neodpočítateľné náklady	294	204
Dôsledok nezaúčtovania odloženej daňovej pohľadávky z daňových strát	91	0
Zrážková daň z vnútrogrupinových dividend	412	80
Vplyv rôznych daňových sadzieb v rôznych štátoch	80	-150
Ostatné	29	-31
Daň z príjmov celkom	1 585	1 851

Odložená daň bola vypočítaná pri sadzbe 21%, ktorá bola schválená v roku 2016 a platnou sa stala od 1. januára 2017. V súčasnosti musia spoločnosti v Slovenskej republike predložiť samostatné daňové priznanie bez možnosti pripraviť konsolidované daňové priznanie za skupinu podnikov.

(c) Odložená daň týkajúca sa dcérskych spoločností

Skupina neúčtuje o odloženej dani z dočasných rozdielov spojených s investíciami v dcérskych spoločnostiach alebo spoločnom podniku v hodnote 6 620 tisíc EUR (2017: 7 062 tisíc EUR), keďže Skupina je schopná kontrolovať načasovanie zrušenia týchto dočasných rozdielov. Zároveň Skupina nemá v úmysle predať tieto investície alebo inak zrušiť dočasné rozdiely v dohľadnej budúcnosti. Akékoľvek budúce dividendy od dcérskych spoločností, ktoré podliehajú zrážkovej dani, budú len z budúcich ziskov a existujúca investícia do vlastného imania dcérskych spoločností nebude v dohľadnej budúcnosti realizovaná.

27 Daň z príjmu (pokračovanie)

(d) Odložená daň v členení podľa typu dočasného rozdieleu

Rozdiely medzi IFRS platnými v EÚ a zákonnými daňovými predpismi platnými v Slovenskej republike a ostatných krajinách vedú k vzniku dočasných rozdielov medzi účtovnou hodnotou aktív a záväzkov pre účely finančného vykazovania a ich daňovými základmi. Daňový dopad pohybov v týchto dočasných rozdieloch je popísaný nižšie a stanovený na úrovni 21% (2017: 21%).

<i>v tisícoch EUR</i>	1. január 2018	Účtované do výsledku hospodárenia	31. december 2018
Daňový vplyv odpočítateľných/(zdaniteľných) dočasných rozdielov:			
Precenenie finančných investícií na reálnu hodnotu*	-5 263*	0	-5 263
Rozdiel medzi daňovou a účtovnou hodnotou dlhodobého hmotného majetku (rôzne daňové odpisy)	-1 667	-73	-1 740
Opravná položka k dlhodobému hmotnému majetku	339	0	339
Výnosy budúcich období zo štátnych dotácií (rôzne daňové odpisy)	542	-53	489
Opravná položka k pohľadávkam a zásobám	338	7	345
Reálna hodnota vystavených záruk	62	-8	54
Iné záväzky daňovo odpočítateľné v odlišnom období	69	224	293
Ostatné	58	70	128
Čistá odložená daňová pohľadávka/(záväzok)	-5 522*	167	-5 355
Odložená daňová pohľadávka	244	9	253
Odložený daňový záväzok	-5 766*	158	-5 608
Čistá odložená daňová pohľadávka/(záväzok)	-5 522*	167	-5 355

* vplyv implementácie nového štandardu IFRS 9 k 1. januáru 2019 (poznámka 4)

<i>v tisícoch EUR</i>	1. január 2017	Účtované do výsledku hospodárenia	31. december 2017
Daňový vplyv odpočítateľných/(zdaniteľných) dočasných rozdielov:			
Rozdiel medzi daňovou a účtovnou hodnotou dlhodobého hmotného majetku (rôzne daňové odpisy)	-1 877	210	-1 667
Opravná položka k dlhodobému hmotnému majetku	759	-420	339
Výnosy budúcich období zo štátnych dotácií (rôzne daňové odpisy)	385	157	542
Opravná položka k pohľadávkam a zásobám	378	-40	338
Reálna hodnota vystavených záruk	70	-8	62
Iné záväzky daňovo odpočítateľné v odlišnom období	95	-26	69
Ostatné	151	-93	58
Čistá odložená daňová pohľadávka/(záväzok)	-39	-220	-259
Odložená daňová pohľadávka	316	-72	244
Odložený daňový záväzok	-355	-148	-503
Čistá odložená daňová pohľadávka/(záväzok)	-39	-220	-259

27 Daň z príjmu (pokračovanie)

V rámci súčasnej štruktúry Skupiny nemôžu byť daňové straty a pohľadávky zo splatnej dane rôznych spoločností v Skupine vzájomne započítané so záväzkami zo splatnej dane a zdaniteľnými ziskami ostatných spoločností Skupiny. V dôsledku toho môže dôjsť k vzniku daňovej povinnosti aj v prípade konsolidovanej daňovej straty. Preto odložená daňová pohľadávka je vzájomne započítaná s odloženým daňovým záväzkom iba vtedy, ak sa vzťahujú k tomu istému daňovému subjektu.

28 Významné nepeňažné transakcie z finančnej činnosti

Okrem čerpania finančného lízingu, ktoré je uvedené v bode 16 poznámok, nasledujúce transakcie z finančnej činnosti nevyžadovali použiteľné peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov a zároveň boli vylúčené z výkazu o peňažných tokoch:

<i>v tisícoch EUR</i>	2018	2017
Nepenažné finančné aktivity		
Zvýšenie ostatných kapitálových fondov z nerozdeleného zisku (poznámka 15)	1 518	754
Započítanie upísaných podielov s poskytnutou pôžičkou	292	0
Nepenažné finančné aktivity	1 810	754

29 Podmienené záväzky a prísľuby

Zdanenie. Daňová legislatíva, ktorá bola na konci vykazovaného obdobia platná v krajinách, kde pôsobí Skupina, podliehala rôznym interpretáciám, ktoré boli aplikované na transakcie a aktivity Skupiny. V dôsledku toho môžu byť daňové pozície, ktoré vedenie prijalo, spolu s formálnou dokumentáciou podporujúcou tieto daňové pozície, predmetom odlišného výkladu orgánmi daňovej správy. V krajinách strednej a východnej Európy dochádza k postupnému posilňovaniu daňovej administratívy, vrátane skutočností, že existuje vyššie riziko preskúmania daňových transakcií bez jasného obchodného účelu alebo s daňovo nevyhovujúcimi protistranami. Zdaňovacie obdobia zostávajú otvorené pre možné preskúmanie v oblasti daní zo strany orgánov po dobu troch až piatich kalendárnych rokov (desať rokov pokiaľ ide o preskúmanie uplatnenia transferových cien a cezhraničných transakcií), ktoré predchádzajú roku prijatia rozhodnutia o preskúmaní. Za určitých okolností sa preskúmania môžu týkať dlhších období.

Nakoľko daňová legislatíva v krajinách strednej a východnej Európy neposkytuje konečné usmernenia v určitých oblastiach, Skupina prijíma, z času na čas, interpretácie v týchto neistých oblastiach s cieľom zníženia celkovej daňovej sadzby Skupiny. Vedenie v súčasnosti odhaduje, že ním prijaté daňové pozície a interpretácie budú pravdepodobne obhájiteľné. Existuje však potenciálne riziko nevyhnutnosti vynaloženia dodatočných zdrojov v prípade, že takéto daňové pozície a interpretácie budú spochybnené orgánmi daňovej správy. Dopad takéhoto scenára nemožno spoľahlivo odhadnúť; napriek tomu to môže mať významný dopad na finančnú pozíciu a/alebo celkovú činnosť Skupiny.

Záväzky na kapitálové výdavky. K 31. decembru 2018 a 31. decembru 2017 má Skupina iba nevýznamné zmluvné kapitálové záväzky na obstaranie dlhodobého hmotného alebo nehmotného majetku. Skupina už pridelila potrebné prostriedky v súvislosti s týmito záväzkami. Skupina sa domnieva, že budúce čisté zisky a finančné prostriedky budú dostatočné na pokrytie týchto záväzkov.

Záväzky z operatívneho lízingu. K 31. decembru 2018 a 31. decembru 2017 má Skupina neodvolateľné povinnosti platieb z operatívneho prenájmu. Tieto nájomné zmluvy sú uzavreté na dobu určitú, bez opcie na predĺženie a ich doby splatnosti ukazuje v nasledujúca tabuľka:

<i>v tisícoch EUR</i>	2018	2017
Splatné do 1 roka	185	198
Splatné o 1 až 5 rokov	687	751
Splatné o 5 rokov	-	-
Neodvolateľné povinnosti platieb z operatívneho lízingu	872	949

29 Podmienené záväzky a prísľuby (pokračovanie)

Záruky. Záruky predstavujú neodvolateľné prísľuby o tom, že Skupina uskutoční platby v prípade, ak iná strana nebude schopná si splniť svoje záväzky.

Dňa 26. septembra 2013 Skupina uzatvorila dohodu o záruke ako ručiteľ, kde sa Skupina spoločne, nerozdielne a bezpodmienečne zaručuje spolu s niekoľkými ďalšími spoločnosťami skupiny Grafobal Group uhradiť plnú sumu všetkých záväzkov a ostatných povinností plnenia iných strán vyplývajúcich zo syndikovaných dohôd o kúpe majetku dlžníkom. K 31. decembru 2018 bola nesplatená hodnota istiny zaručeného úveru vo výške 20 585 tisíc EUR (k 31. decembru 2017: 23 437 tisíc EUR). Spoločnosť tiež poskytla záruky v prospech spoločností priamo spriaznených s jej materskou spoločnosťou a skupinou Grafobal Group vo výške 7 438 tisíc EUR (k 31. decembru 2017: 12 594 tisíc EUR) a poskytla záruku pre jej spoločný podnik vo výške 660 tisíc EUR (31. decembra 2017: 660 tisíc EUR).

Vedenie Skupiny považuje pravdepodobnosť úbytkov ekonomických úžitkov z vystavených záruk za nevýznamnú, keďže ručenie je poskytnuté za spoločnosť, ktorá je vlastníkom majetku, ktorý je predmetom prenájmu a primárne založený v prospech veriteľa, pričom jeho trhová hodnota prevyšuje hodnotu úveru k 31. decembru 2018 o 81% (k 31. decembru 2017 o 71%). Úverové riziko primárneho dlžníka je preto klasifikované ako stupeň 1 ECL podľa IFRS 9. V náväznosti na toto hodnotenie, vedenie Skupiny ocenilo záruky vo výške 256 tisíc EUR k 31. decembru 2018 v súlade so štandardom IFRS 9 (294 tisíc EUR k 31. decembru 2017 v súlade so štandardom IAS 39).

Životné prostredie. Presadzovanie právnych predpisov v oblasti životného prostredia v strednej a východnej Európe sa vyvíja a presadzovanie postojov orgánov štátnej správy je neustále bráné do úvahy. Skupina pravidelne prehodnocuje svoje záväzky vyplývajúce z právnych predpisov v oblasti ochrany životného prostredia a vykazuje ich v momente ich vzniku. Potenciálne záväzky, ktoré môžu vzniknúť v dôsledku zmien v existujúcich právnych predpisoch, občianskych súdnych sporoch alebo právnych predpisoch nemožno odhadnúť, ale môžu mať významný dopad. V súčasnom náročnom prostredí vzhľadom na existujúcu legislatívu vedenie verí, že neexistujú žiadne významné záväzky za škody na životnom prostredí.

30 Menšinové podiely

Nasledujúca tabuľka obsahuje informácie o menšinových podieloch všetkých dcérskych spoločností:

v tisícoch EUR	2018		2017	
	AB GRAFOBAL VILNIUS	GRAFOBAL BULGARIA AD	AB GRAFOBAL VILNIUS	GRAFOBAL BULGARIA AD
Miesto podnikania	Litva	Bulharsko	Litva	Bulharsko
Výška podielu / Výška hlasovacích práv (%)	6,97 / 6,97	0,93 / 0,93	6,97 / 6,97	0,93 / 0,93
Zisk / (strata) pripadajúca na podiel	-1	0	59	0
Akumulovaný menšinový podiel	445	24	446	24

Nasledujúca tabuľka obsahuje finančné informácie o všetkých dcérskych spoločnostiach, ktoré majú menšinové podiely:

v tisícoch EUR	2018		2017	
	AB GRAFOBAL VILNIUS	GRAFOBAL BULGARIA AD	AB GRAFOBAL VILNIUS	GRAFOBAL BULGARIA AD
Obežné aktíva	5 605	1 135	4 736	1 408
Stále aktíva	9 384	3 474	9 843	3 681
Krátkodobé záväzky	-3 184	-1 033	-2 255	-973
Dlhodobé záväzky	-2 905	-754	-3 446	-1 145
Čisté aktíva k 31. decembru	8 900	2 822	8 878	2 971
Výnosy	12 859	2 644	12 672	3 522
Zisk / (strata) za rok a celkový súhrnný zisk / (strata)	22	-149	840	12

31 Významné dcérske spoločnosti a spoločný podnik

Názov	Predmet podnikania	Podiel na hlasovacích právach	Vlastnícky podiel	Krajina registrácie
Dcérske spoločnosti:				
AB GRAFOBAL VILNIUS	Obaly	93,03%	93,03%	Litva
GRAFOBAL BULGARIA AD	Obaly	99,07%	99,07%	Bulharsko
OOO Grafobal – Don	Obaly	100,00%	100,00%	Rusko
GRAFOBAL BOHEMIA s.r.o.	Obaly a tlač	100,00%	100,00%	Česko
Skalické vodáre a kanalizácie, s.r.o.	Obchodné aktivity; infraštruktúra odpadových vôd	100,00%	100,00%	Slovensko
GRAFOBAL SKALICA s.r.o.	Obchodné aktivity	100,00%	100,00%	Slovensko
OOO Grafobal – Rus	Obchodné aktivity	100,00%	100,00%	Rusko
Spoločný podnik:				
CRYSTALGRAF, a.s.	Výroba a spracovanie obalov	50,00%	50,00%	Slovensko

32 Riadenie finančných rizík

Funkcia riadenia rizík Skupiny je uskutočňovaná s ohľadom na finančné, operatívne a právne riziká. Finančné riziko zahŕňa úverové riziko, trhové riziko (vrátane menového a úrokového rizika) a riziko likvidity. Hlavnými cieľmi funkcie riadenia finančného rizika sú stanovenie limitov rizika a následne uistenie sa, že vystavenie daným rizikám zostane v rámci týchto limitov. Funkcie riadenia operatívneho a právneho rizika sú zamerané na správne fungovanie vnútorných politík a procedúr s cieľom minimalizovať operatívne a právne riziká.

Vedenie pod kontrolou predstavenstva a dozornej rady uskutočňuje riadenie rizík. Vedenie, zastúpené predovšetkým finančným riaditeľom (CFO) Skupiny, identifikuje, vyhodnocuje a zabezpečuje finančné riziká v úzkej spolupráci s prevádzkovými jednotkami Skupiny. Predstavenstvo poskytuje písomné zásady pre celkové riadenie rizík rovnako ako aj písomné politiky pokrývajúce špecifické oblasti ako napríklad menové riziko, úrokové riziko, úverové riziko, použitie finančných nástrojov a investovanie prebytočných peňažných prostriedkov.

Celkový program riadenia rizika sa zameriava na nepredvídateľnosť situácií na finančných trhoch a snaží sa o minimalizáciu možných nepriaznivých dopadov na finančné výsledky Skupiny.

Úverové riziko. Skupina je vystavená úverovému riziku, ktoré predstavuje riziko, že jedna zo zúčastnených strán finančného nástroja spôsobí finančnú stratu druhej strane nespĺnením svojho záväzku. Vystavenie sa úverovému riziku vzniká ako dôsledok z predaja produktov a služieb Skupiny s odloženou dobou splatnosti, ako aj v dôsledku iných transakcií so zmluvnými stranami, ktoré vedú k vzniku finančných aktív.

Model očakávaných úverových strát („ECL“) bol postavený na predpokladaných finančných stratách v dôsledku zlyhania plnenia („default“) dlžníka. Zlyhanie plnenia dlžníka bolo pritom vedením Skupiny definované ako nespĺnenie záväzku dlžníka voči Skupine 90 dní po zmluvnej splatnosti, čo je najneskorší možný termín po splatnosti, ktorý podľa IFRS 9 znamená zlyhanie („default“). Pre účely výpočtu opravných položiek podľa maticovej schémy pohľadávok z obchodného styku na základe ich doby po splatnosti sa nepredpokladá akékoľvek plnenie z tých pohľadávok, ktoré sú viac ako rok po splatnosti.

Pri pohľadávkach z obchodného styku a iných pohľadávkach Skupina analyzovala historické dáta za posledné dva roky, určila podiel úverových strát na celkových faktúrovaných dodávkach Skupiny, v členení podľa jednotlivých spoločností Skupiny a geografických trhov dlžníkov. Toto členenie neodhalilo žiadne významné rozdiely medzi jednotlivými spoločnosťami Skupiny ani geografickými trhmi dlžníkov, preto boli použité priemerné hodnoty Skupiny ako celku.

32 Riadenie finančných rizík (pokračovanie)

Skupina zároveň analyzovala jednotlivých zákazníkov Skupiny a neodhalila žiadneho finančne rizikového alebo nestabilného zákazníka, pri ktorom by bol dôvodný predpoklad, že sa budúce zlyhanie plnenia bude významne odlišovať od historických dát.

Na základe týchto predpokladov Skupina stanovila maticu očakávaných úverových strát podľa jednotlivých vekových kategórií, ako je uvedené v poznámke 12.

Pri poskytnutých úveroch Skupina analyzovala historické dáta za celú dobu úveru a zároveň finančnú stabilitu jednotlivých dlžníkov samostatne. Podľa týchto kritérií boli všetci dlžníci začlenení do stupňa 1 ECL podľa IFRS 9 (dlžníci, kde úverové riziko výrazne nevzrástlo od prvého vykázania) s výnimkou jedného dlžníka začleneného do stupňa 3 ECL podľa IFRS 9 (dlžníci, ktorých finančné aktíva sú znehodnotené). Žiaden dlžník nebol začlenený do stupňa 2 ECL podľa IFRS 9 (dlžníci, kde úverové riziko výrazne vzrástlo od prvého vykázania), keďže sa žiaden úver nepresunul do nižšej bonity (podľa kategorizácie v poznámke 10) v porovnaní s minulým rokom, čo manažment považuje za indikáciu nárastu úverového rizika.

Na základe týchto predpokladov Skupina stanovila očakávané úverové straty dlžníkov začlenených v stupni 3 ECL podľa IFRS 9 na 100,0% a dlžníkov začlenených v stupni 1 ECL podľa IFRS 9 v rozmedzí 2,0% až 3,5%, podľa úrokových mier externých bankových úverov jednotlivých dlžníkov, ktoré podľa názoru vedenia Skupiny odrážajú reálnu trhovú rizikovosť zlyhania plnenia týchto dlžníkov, ako je uvedené v poznámke 10.

Maximálne vystavenie Skupiny voči úverovému riziku podľa tried majetku je premietnuté v účtovných hodnotách finančných aktív vo výkaze o finančnej situácii k 31. decembru nasledujúcim spôsobom:

<i>v tisícoch EUR</i>	2018	2017
<i>Pohľadávky z obchodného styku a iné pohľadávky, po odpočítaní opravnej položky (poznámka 12)</i>		
- Pohľadávky z obchodného styku	17 985	19 940
- Ostatné finančné pohľadávky	300	335
<i>Krátkodobé finančné investície po odpočítaní opravnej položky (poznámka 10)</i>		
- Poskytnuté úvery	12 548	10 229
<i>Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty (poznámka 13)</i>		
- Vklady v bankách splatné na požiadanie	5 867	1 138
- Termínované vklady s pôvodnou splatnosťou kratšou ako tri mesiace	5 288	5 649
Celkom za súvahové položky	41 988	37 291
Vystavené záruky* (poznámka 29)	28 683	36 691
Maximálne vystavenie úverovému riziku celkom	70 671	73 982

* Vystavenie úverovému riziku z vystavených záruk predstavuje nesplatenú istinu zaručených úverov k 31. decembru a nie reálnu hodnotu záruk k 31. decembru. Vď poznámka 29.

Vplyv prípadného započítania aktív a záväzkov na zníženie potenciálneho vystavenia úverovému riziku je vyčíslený v poznámke 12.

Skupina určuje úroveň podstupovaného úverového rizika stanovením limitov na množstvo prijatého rizika vo vzťahu k zmluvným stranám alebo skupinám zmluvných strán. Limity úverového rizika pre niektorých neskoro platiacich zákazníkov sú pravidelne schvaľované vedením. Takéto riziká sú sledované kontinuálne a sú predmetom ročného alebo častejšieho hodnotenia.

Vedenie Skupiny prehodnocuje vekovú štruktúru nesplatených pohľadávok z obchodného styku a pozorne sleduje zostatky po dobe splatnosti. Vedenie sa preto domnieva, že je vhodné uviesť vekovú štruktúru a ostatné informácie o úverovom riziku ako je zverejnené v poznámke 12.

Úverové riziko je riadené na úrovni Skupiny riadením a analyzovaním úverového rizika pre každého z nových klientov predtým, ako sú ponúknuté štandardné platobné a dodacie podmienky.

32 Riadenie finančných rizík (pokračovanie)

Koncentrácia úverového rizika. Skupina je vystavená koncentrácií úverového rizika. Skupina mala k 31. decembru 2018 22 zmluvných strán (k 31. decembru 2017: 21 zmluvných strán) so súhrnnými zostatkami pohľadávok v individuálnych hodnotách nad 200 tisíc EUR. Celková súhrnná hodnota týchto zostatkov bola 11 811 tisíc EUR alebo 64% (k 31. decembru 2017: 13 583 tisíc EUR alebo 68%) zo všetkých brutto pohľadávok z obchodného styku a iných pohľadávok.

Poskytnuté úvery Skupiny sú poskytnuté 5 protistranám (2017: 6 protistranám). Jediný zostatok, ktorý je s bezprostrednou materskou spoločnosťou, je individuálne významný a vystavuje Skupinu koncentrácií úverového rizika. Tento zostatok predstavoval k 31. decembru 2018 sumu 12 444 tisíc EUR alebo 87% (k 31. decembru 2017: 9 177 tisíc EUR alebo 80%) zo všetkých brutto poskytnutých úverov.

Bankové vklady Skupiny sú vedené v 16 bankách (2017: 16 bankách). Jednotlivé zostatky vedené u niektorých bánk sú významné a tým vystavujú Skupinu koncentrácií úverového rizika. Úverová kvalita zostatkov peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov je uvedená v poznámke 13.

Trhové riziko. Skupina je vystavená trhovým rizikám. Tie vznikajú z otvorených pozícií v (a) cudzích menách a (b) úročených aktívach a záväzkoch, pričom obe sú vystavené všeobecným a špecifickým trhovým pohybom. Vedenie stanovuje akceptovateľné hodnoty rizika, ktoré je pravidelne sledované. Avšak tento prístup nebráni stratám nad rámec týchto limitov v prípade významnejších trhových pohybov.

Citlivosti voči trhovým rizikám uvedené nižšie sú založené na zmene jednej premennej, zatiaľ čo všetky ostatné premenné sú nezmenené. V praxi je to nepravdepodobné a zmeny v niektorých premenných môžu byť vo vzájomnom vzťahu – napríklad zmeny v úrokových sadzbách a zmeny vo výmenných kurzoch.

Menové riziko. Vzhľadom k prítomnosti Skupiny v strednej a východnej Európe si vedenie uvedomuje zvýšené vystavenie Skupiny menovému riziku. Vedenie sa riadi vnútornými cieľmi a stanovuje limity možného vystavenia voči jednotlivým menám a celkom. Tieto pozície sú pravidelne sledované. Nižšie uvedená tabuľka uvádza súhm vystavenia Skupiny menovému riziku (voči funkčnej mene konkrétnych spoločností v Skupine) k 31. decembru:

v tisícoch EUR	k 31. decembru 2018			k 31. decembru 2017		
	Monetárne finančné aktíva	Monetárne finančné záväzky	Čistá súvahová pozícia	Monetárne finančné aktíva	Monetárne finančné záväzky	Čistá súvahová pozícia
Euro	2 998	-1 059	1 939	1 809	-1 722	87
Americký dolár	0	-29	-29	0	-9	-9
Česká koruna	1 709	-25	1 684	300	-13	287
Celkom	4 707	-1 113	3 594	2 109	-1 744	365

Vyššie uvedená analýza zahŕňa len monetárne aktíva a záväzky. Pri investíciách do nemonetárnych aktív sa neuvažuje o existencii významného menového rizika.

Nižšie uvedená tabuľka uvádza analýzu citlivosti výsledku hospodárenia v dôsledku primerane možných zmien výmenných kurzov použitých na konci vykazovaného obdobia vzhľadom k mene vykazovania Skupiny so všetkými ostatnými premennými konštantnými z dôvodu prepočtu finančných výsledkov zahraničných operácií na menu vykazovania. Podľa manažmentu Skupina nie je citlivá na pohyby bulharského leva, keďže bulharsky lev je v súčasnosti naviazaný na EUR.

v tisícoch EUR	Vplyv na výsledok hospodárenia 2018	Vplyv na výsledok hospodárenia 2017
EUR posilnenie / (oslabenie) o 10%	+/-194	+/-9
USD (posilnenie) / oslabenie o 10%	-/+3	-/+1
CZK posilnenie / (oslabenie) o 10%	+/-168	+/-29

32 Riadenie finančných rizík (pokračovanie)

Úrokové riziko. Skupina je vystavená vplyvom výkyvov aktuálnych úrovní trhových úrokových sadzieb na jej finančnú pozíciu a peňažné toky. Nasledujúca tabuľka sumarizuje vystavenie Skupiny úrokovému riziku. Tabuľka predstavuje súhrnné hodnoty finančných aktív a záväzkov Skupiny v účtovnej hodnote, usporiadané podľa skoršieho z dátumov zmluvnej fixácie úrokovej sadzby alebo dátumu splatnosti.

<i>v tisícoch EUR</i>	Na požiadanie a menej ako 1 mesiac	Od 1 do 6 mesiacov	Od 6 do 12 mesiacov	Nad 1 rok	Nad 5 rokov	Celkom
31. december 2018						
Finančné aktíva celkom okrem investícií do majetkových cenných papierov	29 565	0	12 444	0	0	42 009*
Finančné záväzky celkom	-23 038	-10 056	-1 941	-1 366	0	-36 401
Čistý rozdiel úrokovej citlivosti k 31. decembru 2018	6 527	-10 056	10 503	-1 366	0	5 608
31. december 2017						
Finančné aktíva celkom okrem investícií do majetkových cenných papierov	28 126	0	9 177	0	0	37 303*
Finančné záväzky celkom	-17 426	-6 255	-4 016	-3 745	0	-31 442
Čistý rozdiel úrokovej citlivosti k 31. decembru 2017	10 700	-6 255	5 161	-3 745	0	5 861

* Rozdiel oproti tabuľke analýzy úverového rizika v poznámke vyššie predstavuje peňažná hotovosť (poznámka 13).

Skupina vo všeobecnosti čerpá dlhodobé úvery s pohyblivou úrokovou sadzbou a pre všetky dlhové nástroje Skupiny je doba fixácie úrokovej sadzby alebo doba splatnosti do piatich rokov.

Ak by k 31. decembru 2018 boli úrokové sadzby o 100 bázičných bodov vyššie alebo o 20 bázičných bodov nižšie (2017: o 100 bázičných bodov vyššie alebo o 20 bázičných bodov nižšie) a všetky ostatné premenné by boli konštantné, výsledok hospodárenia by bol nižší o 202 tisíc EUR (2017: 226 tisíc EUR) alebo o 40 tisíc EUR vyšší (2017: 45 tisíc EUR), najmä v dôsledku vyššieho/nižšieho úrokového nákladu na variabilné úrokové záväzky.

Riziko likvidity. Riziko likvidity znamená, že účtovná jednotka môže mať ťažkosti so splnením svojich povinností v súvislosti s finančnými záväzkami. Skupina je vystavená každodenným požiadavkám na svoje dostupné peňažné zdroje. Riziko likvidity je riadené vedením. Vedenie sleduje mesačné plány Skupinových peňažných tokov s ohľadom na možný prebytok alebo nedostatok peňažných prostriedkov.

Skupina sa snaží udržať stabilnú základňu financovania, ktorá pozostáva predovšetkým z úverov, finančného lízingu, záväzkov z obchodného styku a iných záväzkov. Skupina investuje voľné finančné zdroje najmä do peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov (poznámka 13), úverov a investícií do majetkových cenných papierov (poznámka 10). Vedenie odhaduje, že portfólio likvidných peňažných prostriedkov a bankových vkladov môže byť premenené na hotovosť do pár dní za účelom splnenia nepredvídaných požiadaviek na likviditu. Poskytnuté úvery sú krátkodobé.

Nižšie uvedená tabuľka uvádza záväzky podľa zostatkovej doby splatnosti k 31. decembru 2018. Hodnoty v danej tabuľke predstavujú zmluvné nediskontované peňažné toky, vrátane brutto záväzkov z finančného lízingu (pred odpočítaním budúcich finančných nákladov) a finančné záruky. Takéto nediskontované peňažné toky sa líšia od hodnôt uvedených vo výkaze o finančnej situácii, pretože hodnota uvedená vo výkaze o finančnej situácii vychádza z diskontovaných peňažných tokov.

Ak dlžná suma nie je pevne určená, uvedená suma je stanovená na základe existujúcich podmienok na konci vykazovaného obdobia. Platby v zahraničných menách sú prepočítané použitím spotového výmenného kurzu na konci vykazovaného obdobia.

32 Ríadenie finančných rizík (pokračovanie)

Štruktúra finančných záväzkov podľa zostatkovej doby splatnosti k 31. decembru 2018 je uvedená v nasledujúcej tabuľke:

<i>v tisícoch EUR</i>	Na požiadanie a menej ako 1 mesiac	Od 1 do 6 mesiacov	Od 6 do 12 mesiacov	Od 12 mesiacov do 5 rokov	Nad 5 rokov	Celkom
Záväzky						
Úvery (poznámka 16) **	10 577	9 554	1 205	1 387	0	22 723
Záväzky z finančného lízingu – brutto (poznámka 17)	52	259	311	1 819	0	2 441
Záväzky z obchodného styku (poznámka 19)	9 558	346	72	0	0	9 976
Záväzky z nevyfakturovaných dodávok a ostatní veritelia (poznámka 19)	564	0	0	0	0	564
Záväzky z upísaných akcií (poznámka 19)	0	0	680	0	0	680
Ostatné záväzky (poznámka 19)	343	0	0	0	0	343
Vystavené záruky (poznámka 29) *	28 683	0	0	0	0	28 683
Celkom budúce platby, vrátane budúcich platieb istín a úrokov	49 777	10 159	2 288	3 206	0	65 410

* Vystavené záruky predstavujú nesplatenú istinu zaručených úverov k 31. decembru 2018 a nie reálnu hodnotu záruk k tomuto dátumu. Viď poznámka 29.

** Vrátane budúcich úrokov.

Štruktúra finančných záväzkov podľa zostatkovej doby splatnosti k 31. decembru 2017 je uvedená v nasledujúcej tabuľke:

<i>v tisícoch EUR</i>	Na požiadanie a menej ako 1 mesiac	Od 1 do 6 mesiacov	Od 6 do 12 mesiacov	Od 12 mesiacov do 5 rokov	Nad 5 rokov	Celkom
Záväzky						
Úvery (poznámka 16) **	11 838	3 981	753	3 793	0	20 365
Záväzky z finančného lízingu – brutto (poznámka 17)	59	295	354	2 386	0	3 094
Záväzky z obchodného styku (poznámka 19)	2 852	2 329	3 304	0	0	8 485
Záväzky z nevyfakturovaných dodávok a ostatní veritelia (poznámka 19)	126	0	0	0	0	126
Ostatné záväzky (poznámka 19)	344	0	0	0	0	344
Vystavené záruky (poznámka 29) *	36 691	0	0	0	0	36 691
Celkom budúce platby, vrátane budúcich platieb istín a úrokov	51 910	6 605	4 411	6 179	0	69 105

* Vystavené záruky predstavujú nesplatenú istinu zaručených úverov k 31. decembru 2017 a nie reálnu hodnotu záruk k tomuto dátumu. Viď poznámka 29.

** Vrátane budúcich úrokov.

33 Riadenie kapitálu

Cieľom Skupiny pri riadení kapitálu je zabezpečiť schopnosť Skupiny nepretržite pokračovať v činnosti v snahe poskytnúť návratnosť akcionárom a prospech ostatným zainteresovaným osobám. Zároveň sa Skupina snaží o udržanie optimálnej štruktúry kapitálu za účelom zníženia nákladov na kapitál. V snahe udržania alebo prispôbenia kapitálovej štruktúry môže Skupina upraviť výšku dividend vyplatených akcionárom, vrátiť kapitál akcionárom, vydať nové akcie alebo predať majetok za účelom zníženia dlhu. K 31. decembru 2018 Skupina riadila kapitál vo výške 109 151 tisíc EUR (2017: 90 617 tisíc EUR).

V súlade s ostatnými účastníkmi v odvetví, Skupina monitoruje kapitál na základe ukazovateľa zadĺženosti („gearing ratio“). Tento ukazovateľ je vypočítaný ako pomer riadeného kapitálu k celkovým záväzkom. Skupina považuje celkový riadený kapitál za vlastné imanie pripadajúce vlastníkom Spoločnosti ako je uvedené v konsolidovanom výkaze o finančnej situácii. Stratégiou Skupiny, ktorá sa nezmenila v porovnaní s rokom 2017, bolo udržanie ukazovateľa zadĺženosti pod úrovňou 55% počas roka 2018, pričom skutočne dosiahli hodnotu 45% (2017:44%).

Skupina spĺňala všetky externé kapitálové požiadavky počas roka 2018. Tieto požiadavky sú stanovené Skupinovými úverovými zmluvami.

34 Odhad reálnej hodnoty

Podľa úrovni hierarchie reálnej hodnoty sú reálne hodnoty analyzované nasledujúcim spôsobom: (i) Úroveň 1 – reálna hodnota je určená na základe kótovaných cien (bez úprav) na aktívnych trhoch pre rovnaké aktíva alebo záväzky, (ii) Úroveň 2 – reálna hodnota aktíva alebo záväzku sa určí na základe oceňovacích techník, pre ktoré sú všetky významné vstupy pozorovateľné; a to buď priamo (v podobe cien) alebo nepriamo (odvodené od cien), a (iii) Úroveň 3 – reálna hodnota je určená na základe vstupov, ktoré nie sú podložené dostupnými trhovými údajmi (tzn. nepozorovateľné vstupy). Vedenie uplatňuje úsudok v kategorizácii finančných nástrojov za pomoci hierarchie reálnej hodnoty. Ak stanovenie reálnej hodnoty vyžaduje použitie pozorovateľných vstupov s významnou mierou úpravy, je takéto meranie klasifikované v rámci úrovne 3. Význam vstupu použitého pre ocenenie je posudzovaný voči stanoveniu reálnej hodnoty v plnom rozsahu.

(a) Nástroje opakovane oceňované v reálnej hodnote

Nástroje opakovane oceňované v reálnej hodnote sú také, pre ktoré toto ocenenie vo výkaze o finančnej situácii na konci každého účtovného obdobia vyžadujú alebo povoľujú účtovné štandardy. Skupina takto oceňuje finančné aktíva oceňované FVOCI.

(b) Aktíva a záväzky, ktoré nie sú oceňované v reálnej hodnote, ale pre ktoré je reálna hodnota zverejnená

Investície do nehnuteľností. Skupina oceňuje svoje investície do nehnuteľností v obstarávacej cene. Investície do nehnuteľností Skupiny sú kategorizované v úrovni 3 hierarchie reálnej hodnoty. Investície do nehnuteľností nachádzajúce sa v obci Slaný v Česku, boli ocenené nezávislým znalcom použitím trhovej metódy, kde hlavné vstupy boli prenajímaná plocha a poloha majetku. Investície do nehnuteľností nachádzajúcich sa v meste Skalica na Slovensku, bola odhadnutá vedením použitím nedávnej transakcie podobného charakteru v mieste, kde sa nehnuteľnosť nachádza.

34 Odhad reálnej hodnoty (pokračovanie)

Nasledujúca tabuľka uvádza prehľad reálnych hodnôt analyzovaných podľa úrovni v hierarchii reálnej hodnoty a účtovnej hodnoty aktív a záväzkov, ktoré nie sú oceňované v reálnej hodnote:

	31. decembra 2018				31. decembra 2017			
	Úroveň 1	Úroveň 2	Úroveň 3	Účtovná	Úroveň 1	Úroveň 2	Úroveň 3	Účtovná
v tisícoch EUR	Reálna hodnota	Reálna hodnota	Reálna hodnota	hodnota	Reálna hodnota	Reálna hodnota	Reálna hodnota	hodnota
AKTÍVA								
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty (poznámka 13)								
- Peňažná hotovosť	21	0	0	21	12	0	0	12
- Vklady v bankách splatné na požiadanie	0	5 867	0	5 867	0	1 138	0	1 138
- Termínované vklady s pôvodnou splatnosťou kratšou ako tri mesiace	0	5 288	0	5 288	0	5 649	0	5 649
Ostatné finančné aktíva (poznámka 12)								
- Pohľadávky z obchodného styku	0	17 985	0	17 985	0	19 940	0	19 940
- Ostatné finančné pohľadávky	0	300	0	300	0	335	0	335
Finančné investície (poznámka 10)								
- Poskytnuté úvery	0	12 548*	0	12 548	0	10 229*	0	10 229
- Finančné aktíva oceňované FVOCI	0	0	53 465	53 465	0	0	53 465	28 404
NEFINANČNÉ AKTÍVA (poznámka 7)								
- Investície do nehnuteľností	0	0	7 093	2 556	0	0	7 196	2 752
AKTÍVA CELKOM								
	21	41 988	60 558	98 030	12	37 291	60 661	68 459

* Hodnoty predstavujú krátkodobé úvery splatné do roka, ktorých amortizovaná hodnota je približne rovnaká ako reálna.

v tisícoch EUR	31. decembra 2018				31. decembra 2017			
	Úroveň 1	Úroveň 2	Úroveň 3	Účtovná hodnota	Úroveň 1	Úroveň 2	Úroveň 3	Účtovná hodnota
	Reálna hodnota	Reálna hodnota	Reálna hodnota		Reálna hodnota	Reálna hodnota	Reálna hodnota	
ZÁVÄZKY								
Úvery (poznámka 16)								
- Kontokorentné účty	0	0	8 871	8 874	0	0	6 896	6 905
- Bankové úvery	0	0	13 735	13 744	0	0	13 154	13 292
Závazky z finančného lízingu (poznámka 17)								
- Závazky z finančného lízingu	0	0	2 233	2 321	0	0	2 853	2 913
Závazky z obchodného styku a iné záväzky (poznámka 19)								
- Závazky z obchodného styku	0	9 976	0	9 976	0	8 485	0	8 485
- Závazky z nevyfakturovaných dodávok a ostatní veritelia	0	564	0	564	0	126	0	126
- Ostatné finančné záväzky	0	343	0	343	0	344	0	344
Ostatné záväzky – vystavené záruky (poznámka 20)								
- Ostatné záväzky – vystavené záruky	0	0	256	256	0	0	329	294
ZÁVÄZKY CELKOM								
	0	10 883	25 095	36 078	0	8 955	23 232	32 359

34 Odhad reálnej hodnoty (pokračovanie)

Okrem finančných aktív oceňovaných FVOCI, investícií do nehnuteľností v obstarávacej cene a finančných záruk boli reálne hodnoty v úrovniach 2 a 3 v rámci hierarchie reálnej hodnoty odhadnuté použitím metódy diskontovania peňažných tokov. Reálna hodnota nekótovaných nástrojov s pohyblivou sadzbou bola odhadnutá na základe očakávaných budúcich peňažných tokov, ktoré by sa mali získať diskontovaním pri úrokovej sadzbe aktuálne platnej na konci roka. Reálna hodnota nekótovaných nástrojov s pevnou úrokovou sadzbou bola odhadnutá na základe očakávaných budúcich peňažných tokov, ktoré by sa mali získať diskontovaním pri danej pevnej úrokovej sadzbe. Pre finančné záväzky vykazované v amortizovanej hodnote bola použitá diskontná sadzba vo výške 1,60% p.a. (2017: 1,60% p.a.).

Reálna hodnota finančných aktív oceňovaných FVOCI bola odhadnutá použitím metódy trhových multiplikátorov na báze konsolidovaného ukazovateľa EBITDA investovaných spoločností, očisteného o vedľajšie aktivity konečného vlastníka Skupiny a jednorázových nákladov a výnosov a následne znížená o celkový čistý dlh investovaných spoločností.

Reálna hodnota vystavených záruk bola odhadnutá použitím referencie na trhové ceny podobných nástrojov. Do úvahy boli brané aj ceny bankových záruk, ktoré boli vystavené v prospech spoločností Skupiny a ostatných spríaznených strán, rovnako ako aj rozdiely medzi úverovými ratingmi príslušných spoločností.

Nasledujúca tabuľka zhŕňa kvantitatívne a kvalitatívne informácie o významných nepozorovateľných vstupov a ich vplyve na reálnu hodnotu aktív, ktorých reálna hodnota je iba zverejnená:

V tisícoch EUR	Reálna hodnota k 31. decembru		Nepozorovateľný vstup	Vplyv na reálnu hodnotu
	2018	2017		
Investície do nehnuteľností v obci Slaný	3 603	3 629	cena za m ² odhadnutá podľa posudku znalca na úrovni 3 913 CZK	nárast (pokles) vstupu o 50% oproti odhadu by spôsobil nárast (pokles) reálnej hodnoty o 1,8 milióna EUR
Investície do nehnuteľností v meste Skalica	3 490	3 567	cena za m ² odhadnutá podľa nedávnych predajov na úrovni 0,64 EUR	nárast (pokles) vstupu o 50% oproti odhadu by spôsobil nárast (pokles) reálnej hodnoty o 1,7 milióna EUR
Bankové a kontokorentné úvery	22 606	20 050	diskontná sadzba odhadnutá podľa úrokovej sadzby ostatného bankového úveru prijatého Skupinou na úrovni 1,6%	nárast (pokles) vstupu o 1 bazický bod oproti odhadu by spôsobil pokles (nárast) reálnej hodnoty o 73 tisíc EUR
Záväzky z finančného lízingu	2 233	2 853	diskontná sadzba odhadnutá podľa úrokovej sadzby ostatného bankového úveru prijatého Skupinou na úrovni 1,6%	nárast (pokles) vstupu o 1 bazický bod oproti odhadu by spôsobil pokles (nárast) reálnej hodnoty o 55 tisíc EUR

Nasledujúca tabuľka zhŕňa kvantitatívne a kvalitatívne informácie o významných nepozorovateľných vstupov a ich vplyve na reálnu hodnotu aktív, ktoré sú reálnou hodnotou priamo ocenené:

V tisícoch EUR	Reálna hodnota k 31. decembru		Nepozorovateľný vstup	Vplyv na reálnu hodnotu
	2018	2017		
Finančné aktíva oceňované FVOCI	59 240	28 404*	priemerný Skupinový multiplikátor EBITDA v hodnotových kalkuláciách spoločností odhadnutý podľa nedávnych transakcií na úrovni 8,7	nárast (pokles) vstupu o 33% oproti odhadu by spôsobil nárast reálnej hodnoty o 29,7 milióna EUR (pokles reálnej hodnoty o 28,1 milióna EUR)
Vystavená finančná záruka	256	294	priemerný bankový poplatok účtovaný externým klientom za vystavenie záruky odhadnutý podľa bankových cenníkov na úrovni 1%	nárast (pokles) vstupu o 0,5 bazického bodu oproti odhadu by spôsobil pokles (nárast) reálnej hodnoty o 150 tisíc EUR

* Ocenené v obstarávacej cene pred aplikáciou štandardu IFRS 9.

35 Vykazovanie finančných nástrojov podľa kategórie oceňovania

Pre účely oceňovania podľa IFRS 9 – "Finančné nástroje" sa finančné aktíva k 31. decembru 2018 klasifikujú do týchto kategórií: a) finančné aktíva FVTPL; b) dlhové nástroje FVOCI, c) nástroje vlastného imania FVOCI a d) finančné aktíva AH. Finančné aktíva FVTPL majú dve podkategórie: i) aktíva povinne oceňované FVTPL a ii) aktíva označené tak ako pri prvotnom alebo následnom oceňovaní. Všetky finančné aktíva Skupiny boli k 31. decembru 2018 vykázané v rámci kategórie finančné aktíva AH okrem investícií do majetkových cenných papierov, ktoré boli klasifikované v rámci kategórie nástroje vlastného imania FVOCI (bod č. 4 a 10 poznámok). Všetky finančné záväzky Skupiny, okrem finančných záruk (poznámka 29), sú oceňované v amortizovanej hodnote.

Pre účely oceňovania, IAS 39 – "Finančné nástroje: vykazovanie a oceňovanie" klasifikovala finančné aktíva k 31. decembru 2017 do nasledujúcich kategórií: (a) pôžičky a pohľadávky; (b) realizovateľné finančné aktíva (AFS); (c) finančné aktíva držané do splatnosti a (d) finančné aktíva oceňované v reálnej hodnote cez hospodársky výsledok ("FVTPL"). Finančné aktíva oceňované v reálnej hodnote cez hospodársky výsledok sa členia na dve podkategórie: (i) aktíva takto určené pri prvotnom vykázaní a (ii) tie, ktoré sú určené na obchodovanie. Okrem toho, pohľadávky z finančného lízingu predstavujú samostatnú kategóriu. Všetky finančné aktíva Skupiny boli k 31. decembru 2017 vykázané v rámci kategórie pôžičky a pohľadávky okrem investícií do majetkových cenných papierov, ktoré boli klasifikované v rámci kategórie realizovateľné finančné aktíva. Všetky finančné záväzky Skupiny, okrem finančných záruk (poznámka 29), boli k 31. decembru 2017 oceňované v amortizovanej hodnote.

36 Udalosti po súvahovom dni

Dňa 25. marca 2019 bol za nového člena predstavenstva vymenovaný pán Tomáš Kmotrík.

Po 31. decembri 2018 nenastali žiadne ďalšie udalosti, ktoré by si vyžadovali vykázanie alebo zverejnenie v tejto konsolidovanej účtovnej závierke.

37 Významné účtovné postupy platné v predchádzajúcom období a zmenené aplikáciou nových štandardov

Pohľadávky z obchodného styku a iné pohľadávky. Pohľadávky z obchodného styku a iné pohľadávky sú oceňované amortizovanou hodnotou použitím efektívnej úrokovej metódy zníženej o opravnú položku. Pohľadávky z obchodného styku sú hodnoty splatné zákazníkmi za predané výrobky alebo poskytnuté služby z bežných obchodných transakcií.

Úvery a pohľadávky sú nekótované nederivátové finančné aktíva s pevne stanovenými alebo určiteľnými platbami, iné ako tie, ktoré Skupina hodlá v blízkej budúcnosti predať.

Kategória realizovateľných *finančných aktív (AFS)* zahŕňa finančné investície, ktoré má Skupina v úmysle držať neurčitú dobu a ktoré môžu byť predané v dôsledku potreby likvidity alebo v dôsledku zmeny úrokových sadzieb, výmenných kurzov alebo cien akcií.

Obstarávacia cena je hodnota zaplatených peňažných prostriedkov alebo peňažných ekvivalentov alebo reálna hodnota inej protihodnoty vynaloženej na nadobudnutie majetku v čase jeho obstarania, vrátane transakčných nákladov. Oceňovanie obstarávacou cenou sa vzťahuje len na investície do majetkových cenných papierov, ktoré nemajú kótovanú trhovú cenu a ktorých reálna hodnota nemôže byť ani inak spoľahlivo stanovená. Viď poznámky 3, 10 a 34.

Realizovateľné finančné investície. Realizovateľné investície do akcií a podielov sa vykazujú v reálnej hodnote okrem prípadov, kedy tieto nástroje nemajú kótovanú trhovú cenu na aktívnom trhu a ktorých reálna hodnota nemôže byť ani inak spoľahlivo stanovená. Takéto investície sa oceňujú obstarávacou cenou. Dividendy z realizovateľných investícií do akcií a podielov sa účtujú do hospodárskeho výsledku za rok ako ostatné finančné výnosy, keď Skupine vznikne právo na prijatie platby, a je pravdepodobné, že dividendy budú prijaté. Všetky ostatné zmeny reálnej hodnoty sú vykázané v ostatnom súhrnnom zisku, kým investícia nie je odúčtovaná alebo jej hodnota znížená. V takomto prípade sa kumulovaný zisk alebo strata preraďuje z ostatného súhrnného zisku do ostatných finančných výnosov alebo nákladov v hospodárskom výsledku.

37 Významné účtovné postupy platné v predchádzajúcom období a zmenené aplikáciou nových štandardov (pokračovanie)

Straty zo zníženia hodnoty sú účtované do hospodárskeho výsledku v roku, v ktorom vznikli v dôsledku jednej alebo viacerých udalostí, indikujúcich nižšiu návratnosť aktíva („stratové udalosti“), ktoré sa vyskytli po prvotnom vykázaní realizovateľných investícií. Významný alebo dlhotrvajúci pokles reálnej hodnoty majetkového cenného papiera pod jeho obstarávaciu cenu je indikátorom zníženia jeho hodnoty. Kumulovaná strata zo zníženia hodnoty - určená ako rozdiel medzi obstarávacou cenou a súčasnou reálnou hodnotou po zohľadnení straty zo zníženia hodnoty tohto aktíva pôvodne vykázaného vo výkaze ziskov a strát - sa preklasifikuje z ostatného súhrnného zisku do ostatných nákladov v hospodárskom výsledku.

Straty zo zníženia hodnoty majetkových cenných papierov nie sú následne odúčtované a akékoľvek následné zisky sú vykázané v ostatnom súhrnnom zisku. Ak v nasledujúcom období dôjde k zvýšeniu reálnej hodnoty dlhového nástroja klasifikovaného ako finančné aktívum FVOCI a toto zvýšenie môže byť objektívne priradené k udalosti, ktorá nastala po vykázaní zníženia hodnoty v hospodárskom výsledku, sa strata zo zníženia hodnoty odúčtuje prostredníctvom cez hospodársky výsledok bežného obdobia.

Zníženie hodnoty finančných aktív oceňovaných v amortizovanej hodnote. Straty zo zníženia hodnoty sú účtované do hospodárskeho výsledku v momente ich vzniku v dôsledku jednej alebo viacerých udalostí („stratových udalostí“), ku ktorým došlo po prvotnom zaúčtovaní finančného aktíva, a ktoré majú vplyv na výšku či načasovanie odhadovaných budúcich peňažných tokov finančného aktíva alebo skupiny finančných aktív, ktoré možno spoľahlivo odhadnúť. Ak Skupina zistí, že neexistuje žiadny objektívny dôkaz, že došlo k zníženiu hodnoty individuálne hodnoteného finančného aktíva, či už je významné alebo nie, zahrnie toto aktívum do skupiny finančných aktív s podobnými charakteristikami úverových rizík a spoločne ich posúdi na zníženie hodnoty. Primárne faktory, ktoré Skupina považuje pri určovaní, či nastalo zníženie hodnoty finančného aktíva, sú jeho doba po splatnosti a realizovateľnosť súvisiaceho zabezpečenia či iných úverových dodatkov, ak nejaké existujú.

Nasledujúce ďalšie hlavné kritériá sú tiež použité pri určovaní, či existuje objektívny dôkaz, že došlo k strate zo zníženia hodnoty:

- akákoľvek časť alebo splátka po splatnosti, zvyčajne viac ako 30 dní, či neskorá platba nemôže byť pripísaná omeškaniu spôsobeného zúčtovacím systémom;
- protistrana má významné finančné problémy, o čom svedčia jej finančné informácie, ktoré Skupina získa;
- protistrana zvažuje konkurz alebo finančnú reštrukturalizáciu;
- existuje nepriaznivá zmena v platobnej situácii protistrany v dôsledku zmien v národných alebo miestnych ekonomických podmienkach, ktoré majú vplyv na protistranu; alebo
- hodnota zabezpečenia, ak existuje, sa výrazne znižuje v dôsledku zhoršujúcich sa podmienok trhu.

Pre účely kolektívneho posúdenia zníženia hodnoty sú finančné aktíva zoskupené na základe podobných charakteristík úverových rizík. Tieto charakteristiky sú relevantné k odhadom budúcich peňažných tokov skupiny týchto aktív tým, že svedčia o dlžníkovej schopnosti zaplatiť celú splatnú čiastku podľa zmluvných podmienok posudzovaného aktíva.

Budúce peňažné toky v skupine finančných aktív, ktoré sú kolektívne posudzované z hľadiska zníženia hodnoty, sú odhadované na základe zmluvných peňažných tokov plynúcich z aktív a skúseností vedenia, čo sa týka rozsahu, v akom sa z hodnôt stanú hodnoty po lehote splatnosti v dôsledku minulých škodových udalostí a úspechu vymáhania hodnôt po splatnosti. Skúsenosti z minulých rokov sú upravené na základe bežných dostupných údajov za účelom zohľadnenia účinkov súčasných podmienok, ktoré neovplyvnili minulé obdobia a odstránenie následkov minulých podmienok, ktoré v súčasnej dobe neexistujú.

Ak sa kvôli finančným ťažkostiam protistrany dohodnú alebo inak upraví podmienky finančného aktíva so zníženou hodnotou držaného v amortizovanej hodnote, zníženie hodnoty je určené použitím pôvodnej efektívnej úrokovej sadzby pred úpravou podmienok. Prehodnotenú aktívum je potom odúčtované a je vykázané ako nové aktívum v reálnej hodnote, iba ak sa podstatne zmenili riziká a úžitky plynúce z aktíva. To sa zvyčajne dokladá podstatným rozdielom medzi súčasnou hodnotou pôvodných peňažných tokov a nových očakávaných peňažných tokov.

37 Významné účtovné postupy platné v predchádzajúcom období a zmenené aplikáciou nových štandardov (pokračovanie)

Straty zo zníženia hodnoty sú vždy účtované pomocou účtu opravných položiek tak, aby bola účtovná hodnota aktív znížená na súčasnú hodnotu očakávaných peňažných tokov (ktoré vylučujú budúce úverové straty, ku ktorým nedošlo) diskontovaných pôvodnou efektívnou úrokovou sadzbou aktíva. Výpočet súčasnej hodnoty očakávaných budúcich peňažných tokov finančných aktív zabezpečených kolaterálom zohľadňuje peňažné toky, ktoré môžu plynúť zo zabezpečujúceho aktíva zníženého o náklady na získanie a predaj kolaterálu, bez ohľadu na to či je alebo nie je zabavenie toho aktíva pravdepodobné.

Ak v nasledujúcom účtovnom období výška straty zo zníženia hodnoty poklesne a tento pokles je možné objektívne priradiť k udalosti, ktorá nastala po tom, čo bolo zaúčtované zníženie hodnoty (ako napr. zvýšenie úverového ratingu dlžníka), bude toto pôvodne zaúčtované zníženie hodnoty odúčtované úpravou opravnej položky v hospodárskom výsledku.

Nevymožiteľné aktíva sú odpisované proti príslušnej strate zo zníženia hodnoty po tom, čo boli ukončené všetky procedúry potrebné pre vymoženie aktíva a bola určená výška straty. Následné prijaté platby z predtým odpísaných aktív sú pripísané ako výnos na účet straty zo zníženia hodnoty vo výkaze ziskov a strát.

Finančné záruky. Finančné záruky sú neodvolateľné zmluvy, ktoré vyžadujú, aby Skupina uhradila držiteľovi záruky stratu, ktorú utrpel z dôvodu, že určitý dlžník nezaplatil v dobe splatnosti v súlade s podmienkami dlhového nástroja. Finančné záruky sú prvotne vykázané v reálnej hodnote, ktorá je zvyčajne určená výškou prijatých poplatkov, alebo na základe trhových cien podobných nástrojov v prípade zmluvy o finančných zárukách v rámci Skupiny. Táto suma sa amortizuje rovnomerne po dobu trvania záruky. Na konci každého účtovného obdobia sú záruky ocenené hodnotou: (i) zostatku neamortizovanej sumy po prvotnom vykázaní a (ii) najlepšieho odhadu výdavkov potrebných na vyrovnanie tohto záväzku na konci účtovného obdobia, podľa toho, ktorá je vyššia.